

79e séance

Jeudi 2 juillet 1992

Présidence

Mme Erna Hennicot-Schoepges, Présidente
M. René Kollwelter, Vice-Président
M. Edouard Juncker, Vice-Président

Ordre du jour

Projet de loi 3601 portant approbation du Traité sur l'Union européenne et de l'Acte final, signés à Maastricht, le 7 février 1992 (*Discussion générale - Suite*).

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jacques Santer, Premier Ministre; M. Jacques F. Poos, Vice-Premier Ministre; MM. Jean-Claude Juncker et Robert Goebbels, Ministres.

(Début de la séance publique à 8.31 heures)

Mme la Présidente.- La séance publique est ouverte. Le Gouvernement a-t-il des communications à faire?

(Négation)

Nous continuons le débat sur le projet de loi 3601. La parole est au premier orateur inscrit, l'honorable M. Ady Jung.

Projet de loi 3601 portant approbation du Traité sur l'Union européenne et de l'Acte final, signés à Maastricht, le 7 février 1992

Discussion générale (suite)

M. Ady Jung (CSV).- Mme President, Dir Dammen, Dir Hären, honorabel Kolleginnen a Kollegen. Ech sti selbstverständlech op der Säit vun all dene Virriedner, déi sech fir de Maastrichter Vertrag ausgesprach hun, an déi domatter dee Wee bestätegen, deen eist Land zënter méi ewéi 40 Joër an Europa geet, a wou et haut ganz einfach keng aner Alternativ fir Lëtzebuerg gët. Ech brauch dofir nët nach eng Kéier dat ze widderhuelen, wat hei scho gesot gin as.

Et muss ee vu selener Naivitéit sin, fir ze glewen, eng sougenannt „total Souveränitéit“ an der Isolatioun, dat heescht wa mer eis Solidaritéit mat eisen europäesche Partner a Fro stelle géiften, dann hätten d'Lëtzebuurger an hir Wirtschaft nach eng Chance an der Zukunft.

Mir sollen eis awer bewusst sin, an dat as aus de Riede vun demagogeschen Antagonisten däitlech gin, dat grad jhust mam Traité de Maastricht, respektiv mat der Klausel vum Walrecht fir EG-Biirger an eise Gemengen, déi herrlechst Demagogie ka gemaach gin, fir eng Mobilmaachung vun denen ze errechen, déi nët méi wäit ewéi hir Nues gesinn. Ech fannen et dofir onverantwortlech an engem Parlamentarier sénger nët würdeg, haut hei eng Haltung anzehuelen déi dorop erausleeft, dat een den elementaarste Verpflichtungen vun engem Deputéierten nët nokënn, déi dora besteet, dat Besch zu maachen fir d'Wuel vum Land a vu sänge Biirger. D'Zukunft vun eise Kanner muss eis um Häerz leien, an duerfir si mir haut verflucht, déi richtig Weiche fir muer ze stellen.

Wann ech och Versteesdèmes hu fir Juristen, déi vereenzelt Bedenken a bezuch op eis Verfassung umellen, sou wëll ech awer soen, dass ech Vertrauen an d'Regierung an an déi grouss Majoritéit vun dene verstännege Parteien an dësem Haus hun, déi dësen Traité jo och bereet sin ze ratifizéieren, genee esou wéi an déi nächst Châmber, déi nom Juni 1994 déi noutwendeg Verfassungsännerunge

virhuele muss, fir domat den Traité de Maastricht an alle Punkten an eisem Land uwendbar ze maachen.

Ech erwaarden dofir och, dass eis Regierung sech iwwert de Wee vu mehrheetlech gestëmmte Motiounen, respektiv Aussoen, engagéiert, fir um EG-Niveau vereenzelt offe Froen esou auszehandelen, dat déi lescht Bedenken, déi besonnesch a puncto Walrecht fir EG-Biirger an eise Gemengen, aus der Welt geschaaft gin, woubäi spezifesch derogativ Ausféierungsbestëmmungen der spezieller Situatioun vun eisem kleng Land mat engem héije Prozentsaz vun EG-Matbiirger Rechnung droe mussen.

Méng Interventioun hei huet awer virun allem zum Zweck fir matzedelen, dat och scho viru Méint Är Verrieder am Benelux-Parlament sech Gedanke gemaach hun iwwert dësen Traité a séng Auswirkungen, besonnesch op déi kleng Länner an der Europäescher Gemeinschaft. Mir sin eis jo bewösst, a mussen eis Gedanken doriwwer maachen, dass d'Menung vum gréisste Partner an der Europäescher Gemeinschaft méi Gewicht huet wéi déi vun dem klengsten, an dass dofir de klengste grad aus där Ursach gefuerdt as, fir mat Intelligenz an Diplomatie, awer och mat enger gutt duerchduechter Argumentatioun séng Intressen ze verrieden.

War et nët esou, dass eise Lëtzebuurger Europa-Matbegrënner, de Joseph Bech, mat séngem spréchwierleche politesche Geschéck déi Grouss dacks a Verleénheet bruecht huet?

Hu mer et nët och erlieft, dat grad ënner der Presidentschaft vun dene klengsten EG-Länner, déi gréissten Erfolger fir Europa erziilt goufen? Ech denken hei zum Beispill un d'Loi unique aus dem Joër 1986, an ech denken un den Traité de Maastricht aus de Joren 1991/92, en Traité dee séngem Inhalt no, éischter „Traité de Luxembourg“ misst heeschen, a wou d'Intresse vun eisem Land an eise Matbiirger optimal berücksichtegt goufen.

Wa mir eis zousätzlech, niewent dene virbenannte Qualitéiten awer och nach d'Solidaritéit mat eise Benelux-Partner zu ege maachen, da si mir an Europa guer nët de klengsten, mä mir kënnen eis esouguer, wat d'Stëmmrecht ubelaangt, zu dene stäerkste Partner zielen.

Fir déi, déi et nach nët sollte wëssen, soll bei dëser Geleënheet nach eemol gesot gin, dat de Benelux um Weltplang déi 4. stäerkste Wirtschaftsmuecht duerstellt, obschon en nët Member vun de G7-Staten as. Et as an deem Geescht, dat mer grad jhust am Conseil Interparlementaire Consultatif de Benelux, op d'Initiative an op Grond vun engem Pabeier dee vu Lëtzebuurger Säit kënn, eng Recommandatioun un d'national Parlamenter vun de Benelux-

Staten, un de Conseil des Ministres an un déi dräi Regirunge gericht hun, fir den Traité de Maastricht esou séier ewéi méiglech ze ratifizéieren.

Dës Resolutioun hat den eestëmmegen Appui vun denen dräi grouse politesche Familjen am Benelux-Parlement: de Liberalen, de Sozialisten an de Chrëscht-Demokraten.

Ech wëll jhust d'Schlussfolgerungen aus där Resolutioun hei zitéieren:

„Le Conseil Interparlementaire Consultatif de Benelux,

- recommande aux Parlements des pays du Benelux, de ratifier, dans les meilleurs délais, dans leurs pays respectifs, dans le respect de leurs constitutions respectives, le traité de Maastricht, afin de confirmer, une fois de plus, la coopération fructueuse de nos trois pays dans la construction de l'Europe;

- recommande au Comité des Ministres de persévérer dans sa politique communautaire, comme tel est résumé dans les conclusions provisoires décrites en quatre points dans le document du 31 mars 1992 du Secrétariat général „Le Benelux après Maastricht”;

- recommande aux Gouvernements des pays du Benelux de définir au cours des 1re et 2e phases leurs politiques économiques, budgétaires et monétaires en conformité aux exigences du traité, afin d'assurer que leurs économies nationales présentent les performances économiques requises et pour contribuer de la sorte au processus de convergence communautaire.”

Heimat invitéieren ech all déi, déi mengen si missten nach Bedenken hun, esou ze stëmmen, wéi eis Frënn aus dem Benelux-Parlament dat gesinn a virschloen. Ech soen Iech merci.

Mme la Présidente.- L'orateur suivant est l'honorable M. Mehlen.

M. Robert Mehlen (Aktiounskomitee 5/6).- Mme President, dir Dammen an dir Hären. Ee groussen Deel, an ech géif soen, d'Majoritéit vun eisem Vollek kuckt an dësen Deg heihin, wou d'Häerz vun eisem demokratesche souveräne Stat schléit, a versteet d'Welt nët méi.

Eng Majoritéit vun demokratesch gewielte Volleksvertrieder, déi de Respekt virun der Verfassung geschwuer hun, sin decidéiert, op Uerder vun der Regierung, hiren Eed ze brieche, an déi Verfassung, op déi se hiren Eed ofgeluegt hun, ze violéieren.

Et as een ongeheierleche Virgank, wéi et en an der Geschicht vun eisem Land, ménges Wëssens an där Evergure nach nët gin huet.

(*Interruption*)

Mme President, ech wollt den Här Hengel op dat hiweisen, wat de Me Alex Bonn geschriwwen huet.

„Le législateur aura fait ce que la Constitution lui interdit formellement”, schreift de Me Alex Bonn a séngem bemierkenswäerten Avis.

(*Interruption*)

Mme la Présidente.- Je prie les collègues et aussi le Gouvernement de ne pas faire d'interjections et de ne pas interrompre les orateurs. J'agirai en conséquence au cours de ce débat. M. Krieps, vous n'avez pas la parole. La parole est à M. Mehlen.

M. Emile Krieps (DP).- Mme President, ech wollt jhust eng Remarque maachen.

Mme la Présidente.- Non, M. Krieps, je ne vous ai pas donné la parole. Vous aurez la parole après M. Mehlen, asseyez-vous, M. Krieps.

M. Mehlen a la parole et personne d'autre.

M. Robert Mehlen (Aktiounskomitee 5/6).- Den Här Bonn as nët deen éischte Beschten hei am Land. Dat wollt ech nach gesot

hun. Ech hun an d'Iwwerleunge vum Här Bonn op d'manst esou vill Vertrauen, wéi an de bestallten Avis vum Staatsrot.

Ech froe mech mat all dene Leit dobaussen, déi sech iwwerrompelt an iwwergaange fillen, woufir op eemol esou séier een Traité a Kraaft gesat muss gin, deen a Kontradiktioun zu eenzelnen Artikelen vun eiser Verfassung steet, an domat eise ganze Rechtssystem, deen d'Fëllement vun eisem Stat duerstellt, iwwer de Koup geheit?

Dir kënnt mech roueg op den Avis vum Staatsrot verweisen, dee vu prominente Juristen als „avis de complaisance” qualifizéiert gin as. Dir kënnt mir mat all méigleche Spëtzfëndegketen explizéieren, weisou datt dat, wat Dir elo wëlles sid, keng Violatioun vun der Verfassung duerstellt.

Ech soen Iech, datt d'Ratifizéierung vun dësem Vertrag e Begrieffnës éischter Klass vun eisem Rechtsstat as, wann et en iwwerhaupt nach gët. Well esouguer dann, wann och nëmmen ee klengen Zweifel un der Rechtméissegheet vun där geplangter Prozedur géif bestoen, misst déi aner, sécher méi éimständlech, awer dofir juristeschem einwandfrei a politesch éierlech Prozedur ageschloe gin, dat heescht d'Verfassung misst geännert an dann eréischt den Traité ratifizéiert gin.

Mä hei besteet méi wéi nëmmen een Zweifel. Hei hu sech eng ganz Rei vun namhafte Juristen zu Wuert gemellt, an hu ganz daitlech deklaréiert, dass mat där vun der Majoritéit vun der Châmber gewielte Prozedur e Verfassungsbroch géif begaange gin.

Et as nët auszedenken, wat geschitt, wann Dir, CSV, LSAP an DP mat der Ratifizéierung vun dem Traité vu Maastricht d'Konstitutioun bewosst violéiert. Sécher, mer hu kee Verfassungsgericht, wat Iech, wéi an anere Länner kënnt zrëckpaffien. Ech gin dovun aus, wann dat de Fall wir, da géife mer haut hei nët iwwer Maastricht diskutéieren.

Mer maachen hei Gësetzer. Mer verlaangen, datt jiddereen dës Gësetzer respektéiert. Mer ordonnéiere Strofen, wann een sech iwwer d'Gësetzer ewechsetzt an d'Justiz verhängt dës Strofen am Fall vun Infraktioun.

Alles dat spillt sech of op dem juristeschen Ennerbau, dee Verfassung oder Konstitutioun heescht. Dës Verfassung muss eis - a virun allem eis als Verriedung vum Vollek - helleg sin. Mer kënnen an däärf si nët a Fro stellen, well mer dann de ganze Rechtssystem op deen eise Stat opgebaut as, a Fro stellen. Wéi wëllt Dir dann an Zukunft nach vun de Leit dobaussen erwaarden, datt si d'Gësetzer respektéieren, wann Dir selwer dat iewescht Gesetz, d'Konstitutioun, nët respektéiert?

„Maastricht rechtfertigt keinen Verfassungsbruch, auch keinen vom Staatsrat abgesegneten” huet deser Deg d'Biirgeraktioun fir direkt Demokratie geschriwwen, an an dësem Saz läit eng Ausso vun enger schrecklecher Dimensioun. Staatsorganer: Regierung, Parlament a Staatsrot doen sech zesummen, fir onverletzlech Bestëmmunge vun eiser Verfassung ze violéieren an d'Stëmm vum Vollek kann nëmme warnen, awer dese Sakrileg nët verhënneren.

Wéi wäit si mir komm? Soll dat gemeinsaamt Europa, dat mer alleguer wëllen, op ee Verfassungsbroch opgebaut gin?

(*Interruption*)

Ech weess nët, Mme President, ob Dir déi Bemierkung do héieren hut?

Mme la Présidente.- M. Emile Krieps, rappel à l'ordre.

M. Robert Mehlen (Aktiounskomitee 5/6).- Da wär dat neit Haus nët nëmmen op Sand, mä op een ennerhillekten an ennergruewenen Terrain gebaut. Et as ganz klor, datt mer vum Aktiounskomitee 5/6, déi zu kengem Moment bereet waren, dës Violatioun vun der Verfassung matzedroen, alles wäerten dru setzen, fir dësen ongeheierleche Virgank ze verhënneren a mer ruffen all Member vun deser Châmber op, dat selwecht ze maachen.

Domat kënn ech schons ophalen, well aus där Perspektiv gesinn, as et widdersënnege, sech nach iwwer de Fong vum Traité selwer ze ënnerhalen. Ech maachen Iech dee Gefalen awer nët. Ech wëll nämlech op e puer prinzipiell Froen agoen.

D'Dänen hun an engem Referendum nee gesot. Egal wéi grouss d'Majoritéit war, déi nee gesot huet, neen as neen. Dat wat verschidde Regirungsvertrieder an der EG - och hei zu Lëtzebuerg - sech dorophin erlaabt hun, as een eklatante Bewäis derfir, wéi hinnen d'Gefill fir grondsätzlech demokratesch Spillregele verluer gaangen as. Nët de Ministerrot, deen den Traité ausgehandelt huet, huet sech geiirt, mä dat dänesch Vollek. Méi iwwerhiefflech geet et nët méi.

Amplaz den Traité an d'ganz Prozedur elo nei ze iwwerdenken, gët gesot, dat as eng Pann, déi d'Däne musse bei sech behiewen. Een nächste Referendum gët an d'A gefaasst an der Hoffnung, datt d'Rechnung dann opgeet. Dat as esou, wéi wa bei denen nächste Walen des Koalitioun keng Majoritéit méi géif kréien, an da géif eis bishereg Regirung soen, de Wieler huet sech geiirt, da musse mir alt nach eng Kéier wile goen an dat esou laang, bis mir erëm eng Kéier eng Majoritéit beienee kréien. Ech hoffen, datt d'Dänen sech déi Frechheet an Arroganz elo nët gefale loossen, an déi nächste Kéier nach méi daitlech weisen, datt si de Geck nët mat sech maache loossen.

Et stellt sech awer an deem Zesummenhank nach eng ganz aner grondsätzlech Fro: Huet et nach ee Sënn den Traité ze ratifizéieren, wann ee Land vun denen zwielf nee gesot huet? Dozou seet de Me André Robert an engem Beitrag, deen iwwerschrifwen as: „Le Traité de Maastricht ou la collision entre le droit et la politique“: Comme les trois Traités européens et notamment le Traité de Rome ne peuvent être modifiés qu'à l'unanimité des Etats membres, le refus du Danemark de ratifier le Traité de Maastricht, donc de modifier notamment le Traité de la CEE, rend caduc, dans sa forme actuelle, le Traité sur l'Union européenne.”

Hei stellt sech fir eis als klengst Land vun der EG eng ganz fundamental Fro. Dat as d'Fro vum Respekt virun de bestehende Verträge an de Respekt virun de souveräne Rechter vun de Memberstaten. Wann et esou as, datt d'Unanimité erfuerdert as, an dat schéngt mir ausser Zweifel ze stoen, da kann et nët sin, datt esou gemaach gët, wéi wann näischt geschitt wär.

Wat nach vill méi schlëmm as: Doduerch, datt mir dëst Spill matmaachen, an trotz dem dänesch Neen, den Traité ratifizéieren, esou wéi wann näischt geschitt wär, stelle mir de Respekt virun de bestehende Verträge a Fro, an ënnergruewen domat als klengt Land déi eenzeg Basis, déi eis nach eng gewëss Sécherheet bitt: Dat geschriwwent Wuert, wat fir déi Grouss wéi fir déi Kleng gläichermoosse verbindlech as.

Mat der Ratifizéierung trotz dem dänesch Neen leeschten déi dräi grouss Parteien eise Land dee schlechtesten Déngscht, deen een sech nëmmen denke kann. Si confirméieren denen anere Länner héichoffiziell, datt fir Lëtzebuerg dat internationaalt Recht kee Wäert méi huet, a jidderee maache kann, wat e wëllt. Wéi mir als klengste Member vun där Communautéit an esou enger Anarchie ewechkommen, dat brauch ech hei nët weider ze explizéieren.

Et kënn een och nach d'Fro opwerfen, déi de Mueren iwwert d'Antenn gaangen as, déi vun der Sëtzfro, wou d'Bankenassociatioun gesot huet, datt Lëtzebuerg sech sollt jhust op dat geschriwwent Wuert, déi bestehend Verträge beruffen, fir sech kënnen duerchzesetzen. Ech mengen, wa mir hei iwwer d'Sëtzfro an iwwer Institutiounen diskutéieren, déi hei am Land sech sollen néierloossen, dann hu mir nëmmen déi Tromp an de Fanger, an et as ee ganz geféierlecht Spill déi Tromp einfach esou aus der Hand ze gin.

Ofgesi vun dëser eminent wichteger Considéeratioun stellt sech d'Fro, woufir mir grad als éischt den Traité musse ratifizéieren? Hätte mir nët nach gutt Zäit gehat emol ofzewaarden, wéi et an denen anere Länner ausgeet? Et gët keng valabel Äntwert op dës Fro, et

sief dann, d'Regirung hätt Angscht de Widderstand am Vollek géint de juristesche onhaltbaren Ausverkauf vun eiser Souveränitéit géif esou grouss gin, datt d'Ratifizéierung um Enn a Fro gestallt wir.

D'Aart a Weis, wéi d'Regirung d'Vollek, wat si gewielt huet, iwwergeet, as onbegräiflech. Well d'Leit, an der Menung vun der Regirung, ze domm sin, fir d'Tragweid vum Traité ze verstoen, brauche si och guer nët informéiert ze gin. Dofir gi si awer mat enger bëlleger Sefepolwersreklam, déi mat hiren egene Steiergelder finanziert gët, glewe gedoen, mat Maastricht géif fir Lëtzebuerg de siwenten Himmel opgoen.

D'Wouercht kritt d'Vollek nët ze héieren. Déi gët nëmmen hannert zouenen Diren an de Kommissiounssëtzungen an an de Couloiré gesot. Dat kléngt dann awer ganz anescht wéi dat, wat d'Regirung dem Vollek iwwer déi bëlleger Reklam um Radio an an den Zeitunge wëllt wäissmaachen.

Mme Lydie Err (LSAP)- Ganz bëlleger sin se awer nët!

M. Robert Mehlen (Aktiounskomitee 5/6)- Ganz bëlleger sin se nët, do hut Dir Recht, Mme Err.

Mir vum Aktiounskomitee 5/6 veruertelen esou eng onéierlech Haltung ganz entschieden. Esou mécht een eng Demokratie futti. Mir hoffen nëmmen, datt d'Leit des onéierlech Haltung vun der Regirung bis zu den nächste Walen nët vergiess hun, an hir dofir déi richteg Quittung ausstellen.

Eng aner fundamental Fro as déi, woufir dat gemeinsaamt Europa, dat elo iwwer 30 Jor lues a lues zesummegegwees as, op eemol iwwerstierzt zesummegegweesst muss gin, ouni datt een eng Noutwendegkeet dofir gesäit, an ouni datt d'Basis dofir gefrot gët?

Woufir muss elo op emol eng ganz Trap op eng Kéier beienee geholl gin, wou et virdrun ëmmer schéi mat engem Treppléck nom anere gaangen as? Et gët keng verstännege Äntwert op dës Fro, an den Nee vun den Dänen as näischt anescht, wéi e Protest géint dës iwwerdriwwe Vitesse an déi domat verbonnen ondemokratesch Aart a Weis fir virzegoen.

Déi Argumenter, déi bis elo virbruecht gi sin, fir dës verdächtig Vitesse ze justifizéieren, sin nët stéchhaltege.

D'Behauptung, d'Evenementer an Osteuropa hätten dringend eng Äntwert duerch d'Schafung vun enger europäescher Unioun verlaangt, as nët richteg, well den Ufank vum Uniounsvertrag 1987 geluegt gin as, an d'Emwäzungen an Europa eréischt zwee Jor méi spéit agetratt sin.

Een anert Argument as, datt verschidden Domainen, wéi zum Beispill d'Emweltpolitik ouni europäesch Unioun nët kënnte realiséiert gin. Esou een Argument hält kenger fundéierter Analys stand. Ech froen Iech, wär d'Konferenz vu Rio zu méi konkrete Resultater komm, wann d'europäesch Unioun well realiséiert gewiescht wär?

Wat hënnert eis op där anerer Säit drun, elo schon an Europa gemeinschaftlech eng méi ëmweltfrëndlech Politik ze bedriewen? Wann d'europäesch Unioun awer sollt d'Viraussetzung sin, fir alle Länner vun der Gemeinschaft kënnen eng gemeinsam Emweltpolitik opzewéngen, dann as dat jo de Bewäis derfir, datt dës europäesch Unioun de Verloscht vun eiser Egestännegkeet a Souveränitéit erbäiféiert.

Dann as ze fäerten, datt nët méi demokratesch gewielt a legitiméiert Vertrieder vun de Völker d'Décsiounen huelen, mä eng iwwermächtig Bürokratie, déi an hiren Décsiounen vun de finanzkräftege multinationale Gesellschaften beaflosst a manipuléiert gët.

Och dës Aart a Weis, alles zesummen an engem Pak duerchzezéien, souguer wann déi verfassungsrechtlech Problemer geléist wäeren, kann eis Zoustëmmung nët fannen. Wa Lëtzebuerg nach een onofhängegen a souveräne Stat as, an déi demokratesch Grondregelen nach solle respektéiert gin, da kann et nët sin, datt een oder zwee

Ministere mat e puer Beamten op engem internationale Ministermeeting hir Zoustëmmung zu engem décke Pak vu Vertragsbestëmmungen ënnerschiddlechster Natur gin, bei deem eis Souveränitéit a Fro gestallt gët, an deen och nach zum Deel verfassungswiddreg as, a mir hei gesot kréien, Dir hut dat elo ze stëmmen an domat fäerdeg.

Et hat mir, Här Ausseminister, de Fonktionnement vun der parlamentarescher Demokratie eigentlech ganz anescht virgestallt. Am Prinzip misst et dach esou sin, datt dës Verhandlungen am bestännege Kontakt an ënner lafender Konsultatioun mat de Parlamentarier misste gefouert gin, am plaz d'Parlamentarier virun ee Fait accompli ze stellen an ze soen, Dir musst elo ratifizéieren, soss geet d'Welt ënner.

Ech huet mech gefreet an engem Interview, deen den honorablen Här Rau dem Républicain Lorrain gin huet, ze liesen, datt den Här Rau am Prinzip och där selwechter Meinung as. Mir kënnen eis jiddendfalls nët erënneren, datt d'Chamber der Regierung ee Verhandlungsmandat gin hätt, fir esou wäit ze goen, wéi dat elo am Traité vu Maastricht de Fall as.

Mir hate gëschter eng Kontrovers hei jhust iwwert de Fonktionnement vun der Europäescher Gemeinschaft am Zesammenhank mat der gemeinschaftlecher Agrarpolitik, wat deen eenzege Secteur as, dee voll integréiert as zënter laanger Zäit.

Et deet mir leed, datt den Här Krecké elo nët hei as, well hien hat sech do e bëssche wäit virgewot. Den Här Krecké huet gëschter hei gesot, an ech wëll dat klorstellen, well et as munches falsch vun dëser Plaz aus gedréint gin, dëst Parlament wär mat deem d'accord, wat d'Regierung zu Bréissel ausgehandelt huet a gëschter oder virgëschter zu spéider Stonn finaliséiert huet.

Dat ka ménger Meinung no nët stëmmen, well dëst Parlament huet virun zwee Méint an engem Débat d'orientation der Regierung gesot, wéi d'gemeinschaftlech Agrarpolitik aus Lëtzebuurger Sicht an Zukunft misst ausgesinn. Wat as d'Resultat vun där Debatt, déi mir iwwert ee Jor laang preparéiert hun, wou mir 16 Organisatiounen hei am Land zweemol ugeschriwwen hun, a quasi se forcéiert hun hiren Avis ze gin zu där Politik, déi ganz ëmstridden as. Mir hun eis hei an der Chamber mat enger Motioun op eng Linn geënegt, déi total anescht as, wéi dat, wat elo décidéiert gin as. Eise Minister huet der EG-Agrarreform zougestëmmt, obschon datt en nët hätt brächten zouzestëmme, obschon een Accord duerchgaange wär mat Majoritéit qualifizéiert, wa Lëtzebuerg nee gesot hätt. Dat as den eklatante Bewäis derfir, wéi Europa fonkcionnéiert. Mir hun iwwerhaupt näischt ze bestëmmen. Mir kënnen hei soen, mir hätte gären eng europäesch Agrarpolitik, déi a Richtung generell Extensifikatioun geet, well dat hu mir gesot, duerch eng Reduzéierung vun Stickstoffasaz, duerch ee Verbuet vun de Wachstumsregeler, vun enger ganzer Parti Hormonen, déi an der Landwirtschaft agesat gin. Dat wat elo geschitt as, dat geet an eng ganz aner Richtung. Eise Minister huet säin Accord gin, dat heescht en huet dat, wat d'Chamber hei an iwwert engem Jor laang Preparatioun, an engem Débat d'orientation festgehalten huet, einfach ignoréiert. Ech wollt dat als Beispill hei ugefouert hun.

Ech hu mech gëschter nët hei als Lobbyist vun der Landwirtschaft opgespillt. Den Här Ausseminister huet och gemengt, e misst an där Bezéiung eng Bemierkung maachen, déi total deplacéiert war, ech weisen dat hei zréck.

Et as evident, datt eng Konstruktioon, déi op esou engem demokrateschen Defizit opgebaut as, bei der Populatioun op Widerstand stéisst, an och bei de Parlamentarier, déi dat Vollek solle verrieden, d'Gefill opkomme léisst, iwwerhaupt fir näischt méi gefrot ze gin. Wann dat de Prinzip as, no deem dat gemeinsaamt Europa soll fonkcionnéieren, da soe mir ganz däitlech neen.

Domat wäre mir bei der Fro, wat fir ee gemeinsaamt Europa mir eigentlech wëllen. De fréiere Staatsminister a Kommissionspresident

Gaston Thorn huet viru kuerzem iwwer d'Antenn vum UKW gesot, den Här Delors hätt him, wéi e séng Successioun ugetrueden huet, gesot, déi grondsätzlech Fro vum strukturellen an institutionellen Opbau vun der EG géif ee besser ausklamieren, an dofir op dem Wee vun de praktesche Realisatiounen weidergoen.

Domat kënnen mir ënner kengen Emstänn averstane sin. Et gët héich Zäit, datt dës grondsätzlech Diskussioun gefouert gët, an zwar nët nëmmen um Niveau vun der EG-Kommissioun a vun de Regierungen, mä virun allem vun de Parlamentarier.

Viru kuerzem hun e puer fréier däitsch Verfassungsrichter sech zu Wuert gemellt, a virun engem Konflikt virum däitschen an europäesche Recht gewarnt. Si sin der Meinung, datt sech an der EG lauter demokratesch Staten en ondemokrateschen „Überstat“ géife schafen. Als verfassungswiddreg hu si d'Iwwerdroung vun Hoheitsrechter kritiséiert, well domat EG-Behörden ouni parlamentareschen Ennerbau ermächtigt gin, a Grondrechtsberäicher vun den däitsche Staatsbürger anzegräifen.

Wann Dänemark als klengt Land nee gesot huet an a ville Länner d'Europa-Euphorie an ee relativ staarkt Mësstrauen ëmgeschloen as, dann huet dat och séng Ursachen. Eng vun den Ursachen as déi, dass an dëse Mammutvertrag esou vill beieneen eragepaakt gin as, datt esouguer Spezialiste Problemer hun, fir domat eens ze gin, respektiv fir déi viraussichtlech Auswirkunge vun all dene Moosnamen ze erfassen.

Ech schléisse mech hei der Meinung vun honorablen Här Margue un, dee sech gëschter gefrot huet, ob dat nët mat Absicht geschitt wär, fir Punkte mat duerchzeschleien, mat Gewalt mat duerchzekréien, déi normalerweis als eenzelne Punkt keng Zoustëmmung géinge fannen. Ech sin absolut där selwechter Meinung, an ech fannen, dat as nët gutt.

Et as an enger normaler demokratescher Prozedur inakzeptabel. Hei si Bestëmmunge politescher, finanzieller, monetärer, wirtschaftlecher - bei de soziale Bestëmmunge maache mir ee groust Fragezeichen, se sin ëmmerhin ernimmt gin - an institutioneller Natur an ee Pak agewéckelt gin, an dann heescht et, wie fir Europa as, dee muss dat stëmmen, eng aner Alternativ gët et nët.

Wann d'Regierung Gesetzer an d'Chamber erabrängt, dann hu mir als Chamber d'Méiglechkeet drun ze änneren, wat eis nët gefällt. Mir kënnen, wat eist gutt Recht as, de Gesetzesprojet änneren an en a Kraaft setzen, wéi mir et fir richtig fannen. Hei as dat nët de Fall.

Hei hu mir ee Pak virleien, deen éischens vill ze vill voluminös an zevill villsäiteg zesummegesat as, fir datt een en iwwerblécke kënnt, an un deem mir zwetens kee Jota méi ännere kënnen. Wann dann och nach eng onnuanciéiert an eng eesäiteg Propaganda gefouert gët, wéi dat bei eis de Fall as, da brauch een sech nët ze wonneren, wann d'Leit misstrauesch gin, a sech esou enger ontransparenter an diktatorescher Prozedur widdersetzen. Et as och esou, wéi ech de Widerstand an Dänemark interpretéieren.

Wann dat d'Aart a Weis soll sin, wéi an Zukunft an Europa Gesetzer gemaach gin, da soe mir ganz däitlech neen, sou wéi mir och dësem Projet, wann e sollt zur Ofstëmmung kommen, eis Zoustëmmung nët kënnen gin.

Wat hätt d'Regierungen dru gehënnert - ech wär ganz frou, wann den Här Ausseminister mir géing nolauschteren - fir déi verschidde Voleit vum Vertrag eenzel ze verhandelen - an d'Aart a Weis wéi d'Regierung eis hei als Parlamentarier behandelt, as iwwerengs signifikant fir d'Iwwerhiefflechkeet an d'Arroganz mat där se d'ganz Vollek behandelt - a Konzertatioun mat hire jeweilege Parlamentarier a se dann als eenzel Projeten, déi een iwwerblécke kann, a wou een d'Auswirkunge separat ofschätze kann, zur Ofstëmmung géing bréngen. Dat géif zwar nët esou séier goen, hätt awer de Virdeel, datt et eng gemeinsaamt Konstruktioon wär, déi mat dem Accord vun der demokratesch gewielter Volleksverriedung zoustane kéim an dofir och Bestand hätt.

Méng Erfahrung aus der landwirtschaftlecher Praxis seet mir, datt eppes wat kënschtlech gedriwwe gët, an dofir ze séier wiiisst, normalerweis kee Bestand huet, a mat Zäit an de Koup fällt. Dat selwecht schéngt mir hei beim Traité vu Maastricht de Fall ze sin, wou vum bewährte Prinzip, ee Steen nom aneren ze bauen, ofgewach gin as, an d'europäesch Enegung mat Gewalt virugedriwwe gët.

Eis Pappen hun nët fir näischt dat Sprachwuert geprägt: Mat Gewalt hieft een eng Geess hannen erëm. Dat heescht, datt ee mat enger forcierter Aktioun nët nëmmen näischt erreecht, mä dacks och nach de Géigendeel vun deem provoziert, wat ee gären hätt. Dat schéngt mir hei de Fall ze sin.

Ech wollt nach e puer Iwwerleungen zum Fong maachen. De Kolleg Gibéryen as gëschter schon op d'Ausländerwalrecht agaangen.

Ech fannen et traureg, wa mir hei iwwer Ausländerwalrecht schwätzen, a mir kënnen deen Débat nët ouni Emotioun féieren.

Et si Leit, déi sech hei zu Wuert gemellt hun, an déi repräsentéieren een Deel vum Vollek, déi gesot hun, mir kënnen dat Ausländerwalrecht zu dësem Moment nët guttheessen. Dunn as direkt vun Ausländerfeindlechkeet geschwat gin. Ech bedauern dat. Dat as nët den Débat, wéi mir e solle féieren.

Een anere Punkt, do wäicht d'Regierung ganz klor aus, dat sin d'ekonomesch Auswierkunge vun dësem Vertrag. Ech sin d'accord, dass et schwéier as dat ofzeschätzen. Ech sin och d'accord, dass mir eis als Lëtzebuerg och nët kënnen aus der Wirtschaftsunioun an aus der Währungsunioun erausgrenzen. Ech fannen et soll een awer de Leit d'Wouerecht soen iwwer dat, wat op se zoukënt. Jhust dat geschitt nët. D'Regierung moolt de Leit a Reklammen een himmelbloen Himmel dohinner, wou nëmmen d'Sonn schéngt, awer keng Wollek wäit a breet ze gesinn as. Ech fannen, dat as dat Schlimmst derbäi.

Wann et sécher as, an ech zweifele kee Moment drun, dat eis Economie extrem ufälleg as, da muss een sech och domat auserneensetzen. Mir sin ofhängeg, wann de Finanzminister eis d'Wouerecht ëmmer gesot huet, an engem onwaarscheinleche Mooss vun eiser Bankeplaz. En huet eis eng Kéier gesot, datt mir zu 25% vun eise Recette vun der Bankeplaz ofhängeg sin. Wann ech gutt informéiert sin, huet den Här Rau an enger Kommissiounssitzung gesot, datt mir mat 5 Milliarden Ausfall kënnte rechnen op Grond vun deem, wat elo op d'Bankeplaz zoukënt. Mir sin extrem ofhängeg vun eisem Grenzhandel. Wat passéiert, wann deen ausfällt, wann d'Avantagen, déi d'Ausländer dozou bréngen heihinner tanken a kafen ze kommen, ewechfalen? Do gët gesot, et wäere Recetten ëm déi 7 bis 8 Milliarden am Spill. Op där anerer Säit si mir forcéiert, fir an der Währungsunioun kënnen matzemaachen, fir eis enger ganzer Parti Contrainten ze ënnerwerfen, woubäi ech virun allem den Déficit budgétaire an d'Feld féieren. Mir kommen esou lues a lues a Schwiregketen. Wat passéiert, wann et bei de Recetten esou zrëckgeet, wéi et sech elo ofzeechent, an ech zweifele kee Moment drun, datt et esou geet, an op där anerer Säit, wa mir d'Ausgaben nët an de Grëff kréien.

Wann ech gesinn, wéi d'Regierung elo erëm mat der Fonction publique verhandelt huet. Wann ech gesinn, wéi déi Käschten explodéieren.. Wann ech gesinn, datt d'Regierung nët am Stand as zum Beispill, de Renteproblem unzogen duerch eng einheitlech Regelung, wou jiddere gerecht behandelt gët, wou mir awer d'Ausgaben am Grëff behalen, mä wou d'Regierung sech scheid, fir dee Problem unzepaken, do soen ech, mir sollen nët iwwer d'Belsch schwätzen, an eis froen, wéi déi et packen, mä mir sollen eis Gedanken iwwert eis selwer maachen.

Ech wëll dat ënnersträichen, wat ech virgëschter hei gesot hun: Mir däärfen dësen Traité elo nët stëmmen, well mir eis domat op ee ganz geféierleche juristeschen Terrain begin.

Pacta sunt servanda, hun d'Réimer scho gesot. Vertrag musse respektéiert gin. Dat zielt an eiser Zäit virun allem fir esou kleng a schwaach Natiounen, wéi mir eng sin.

Wa mir den Traité haut ratifizéieren, da setze mir eis nët nëmmen iwwert eis Konstitutioun, dat heescht iwwert de Grondvertrag vun eisem Land ewech, mä mir signaléieren doriwuer eraus denen anere Länner, datt déi bestehend Vertrag, déi nëmmen eestëmmege däärfen ofgeännert gin, eis nët sakrosankt sin.

Ech weess, datt et der heibanne gët, déi dës Opfaassung nët delen. An dach as et esou. Den dänischen Neen as, wa mir d'dänesch Souveränitéit respektéieren, irreversibel. Wa mir dann elo, ganz onnéidegerweis de Maastrichter Vertrag trotzdem stëmmen, drécke mir domat aus, datt déi bestehend Vertragstexter am allgemengen, an den Eestëmmegekeetsprinzip am besonneschen, vun eis a Fro gestallt gin.

Well dat definitiv d'Ofdankung vun eisem Land als souveränen an onafhängege Stat bedeit, bleiwe mir bei eiser Fuerderung, datt dese Vertrag haut nët däärf gestëmmt gin.

Et gouf an deser Debatt ganz dacks ervirgehewen, datt et zu Europa keng Alternativ gët, an datt et dofir och zu dësem Traité keng Alternativ géif gin. Dat as sech d'Saach eiser Meinung no e bësselche liicht gemaach. Esou kann een d'Kanner beléieren, awer keng erwuessen a kritesch Bürger vun dësem Stat.

Ech glewen nët, datt et een heibanne gët, deen nët een iwwerzeegten Unhänger a Verfechter vun enger europäescher Enegung wär. Hei wéi iwwerall läit de Problem am Détail:

1. Wat fir een Europa wëlle mir?
2. Wéi soll dat Europa zoustane kommen?

Iwwer dës zwou wichteg Froen, Här Ausseminister, hu mir als Parlament guer nët matzestëmmen.

Iwwer d'Strukturen, iwwer den demokrateschen Opbau vun dem Europa, wou mir als souveräant Land elo nach d'Méiglechkeet hun, matzeshwätzen, däärf mir als Chämber beschtefalls e bësschen hei palaveren.

Mir däärfen eis Meinung zu deem oder deem Punkt soen, an esou wéi een d'Kanner freet, ob si fir oder géint Europa sin, fir oder géint den Traité vu Maastricht stëmmen. Wann d'Regierungsmajoritéit fënt, datt dat déi richtig Manéier as, fir Europa mat de Biirger a mat de Parlamentarier als legitim Vertrieeder vun de Völker opzebauen, da soll si dat maachen.

Wann d'demokratesch Fraktioun mengt, aus engem falsch verstanene Staatserhaltungstrieb dëst trauregt Spill, wat a Wierklechkeet op een Démontage vun demokratesche System an eng Kapitulation vun dem Parlament virun der Regierung erausleeft, misse matzemaachen, da muss si virum Land duerfir hir Responsabilitéit iwwerhuelen.

Mir si jiddendfalls nët bereet, eis op eng simplistesche Manéier an den Eck drécken ze loossen, weder vun eiser Regierung, déi an de Kommissiounssetzungen hanner zouenen Dire ganz aner Téin uschléit, wéi dat an der Öffentlechkeet de Fall as, nach vun enger EG-Kommissioun, déi, ouni demokratesch Legitimation mengt, si misst sech als Schoulmeeschter vun Europa opféieren.

D'Alternativ zum Traité vu Maastricht as nët de Réckfall an d'Mëttelalter oder an een däischeren Nationalissem oder an de wirtschaftleche Chaos, oder an den nächste Weltkrich, wéi dat hei ganz zu Onrecht ëmmer erëm duergestallt gët.

D'Alternativ zu Maastricht as ee gemeinsaamt demokratescht Opbaue vun dem gemeinsamen Europa, dat mir alleguer wëllen, awer een Opbaue Stee fir Steen, wou mir als Parlamentarier an d'Volek, wat hannendru steet, nët iwwergaangen an iwwerrumpelt gin, mä all Kéiers eisen Accord zu engem genee ofgegrenzten an

iwwerschaubaren Deel vun der gemeinsamer Politik gin oder och nët gin, respektiv Ännerunge verlaange kënnen, deemno ëm wat et geet.

Dofir kann d'Oflenung vum Maastrichter Vertrag vläicht eng Blamage oder besser eng Lektoune fir eis Regierung, a selbstverständlech déi aner Regierungen duerstellen, awer nimools, wann déi bestehend Vertrag nach eppes solle wäert sin, eng Katastroph fir eist Land bedeiten.

(Interruption)

Mir schwätze schon e puer Jor vum 1. Januar 1993. Dat leeft alles virun. Mir handele Punkt fir Punkt dat aus, wat muss gemaach gin, an da wësse mir vu wat mir schwätzen.

(Interruptions)

Den Här Goerens huet gëschter gemengt, déi jéineg, déi géingen dergéint stëmmen, déi géinge sech et liicht maachen, well se sech géingen hannert dene verstoppene, déi hei d'Responsabilitéit géingen iwwerhuelen. Esou liicht kann een sech et och maachen. Mir maachen eis et nët liicht. Mir huelen dat, wat hei zur Diskussioun steet seriös, a mir iwwerhuelen eis Verantwortung. Mir sin nët bereet den Ausverkauf vun der Demokratie op esou eng einfach Aart a Weis ze maachen.

Ech soen Iech merci.

Mme la Présidente. - L'orateur suivant est l'honorable Mme Mutsch.

Mme Lydia Mutsch (LSAP). - Mme Präsidentin, dir Dammen an dir Hären. Ech hu mir zum Themabereich „Maastricht“ zwee Voletën erausgegraff, déi hei nach nët esou staark diskutéiert gi sin. Et as dee vun der Informatioun a vun der Edukatioun.

Ech kommen nach eng Kéier op déi Circulaire zrëck, déi den Unterrichtsminister un een Deel vum Léierpersonal geschéckt huet, wou en ënner anerem dra schreift, Maastricht wir eng Chance fir d'Lëtzebuurger Jugend, fir hirem Liewen an hirem Schafen nei Dimensiounen ze gin. Et géing och dem Bürger d'Méiglechkeet gin, een demokratescht a soziaalt Europa matzestalten.

Ech fannen dat richtig, mä ech froe mech awer heiansdo wou d'Hiweiser si fir d'Jugend, a wéi wäit si elo eng besser Chance kréie fir hiert Liewen an hiert Schafen matzestimmen duerch dese Vertrag oder a wéi wäit de Bürger d'Gefill kritt, fir déi Matgestaltung clo schons ze maachen.

Et geet bestëmmt nët duer, dass zweemol am Jor Europadebatte bei eis an der Chämber sin, oder dass déi zweetgréisst Dageszeitung bei eis eng deeglech Europabeilag mécht, Publizitéits- a Oplärungscampagne sechs Woche virun der Ratifikatioun vun deem Traité ufänken, oder dass eng Rei vun Informatiounsversammlungen organiséiert gin.

Dat si wichteg Elementer awer den europäesche Prozess brauch eng dauernd Zoustëmmung, an et geet nët duer fir nëmmen eng demokratesch Legitimatioun ze kréien, wa Wale sin, oder wann wichteg europäesch Verträge ungin, oder Direktiven hei an der Chämber musse gestëmmt gin.

Dat heescht d'Politiker mussen eng dauernd Informatiounspflicht hu fir iwwer Europa ze informéieren. Dat as eng vun hiren Haaptaufgaben.

Wann ech iwwert de Volet „Informatioun“ schwätzen, da wëll ech och ee Wuert iwwert de Referendum vun Dänemark soen. Et as hei schon dovu geschwat gin am Zesummenhank mat enger Lektoune. Et as och gesot gin, dass mir deen Ausgang vum deem Referendum gebraucht hun, fir waakreg ze gin als Bürger an och als Parlamentarier. Ech sin d'accord mam Jean-Pierre Cot, dem Fraktiounschef vun de Sozialdemokraten am Europaparlament, dee gesot huet, d'Dänen hätte frësche Wand an d'Bud bruecht. Ech sin och d'accord mam neien däitschen Ausseminister, dee gesot huet,

Europa kéint nëmmen dann entstoen, wann et nët nëmmen an de Vertrag mä och an den Häerzer vu sénge Bürger verankert wär.

Ech sin an enger Partei, déi als éischt Partei an deem heiten Zesummenhank öffentlech Oplärungsversammlungen organiséiert huet.

(Interruption)

Mir hun an enger Rei vu Gemengen Oplärungsversammlunge gemaach, an ech muss soen, dass mir e groussen Effort gemaach hun, fir de Bürger ze informéieren. Et war opfälleg op wéivill Interessen déi Oplärungsversammlunge gestouss sin, haaptsächlech och bei jonke Leit. Heiansdo as et jo gutt, wann een d'Schüler stellvertriedend nennt, well hire klore Mënscheverstand heiansdo méi däitlech oder méi onverblimmt an Erscheinung trëtt, wéi beim sougenannten Establishment.

Et sin eng ganz Rei Themaën, déi derwäert sin am Maastrichter Vertrag erkläert ze gin, och wa se heiansdo nëmmen am Usaz dra vertruete sin. Ech wëll zwee Themaë stellvertriedend hei nennen un déi ganz héich Erwaardunge gekneppt gin. Et as de Beräich vun der Emweltpolitik an d'Aussepolitik. Ech sin iwwerzeegt dovun, dass grad bei jonke Leit grouss Erwaardungen un d'Emweltpolitik am europäesche Kader gesat gin. Et as vläicht keen Zoufall, dass Rio a Maastricht an engem Jor beieeneekomm sin, a wann, dann as et ee gudden Zoufall an et gët erwaart, dass haaptsächlech mir als Industrienatioun et fäerdegbréngen ëmzedenken a méi maache wéi jhust Ofsichterklärungen.

Mir erwaarden natierlech eng besser a méi eng schnell Verännerung vun den Emweltproblemer, wann elo eng qualifizéiert Majoritéit bei engem Deel vun den Entscheidungen op europäeschem Plang gëlt, zemoos wou ee weess, dass d'Emweltproblemer nët un de Grenze vum Land stoe bleiwen. Hei as ménger Meinung no ee ganz groussen Informatiounsbedarf, an dat selwecht gëlt fir déi gemeinsam europäesch Aussen- a Verdeidigungspolitik, déi ugestriift gët. Et as selbstverständlech esou, dass den Ost-West-Konflikt op een Enn gaangen as, mä et as awer och zënter dem Enn vun deem Konflikt, déi éischte Kéier, dass matten an Europa mir ee Krich hun. D'Situatioun as an deem Sënn nët méi berechebar gin, de Konflikt bleift weider bestoen.

Ech sin an deem Zesummenhank iwwerzeegt, dass och bei de Lëtzebuurger d'Meinung besteet, dass d'Europäesch Gemeinschaft méi wéi je muss een Instrument sin, a weider ausgebaut gi fir d'Friddenssicherung. Dat heescht dass d'Kraaft muss zesummegeleuet gin, fir gemeinsam de Fridden ze sécheren an e Krich ze verhënneren. Elo wou all déi al Strukturen iwwerall zerfallen, sollt Europa nët a Fro gestallt gin, mä gestärkt gin. Ech sin iwwerzeegt, dass mir op denen do Froe géingen ee Konsens fannen. Dat selwecht gëlt fir d'Iwwerleung, dass Europa déi richtig Äntwert as op d'Gefor vun engem Réckgrëff op vereelsten Denkmustere an d'Opfaassung vun engem falschen Nationalismus, falsch och dowéinst, well déi meeschte Problemer selbstverständlech iwwert déi national Grenzen eweg reechen.

Dat alles si Messagen, déi sech duerchaus dofir eegnen, fir de Bürger, a virun allem och de jonke Mënsche vermëttelt ze gin, a si si mindestens genee esou wichteg wéi dee Volet, dee méi ausféierlech hei thematiséiert gin as, dee vum Auslännerwalrecht.

Den Unterrichtsminister huet an där Circulaire vun där ech geschwat hu gesot: „Consacrer une partie d'une leçon“ fir deen heiten Themeberäich. Ech froe mech awer wéi esou de Volet Europa nët méi, an nët méi ausféierlech an eise Schoulen thematiséiert gët.

An eisen Nopeschlänner as ee massiivt Emdenken amgaang. Zum Beispill an Däitschland, wou déi Fächer Soziologie oder Gemeinschaftskunde, dat as ënnerschiddlech je nodeem a wat fir engem Bundesland een as, amgaang sin adaptéiert ze gin, an och op europäesch Themen ausgebaut gin.

Hei zu Lëtzebuerg hu mir ee Fach wat heescht Instruction civique, wou et drëm geet, fir d'Konstitutioun ze erklären oder de Walmodus hei am Land. Op alle Fall as et keen Instrument, wat dozou géegent wir, fir de Studenten d'politesch Zesummenhäng e bëssche méi klor ze maachen, an och den europäeschen Themebräich e bësschen ze konkretiséieren.

Ech wëll soen, dass domat op alle Fall nët kann eng Indoktrinatioun verbonne sin, mä wann ee weess, dass och an engem konservative Bundesland wéi Bayern esou ee Cours besteet, - a ganz interessant besteet! -, da kann een sech nët virstellen, dass hei irjendee Schüler géing zum Marxismus an esou engem Cours versicht gin ëmgestëmmt ze gin.

Ech sin op alle Fall iwzerzeegt, dass d'Vermëttele vu politeschen Zesummenhäng an europäeschen Themen an de Schoule mindestens esou wichtig as, wéi d'Heemecht haart ze sängen, oder de Vater unser ze bidden. Et as op alle Fall eng Tatsaach, dass den alen Europakonsens aus der Nokrichszäit haut nët méi ausräichend as, an dass d'Europavisioun vun de Grënnungspappen nët méi déi selwecht haut as. Am Prinzip gëlt dat op allen Niveauën, ob dat op Gemengeplang as oder um nationalen Niveau. Jonk Leit verzeien et nach vill manner wéi déi aner, wann dat nët klappt. Dat heescht dass si nët wëllen, dass Combinen sollen hanner verschlossenen Dire sin, dass Europa een Europa vun de Regirungen, de Fonctionnairen an de Bürokrate soll sin. Gefuerdert asméi Transparenz, méi Informatioun a méi Kreativitéit.

(M. René Kollwelter prend la Présidence)

Den Delors huet geschwat, mir missten d'Einfachheet nees léieren ze vermëttelen, souwuel am europäeschen Entscheidungsprozess allgemeng, wéi och am Zoustanckomme vun de Gesetzer an de Veruerdnungen am Speziellen. Deem stëmmen ech zou, an do gëtt et bestëmmt ee groussen Nohuelbedarf.

Et as schons ganz klor hei gesot gin, dass dat demokratesch Fundament op deem d'Maastrichter Verträge berouen nët ausräichend as. Do muss een an Zukunft nach vill dru schaffen.

Mir sin nët scho gutt Europäer, wa mir dräi Sprooche beherrschen, oder wa mir Maastricht ratifizéieren. Fir d'Virberedung op Europa op alle Pläng, op wirtschaftlechem Plang, politeschem Plang, sozialem Plang, as et wichtig, dass eis Schoulausbildung deem Rechnung dréit, dass eis Léierinhalte, Léiermethoden a Léierprogrammen iwverprüift gin. Ech si frou, dass den Här Rau scho gëschter an deem Zesummenhang op d'Integratioun vun den Ausländerkanner an eise System méi ausféierlech agaangen as. Et gëlt hei ze iwverprüfen, ob des Inhalter, des Programmer nët ganz schnell nët nëmmen un d'Grenze vun eise Land, mä och un d'Grenze vun eiser Flexibilitéit ugelaangt sin.

Ee vun de Message vun desen Diskussiounen, wärd sécherlech sin, dass dëst Europa nëmme mat engem interesséierten, informéierten a motivéierte Biirger ze realiséieren as, an dat as eng ganz wichtig Saach un där mir an der Zukunft misste schaffen.

M. le Président.- Nächsten ageschriwwene Riedner as den Här Josy Simon.

M. Josy Simon (DP).- Här President, dir Dammen an dir Hären. Haut as ee vun dene schlëmmsten Deg, deen ech als Deputéierten hei erliewen. Ech weess nët, ob ech mir soll virkomme wéi op engem Begriefnes oder wéi am Krich, wéi ech als Bouf hamstere gaange sin, fir onse Lëtzebuurger Jongen, déi mir verstoppt haten, eppes kënnen ze iessen ze gin.

Ech hu virun dräi Jor, wéi ech hei an d'Chamber komm sin, een Eed ofgeluegt, dee folgende Wuertlaut hat: „Je jure obéissance à la Constitution, au Grand-Duc et aux lois de l'Etat.“

Ech hun deen Eed bis haut respektéiert, an ech géing en och gäre viru respektéieren, awer ech sin haut mat engem Gesetzprojet befaast,

wou ech als Deputéierte vun der Regierung forcéiert gin, mäin Eed ze brieche, well eendäiteg ee Verfassungsbroch an deem Gesetzprojet virläit. Ee Beamten, deen den Eed ofleet op eis Verfassung, wann deen e brécht, da gëtt e bestrooft.

Här President, ech wëll Iech d'Fro stellen, wat dann elo mat den Deputéierte geschitt, déi hiren Eed brieche beim Vote vun deem Gesetz de Mëtteg? Gin déi bestrooft, wéie Beamten, oder wat geschitt mat denen?

Ech wëll op kee Fall bestrooft gin, an aus deem Grund, Här President, froen ech Iech, mech virun der Ofstëmmung vun deem Gesetz haut de Mëtteg vu méngem Eed ze entbannen, fir kee Verfassungsbroch ze begoen.

Et as traureg, dass des Regierung ons als Deputéiert an esou eng delikat Situatioun bruecht huet. Dat as onverantwortlech an ënnert aller Klarinett, wéi hei Chantage mat ons als Deputéiert bedriwwegëtt.

Ech wëll ee klengen Zitat aus dem Här Bonn séngem Avis doriwwer soen, fir dat ze ënnermauern.

M. le Président.- Erlaabt Dir eng Fro vum Här Mehlen, Här Simon?

M. Josy Simon (DP).- Ech loosse mech vu kengem ënnerbrieche, ech hun nëmmen eng gewëssen Zäit.

„Des Revisioun muss virun der Ratifikatioun vum Traité kommen, an nët duerno.“

Et as d'Fro vun enger rechtlecher Logik, et kënnst ee soe Logik tout court.“

Da seet den Här Bonn a sénger Konklusioun: „Den Traité vu Maastricht wäicht of vun der Konstitutioun, andeems hien e Walrecht den Nët-Lëtzebuurger accordéiert.“

D'Revisioun vun der Konstitutioun, fir déi zwee Akten en concordance ze bréngen, muss der Ratifikatioun vum Traité virausgoen.“

Fir de Respekt vun eiser Konstitutioun.

Emmer schons war d'Demokratesch Partei ee Porte-parole vun enger iwverluegterer europäescher Konstruktivatioun an de Verteideger ouni Konzessioun vum Rechtsstat an onser Konstitutioun. Nach elo viru kuerzem haten déi Deputéiert vun der Demokratescher Partei de Courage fir de Vjol ze refuséieren vun onsem fundamentale Gesetz, wéi bei dem Gesetz vum Pavillon maritime an dem Gesetz iwver déi europäesch Medikamentelëscht. Am Moment vum Vote hu mir de Sall verlooss.

Zum heitegen Zäitpunkt as eis Konstitutioun méi wéi je a Gefor. Eis Konstitutioun, déi jo de Garant as vun de fundamentale Rechter vun alle Biirger. Aus reng politeschen Ursaachen gin déi Deputéiert vun de Majoritéitsparteien un, d'Ratifikatioun vun den Accore vu Maastricht virzehuelen, andeems si d'Konstitutioun violéieren, dëst trotz der Tatsaach, dass d'Expären a Saache lëtzebuergesch Droit constitutionnel sech eens sin, fir ze dénoncéieren, dass dëst eng wierklech Ausserkraaftsetzung, vun deem jo awer fundamentalen Text, duerstellt.

Dëst trotz der Tatsaach, dass an der Belsch, ee Land, wat iwver eng Konstitutioun verfügt, déi onser ähnelt, de Staatsrot sech klor ausgesprach huet, dass d'Konstitutioun misst geännert gi virun der Ratifizéierung vun den Accore vu Maastricht.

D'Regierung huet an der Dot negligéiert, deen eenzelne Kontext ze erfaasse vun der Negociatioun vun den Accore vu Maastricht an den Engagementer, déi si sollt agoen, fir verschidde Froe vu vitaler Wichtigkeet fir d'ganz Land ervirzeesträichen an ze regléieren, an notament

- d'Fro vun dem Sëtz vun den europäeschen Institutiounen

- d'Roll an d'Plaz vun de klengen Staten an der zukünftiger institutioneller Arichtung vun der Unioun

- d'Zukunft vun der Finanzplaz
- d'Fro vun der europäescher Biirgerschaft.

D'Demokratesch Partei rappeliert, dass aner Regirungen et fäerdegbruecht hun, an den Accore selwer, oder an hirem Kontext, spezifesch Ofwäichungen zu den Interesse vun hirem Land, ze errechen.

Schlussendlech an haaptsächlech condemnéiert déi Demokratesch Partei op eng ganz staark Fassong d'Handhabung vun der Regierung a Saache Walrecht fir d'Ressortissanté vun der Communautéit bei de Gemengen- an Europawalen, d'Méssuechtung géinteniwwer den Engagementer, déi an dem Koalitiounsaccord an an den Accoren, déi vun denen dräi grouse Parteien um Virowend vun dene leschte Legislativwahlen ënnerschriwwen goufen. Andeems si all Konsultatioun an dene betreffende Saachen während der Negociatiounsphas vu sech drängt, versicht d'Regierung den Débat ze vermeiden, wat de Fong ugeet, a Lëtzebuerg an d'Lëtzebuergesch Vollek virun ee Fait accompli ze stellen.

Schlussendlech ríft d'Demokratesch Partei, besuert iwver de Fait, dass déi progressiv Integratioun an d'Opmaache vun de Grenze wichteg Erausforderunge fir verschidde Secteuren vun onser Ekonomie mat sech bréngt, d'Regierung dozou op, dréngend Begleetspolitike festzeleeën an a Kraaft ze setzen op de Gebidder

- vun der Economie
- vun de Classes moyennes
- vun den öffentleche Finanzen
- der Edukatioun an der Formation professionnelle
- der Integratioun vun den Ausländer.

Finalemment gesäit ons Partei hire Wonsch bestätegt fir ee konstitutionelle Geriichtshaff, dee versinn as mat enger onwidderrufflecher Autoritéit, anzeféieren, fir ee Verdikt an alle Situatiounen ze imposéieren, - och wéi mir eng haut hei erliwien - déi kénnten Ulass gin zu zweifelhaften Interpretatioune vun der Lëtzebuurger Konstitutioun.

D'Häre Bech, Werner, Robert Schuman, Thorn, Mart, déi sech mat Léift a Gefill, mat Läif a Seil, fir onst Land an der Europäescher Gemeinschaft agesat hun - awer mat anere Methoden - wéi hun déi Leit Lëtzebuerg an der E.G. vertrueden. Si hun sech net nëmmen aus perséinleche Grënn mat dene Verantwortlechen aus denene eenzelnen EG-Länner getraff, mä si hun d'Lëtzebuurger informéiert, an an d'Veantwortung materugezun. Virun allem ware si renomméiert Spriche fir onst Land.

Bei den Décisioune vun de Maastrichter Verträge, déi an dese Momenter iwwert d'Bühn gin, vermessen ech eng objektiv Informatioun fir all Lëtzebuurger Matbiirger, obschon d'Regierung sech et elef bis zwielef Millioune kaschte gelooss huet, fir Propaganda ze maachen. Déi meeschte Leit wesse guer net, em wat et iwwerhaapt geet. Och mir Deputéiert hu missen d'Zeitunge liesen, Radio lauschteren, an Televisioun kucken, a sin nach net vill gewuer gin. Mir hu misse bis e Freideg, de 27. Juni waarden, fir déi lescht Documents parlementaires ze kréien.

Dës Regierung mécht jo de Spott an de Geck mat ons, well et müssen elo eng Parti vun den Deputéierten sech iwwerschloen, fir dee gewaltege Pensum un Aarbecht kënnen ze bewältegen, genau esou wéi d'Personal vun eiser Chämber.

Loosse mir elo emol Klortext schwätzen.

Déi Maastrichter Verträge wat as dat? Deen ee seet, déi eenzel Arméien, déi sollen een eenheetleche Konzept hun. Déi aner soen, d'Ausländer kënnen elo hei wile goen. Anerer erëm déi mengen, et géng nëmmen em déi eenheetlech Währung, wéi den ECU, goen, oder em wat se anescht nach vläicht décidéiert hun.

Déi jonk Leit, déi mengen, dat as eng gutt Saach, da kréie mir emol eng eenheetlech Sprooch, eng offiziell eenheetlech Sprooch, wéi zum Beispill d'Englescht, wat dann dee Moment eis offiziell Sprooch as, déi vum éischte Schouljor un als Haaptsprooch, als éischt an all Land geléiert gët, ob dat elo Griechenland, Däitschland, Portugal oder Lëtzebuerg as. Déi jonk Leit fannen, dass dat eng flott Saach as.

Kulturell hu mir guer keng Problemer wat d'EG ubelaangt. Déi Leit, déi Musek maachen, déi hun sech ëmmer scho verstanen, ob dat elo Engländer, Fransousen oder Däitscher sin.

Leit, déi Theater spillen, dat as och eng Welt fir sech, déi verstin sech ënnert eneen, nëmmen et as eng Fro, ob mir Europäer ons ënnertenee verstin, wann et net em Kultur geet.

Et spille vill Faktore mat, net nëmmen, dass mir elo sollen d'Grenzen opmaachen, dat as eng gutt Saach, oder dass mir dës oder dat. Et däärf een net vergiessen, et gi Länner aus dem Süden an et gi Länner déi am Norde sin. Déi hu ganz verschidde Prägunge, ob dat elo de Klima as, d'Religioun, d'Traditiounen oder d'Sprooch. Dat hun ech jo schons ervirgestrach. Domat as jiddereen d'accord, dass mir héchstwaarscheinlech, esou wéi den Här Gilbert Trausch et gesot huet a sénger Ried als Chefredakter fir eng Stonn, e Samschdeg den 20. Juni, dass mir do héchstwaarscheinlech müssen op d'Englescht kommen, well d'Englescht an der ganzer Welt geschwat gët. Dat géng ech och begréissen, fir eemol dervun ewechzekommen, dass ons Schüler ganz eesäiteg nëmme getrimmt gin op Däitsch oder Franséisch. Ech mengen, et as ganz wichteg, dass mir an der EG eng eenheetlech Sprooch hun. Dat soll och a méngen Aen Englesch sin.

Do derniewent kënnt all Land sech dat eraussichen, wat se nach vu Sprooche wëllen fir hir Kanner. Dat sief dohi gestallt, an ech wëll net dorop agoen. Nëmme wat déi Informatioun ubelaangt, d'Leit si ganz falsch oder net genuch informéiert. Déi eenzeg informéiert Leit, sin déi, déi sech selwer dozou beweegt hun, sech dat 300 Säiten Dokument vun de Maastrichter Verträge irgendwéi ze organiséieren, well ze kafe kritt een et jo bis elo am Handel net.

Wann deen eenzelne Biirger an och de Politiker wëllt wëssen em wat et geet, kritt en ëmmer gesot, et as dat oder dat, mä e kann et net noliesen, e kann et net analyséieren, e kann einfach net séng Meinung dozou soen.

Ech sin der Meinung, an dat déi meescht Lëtzebuurger Leit, dass dat hei erëm esou een Iwwerrumpelungsgesetz soll sin oder eng Décisioun, déi séier iwver d'Bühn soll goen, esou wéi dat deemools mat der Junckerescher Steuerreform. Dat war och esou een Iwwerrumpelungsgesetz, an duerno sin d'Leit erwächt, an hu versicht sech zur Wier ze setzen, fir eppes géint des Reform ze ënnerhuelen, mä et war zu deem Zeitpunkt ze spéit, well wat den Här Juncker decidéiert hat, dat war decidéiert an onemwerflech. Dat hei kënnt mir genau esou vir.

Hei huet d'Regierung versot, global versot an am héchste Mooss. Dat deet mir immens leed fir ons Chämber, déi net fréizäiteg heivun an d'Bild gesat gin as. Et deet mir och leed fir ons Lëtzebuurger Matbiirger, déi guttgleweg hir ganz Confiance an déi vun hinne gewielte Leit setzen, an dann enttäuscht gin. Et deet mir leed fir onst Land.

Well d'Lëtzebuurger Land ee klengt Land as, kann an dierf et net einfach mat allem, wat him imposéiert gët, d'accord sin. Et muss iwver esou wichteg Décisioune, déi geholl solle gin, ewéi d'Ratifizéierung vun de Maastrichter Verträge, diskutéiert gin, an d'Leit, dee Grapp voll Lëtzebuurger, dee mir nach sin, déi muss een do mat integréieren. Wat as déi beschte Method fir d'Vollek ze integréieren? Dat as d'Leit ze informéieren.

Do huet et hei gehappert mat eiser Regierung. Dat heescht si hun an hir Wieler kee Vertrauen, well soss hätte se hir Matbiirger richtig an anstänneg informéiert. Si hätten da guer näischt ze fäerte gehat,

mä dat wat ech fäerten, datt scho verschidden Décisioune gelaf sin, wat ons Souveränitéit an ons Autonomie ubelaangt, éier déi Maastrichter Verträge ennerschriwwen gin, an dass duerno déi kal Dusch vun den Härre Poos a Santer iwwert eis Lëtzebuurger Matbiirger kënn.

A firwat? A wéi sou? Do wëll ech dem Härre Staatsminister munch Froen stellen, op déi ech weider zrëckkomme wëll.

Wann ech da vun der Géigewaart an d'Zukunft gin, da muss ech soen, do hun ech Angscht, an déi Angscht ass nët nëmme méng, mä och déi vu ville Lëtzebuurger Matbiirger. Angscht, well nët genuch Informatioun. Wa genuch Informatioun, dann Angscht et géifen Décisioune getraff gin, déi dem Lëtzebuurger Land géife schueden an domat och virun allem deem Grapp vu Lëtzebuurger.

De Lëtzebuurger hir Statuten, déi si bis elo haten, et muss ee jo soen, wann een un d'EG denkt, mat zwielef oder och herno mat méi Staten, da muss ee jo op ee gemeinsamen Nenner kommen. Wann ech wëll op ee gemeinsamen Nenner kommen, da soen ech mir, et ass ee grouss Kuch, dee gedeelt gët. Ee grouss Kuch dee gedeelt gët, dat heescht, déi vill hun, déi mussen denen, déi nët esou vill hun, matgin.

Dat ass eng gudd Saach. Ech sin och dofir, mä ech wëll nët weider drop an ze goen. Ech wëll jhust erwähnen, wéi ass et zum Beispill mat de Leit hire Paien? Do wëll ech direkt drop hiweisen, dass ausdrécklech an de Maastrichter Verträge steet ënnert dem Pöunkt dräi, dass ausgeschlossene Sujeten d'Paie sin, d'Syndikalsrechter, d'Recht op Streik an Ausspärung. Do muss ech d'Fro un déi grouss Gewerkschaften, déi mir heibannen hun, wéi OGB-L an LCGB riichten, wat si dozou ze soen hun, a wéi si de Leit dat wëlle verkafen.

Dem Staatsbeamten hei zu Lëtzebuerg, deem geet et gudd an och villen aneren aus der Privatwirtschaft. Awer engem Staatsbeamten an der Belsch, dat hu mir jo elo beim leschte Streik gesinn, deem geet et nët gudd. Gi mir a Griechenland a mir froen, wéi et do mam Staatsbeamten ass an denen aneren, da schwätze mir scho guer nët méi doriwwer.

Froen, déi nët nëmme d'Statsbeamten sech hei zu Lëtzebuerg stellen:

Wat geschitt mat ons?

Wat geschitt mat onse Paien?

Wat geschitt mat onse Pensiounen?

Wat geschitt mat onser Carrière?

Wat geschitt iwwerhaupt mat onsem Stat?

Wa mir froen, wat geschitt mat onsem Stat, da menge mir, wat geschitt mat onsem Land? Onst Land, dat ass onse Stat, deen des onkapabel Regierung amgang ass ze verkafen. Se soen 1993 géingen d'Grenzen opgoen. Wat heescht dat fir onst Land? Am Klortext heescht dat, de Lëtzebuurger däarf an Däitschland oder a Griechenland schaffe goen, op d'Rees goen, egal wéi, et brauch ee keng Formalitéite méi, dat geet alles per Computer. Dat ass alles schéin a gudd, mä och déi Leit, aus denen aneren EG-Länner, déi kommen op Lëtzebuerg. Wat heescht dat fir ons Lëtzebuurger? Ons Lëtzebuurger si gefuerdert, dat heescht d'Konkurrenz schléift nët. Ons Lëtzebuurger Leit mussen sech e bëssche méi um Rimm rappen an e weineng méi leeschten, ménger Meinung no entre parenthèses, fir manner Louen. Dat fannen ech, dat ass eppes, wou een hätt missen driwwer diskutieren, ob ee wierklech d'Maastrichter Verträge einfach esou soll unhuelen, oder ob et nët un dem Härre Poos et Cie gewiescht wär, fir drop ze halen, fir des oder déi Klausel mat dranzebriingen fir onst klengt Land.

Firwat war onsen arroganten Härre Poos nët esou op Zack wéi munch anere vu sänge Kollegen, déi fir hir Länner a Leit verschidden Ofwäichunge vun dem Traité ausgehandelt hun, Länner wéi

Dänemark, Frankräich oder England oder d'Iren. Gitt ons Opschloss doriwwer, dir Hären.

Ech wëll nach eng Zousatzfro stellen, wéi gesäit et dann no der Ratifizierung aus zum Beispill bei de Paie vun de Ministeren, oder ass do vläicht eng Klausel agebaut gin, fir dat dee selekte Krees gudd ofgeséichert ass?

Währenddem Dir Iech elo doriwwer Är Gedanke maacht, wëll ech kurz de Michel Raus zitieren, deen den 30. Juni a senger „Op ee Wuert“-Emissioun iwwer „en europäeschen Troustprais“ folgendes gesot huet: „Huelt nuren den däneschen Ausseminister Ellermann-Jensen. Grad hie soll nämlech senger dänesche Wieler vis-à-vis, wann ee gewesse Korrespondenten zu Kopenhagen dierft glewen, an de Wochen an Deg virum Referendum iwwer Maastricht bal esou arrogant, esou iwwerhiefléch an onbeléierbar opgetrueden si, wéi säi lëtzebuergesche Kolleg an där nämlecher Saach.“

Fir elo zrëckzekommen op Lëtzebuerg, dat klengt Land, ech gesinn et esou, Lëtzebuerg gët eng Regioun, ewéi vläicht Rheinland-Pfalz eng Regioun ass vu Groussdäitschland. Dat géif mir awer guer nët gefalen. Ech mengen och dene meeschte Lëtzebuurger nët. Si mir dann erëm op deem Pöunkt, wou mir froen, wéi ass dat mat den Ausländer? Et ass eng delikat Fro. Dat mécht mir et och immens schwéier doriwwer ze schwätzen, well ech perséinlech hu guer kee Problem mat den Ausländer. Wann ech nët nuren u mech denken, mä doriwwer aus u verschidde Gemengen, déi ee grouss Prozentsatz vun Ausländer hun. Ech denken u gewëss Betriber, déi vill Ausländer hun. Ech denken un d'Ausländer selwer, wéi laang datt si wëllen an onsem Land bleiwen, a wéi wäit se sech wëlle fir onst klengt Lëtzebuerg mat onse Problemer interessieren. Wat se iwwerhaupt dovun hun, ausser aus perséinleche Grënn sech irgendwéi wëlle fir Lëtzebuerg anzesetzen, wa si nët mengen, si hätten desen oder dee Virdeel.

Jiddereen huet do senger Meinung. Méng Meinung ass, an déi soen ech och ganz klor an däitlech, dass ech et nët gudd fannen, dass d'Ausländer, déi de Moment jo nach Ausländer sin fir eng Lëtzebuurger Gemengewal sech stellen, oder eventuell an der Zukunft fir eng Chämberwal kandidieren, déi iwwerhaupt nach a Fro gestallt ass, well mir wësse jo nët, wat des gudd Regierung schons zu Maastricht decidéiert huet, ob nët scho gesot gin ass, d'Chämber an denen eenzelne Länner wär iwwerflësseg, et géing duer mat Gemengen an Distrikter, an esou weider.

Fir grouss Saache géife mir dann d'EG materunhuelen, an déi decidéiere loossen. Ech géif mengen, dat wär nët gudd, wann Ausländer sech géife fir d'Gemengewale stellen, oder däarfte wile goen.

A méngen Aen wär dee richtege Wee, wann s du Lëtzebuurger bas, dann hues du Rechter a Flichten, an du däarfs wile goen, an du hues Interessi dech fir dat Land an zu där Natioun wou s du dech higezu fills oder dech bekenns, anzesetzen. Awer dat méchs du nët, wann s du als Portugies a Portugal eng Villa hues, an du schaffs nach fënnf oder sechs Jor hei an da gees du erëm zrëck, an du léiss dir déng Pensioun noschécken, wat ech och richtig fannen.

Wëll ech wëllt jo och nët a Griechenland schaffe goen, an ech kréich herno vun do och keng Pensioun op Lëtzebuerg geschéckt, vun dene 5 oder 15 Joer, déi ech do geschafft hätt.

Ech weess nët, ob dat eng gudd Saach soll sin. Déi Leit sin nët engagéiert, fir sech hei wëlle fir Lëtzebuerg anzesetzen. Dat ass einfach nët dran. Ech géif et och nët maachen! Ech géif do irgendeen, wa méiglech ee vu méng Matbiirger, a Griechenland wile, mä héchstwahrscheinlech kee Griech.

Deen, dee méng Interesse géing vertrieeden, dat wär e Lëtzebuurger, dee sech do ënnen opgesat hätt. Awer dat ass ganz onwahrscheinlech, well mer esou e klengt Land sin.

Elo nach eng Kéier ganz däitlech gesot, ech sin nët der Meinung, datt een Ausländer hei zu Lëtzebuerg soll wile goen, ob dat eng Chämberwal oder eng Gemengewal ass, ausser bei de Gewerkschafts-

walen. Déi meescht vun den Auslänner schaffe jo a Betriber a musse sech do och fir hir Aarbechtskollegen asetzen, wat eng gutt Saach as. Ech sin och President vun der Delegatioun vun RTL a kucken nët, ob et en Auslänner oder e Lëtzebuurger as, wann e Problem sech steilt, wat de Betrib ugeet.

Wir et nët méi einfach, mir géifen d'Prozedur, fir Lëtzebuurger ze gin, vereinfachen, a mir wéissten, dass domadder d'Auslänner sech géife Lëtzebuurger maache loossen, sech géingen en Haus hei kafen oder selwer bauen, hei hiirt Liewe géinge verbréngen, fir sech esou automatesch mat de Lëtzebuurger ze integréieren? Dovunner kënnten d'Lëtzebuurger nëmme profitéieren a vun de jëtzege Auslänner léieren. Et wir eng Beräicherung fir onst Land. Oder as dat zevill verlaangt, Här President? Well mir brauche Lëtzebuurger.

(Mme Erna Hennicot-Schoepges reprend la Présidence)

Wann den Här Poos a Compagnie sech wëllen dobausse bretzen, datt mer Lëtzebuurger wäeren, an e klenge Land, e räicht Land, wou de soziale Fridden erhale wir, Lëtzebuerg wär e gréngt Land an d'Häerz vun Europa, wéi der vill dobaussen erzielen, dat as jo alles schéin a gutt, awer wéi laang nach?

Zréck zur Integratioun. An den 30er Joren hun d'Italiéiner genau dat selwecht gemaach, hu sech integréiert a si gutt Lëtzebuurger gin. Mir hun d'Castegnaré souguer bis an de Staatsrot gesat! Firwat as dat nët och mat aneren EG-Biirger méiglech, zum Beispill de Griechen oder de Portugiesen?

Ech mengen, ech misst hei nach d'Fro opwerfen, sou wéi den Här Gaston Thorn den 18. Juni an engem Interview am „Journal“ gesot huet: „Ich finde das unverzeihlich und verstehe nicht, dass ein Land wie Luxemburg, mit einem Ausländeranteil von über 30%, keine Ausnahmeregelung festschreiben liess. Die Zuerkennung des Wahlrechts für den europäischen Urnengang hätte vollauf genügt.“

As d'Fro iwver d'Auslännerwalrecht nët ze fréi komm?

Wat d'EG ubelaangt, do sin ech der Meinung, esou wéi all Lëtzebuurger Matbiirger, datt mir an der EG bleiwen. Dat as keng Diskussioun, dat soll och nët a Fro gestaltt gin.

Ech mengen, mir sin näischt méi, wa mir aus der EG géingen austrieden. An dat wesse mir alleguer a mir wëlle jo och dra bleiwen. Et geet guer nët dorëm, mä mir wëllen als ee Stär an der EG sin, an de Moment si mir nach e Stär.

Europa as nach kee Picasso-Bild, wou alles duercherneen as. Mir sin nach keng Griechen, mir sin nach keng Portugiesen, an och nach keng Preisen.

Mir sin nach Lëtzebuurger, an dat wëlle mir och bleiwen, mat esouvill wéi méiglech Lëtzebuurger. Wéi kënne mir dat gin? Mä wa mir d'Prozedur vun der Optioun, fir d'Nationalitéit ze kréien, vereinfachen, et méi liicht maachen, Lëtzebuurger ze gin. Natiirlech muss een do virsichteg sin an nosichen, ob déi Persoun nët an deem Land, wou se hierkennt, gesicht gët oder irgende Problem huet. Dat as eng aner Saach.

Wat d'Wale vum Europaparlament ubelaangt, sou fannen ech, do misst och all Auslänner, deen aus engem EG-Land kënnt, wann e kann nowiesen, datt en ee Joer an deem Land as, kënne wile goë fir déi Europadeputéiert, ob dat e Portugies, e Lëtzebuurger oder e Fransous as. Et wär ganz egal, wat e wëllt wielen. Wann hie mengt, déi Persoun kënnt e wielen, da kann hien dat roueg maachen, ob et e Lëtzebuurger as oder en aneren.

Mä fir onst Land, fannen ech, as et e bëssche verfréit, fir elo scho vun der politescher Situatioun ze schwätzen, datt d'Grenze sollen op sin, datt mir politesch eppes Grousses a Gemeinsames solle sin. Dat as nach ze fréi. Do hätte mer sollen, wéi den Här Gaston Thorn och gesot huet am „Journal“, d'Leit nach nët dermat belästegen an, wéi scho gesot, domat waarden. Et war eng Hetzfro.

Leit, wéi ech zum Beispill, déi de Krich irgendwéi matgemaach hun, als Kand oder als Erwuessenen, déi irgendwou an engem KZ oder am Prisong souzen, ëngesidelt waren, wou Dausenden hiirt Liewe gelooss hun, wéi ons Jongen, déi an d'Wehrmacht verschleeft goufen an déi guer nët doriwwer eweckkomm sin, déi Leit wëllen nët eppes anescht si wéi Lëtzebuurger. Déi wëllen nët Fransous, Preis oder Spuenier sin. Fir déi sin d'Auslänner nach ëmmer „een, deen deisäit der Grenz doheem as, och wann en en EG-Matbiirger as“.

Här President. Wann déi arrogant Regierung, déi mir hun, nët esou schlecht verhandelt hätt, dann hätt déi Fro iwver d'Auslännerwalrecht sech eréischt a 5 oder méi Jore gestaltt. Mir hätten d'Leit nët sollen iwverrompelen an hinnen Angscht afléissen, mä mir hätte solle soen: D'EG geet e wéineg méi séier virun. Dir wollt jo alleguer, dass dat méi séier sollt virugoen. Mä mir fänken elo emol dermat un, datt mer dat mat der Sprooch gekläert kréien.

- Mir huelen elo emol eng einheitlech Sprooch an denen 12 Länner.

- Dann huele mer deen zwete Schrëtt. Dat as dann e puer Joer duerno, et kann och gläichzäitig sin. Mir sin ons jo eens, datt d'Preisen, d'Englänner an d'Fransousen jo nët direkt dermat d'accord sin, ob mer den ECU unhuelen oder ob mer eng aner europäesch Währung fir d'EG akzeptéieren.

- Da gët et nach déi aner Saach, d'Grenzen op. Dat hu mer scho vun 1993 un, wat d'Handelsproblematik ugeet. Do gët et nach ganz säitig Diskussiounen; an déi wäerten och erëm esou 5 vir 12 kommen - dorop si mir scho gefaasst - vun der Regierung Santer-Poos.

- Wat nach eng ganz wichteg Diskussioun fir de Moment misst sin, dat wir déi iwver déi Arméi, iwver ons Arméie vun denen 12 Länner, an nët, wéi d'Preisen an d'Fransousen et wëlle maachen, fir eng Zwou-Natiounen-Arméi op d'Been ze setzen.

Wéi maache mer et elo? Maache mer eng Flichtarméi? Maache mer eng Fräiwëlegenarméi? Hale mer d'NATO nach bäi oder nët? Oder versiche mer eppes opzerichten, wat ons allen 12 passt?

Dat si Saachen, déi virum Walrecht fir d'Auslänner, wéi dat ëmmer de Leit brutschelt, ze décidéiere wäeren.

Ech sin och fir Europa, ech sti fir Europa an, an ech wëll nët, dass Lëtzebuerg géing aus Europa austrieden. Wa mir wëlle konkurrenzfähig bleiwe vis-à-vis vun denen aneren 11 EG-Statene, da musse mir ons Schüler awer ferm anescht edukéieren. Dat geet vun de Sprooch bis zum Rechnen, der Geographie, der Geschicht, der Allgemengbildung bis zu der Kultur. A Kultur as fir mech eng ganz wichteg Saach. Ech wëll och de Sport nët vergiessen. De Sport as zënter ménger Zäit, wou ech mech nach gutt erënnere kann, an Dir all heibannen och, nët genuch gefördert gin.

Wiem säi Feler as dat? Dat weess ech nët. Wann ech esou kucken, mir hun an haten nach ëmmer e puer gutt Leit. Déi puer gutt Leit mussen niewent hirem Sport e Beruff ausüben, an dat as nët fair an hält hinnen d'Chancen, fir géint aner, besser ënnerstëtze Konkurrenten aus den Nopeschlänner bestoen ze kënnen.

Ech mengen, wa mir Suen hun, fir e Sportszentrum ze bauen, oder e Sportspalast vu 5 Milliarden, da musse mir och Suen hun, fir Leit ze bezuelen, déi professionell Sport maachen. D'Konkurrenz schléift nët; an d'Konkurrenz kënnt 1993 nët nëmmen am Handel, wann d'Grenzen opgin, mä och am Sport, an der Kultur an an allem.

Et geet dach nët nëmmen duer, wa mir Timbere sammelen, mir mussen et dach och fäerdgebréngen, ze soen, deen an deen oder dat an dat si formidabel Sportler. Ons Regierung, wa se eng anstänneg wir, misst dach houfreg sin, esou Leit ze förderen. Oder as dat nët esou?

An et as an der Kultur dat selwecht, ob dat ons Musiker, Gesangveräiner, ons Theaterfrënn oder ons Schrëftsteller sin. Wann e gudde Schrëftsteller hei zu Lëtzebuerg e Buch schreift, firwat muss ech dofir 1.000 Frang a méi bezuelen? Firwat kann dat nët esou

gefördert gin a vum Stat ënnerstëtzt gin, fir datt den Auteur ka liewen, a fir datt den Auteur bekannt gët an denen aneren 11 Länner an doriwwer eraus?

Wat hëlleft ons e Pei-Musée vu 6 Milliarden, wa mir emol kee kënnen drasetzen, deen de Prestige vum Lëtzebuurger Land kann op engem héije kulturellen Niveau, gutt fundéiert a gutt gebilt, wierdeg vertrieben?

Nach e Wuert iwver d'Auslänner, well ech dat och muss ënnersträchen. D'Lëtzebuurger Land wär nët dat, wat et haut as, ouni d'Auslänner. Deemools hu mir d'Auslänner heihinner geruff. D'Italiéiner hu sech och séier integréiert, awer waarscheinlech well dun d'Zäiten anescht waren.

Hir Syndikater an Italien ware jo och nët dat, wéi se haut sin. Well haut kéim nët méi esou séier en Italiéiner op Lëtzebuerg a géing soen, ech gin elo Lëtzebuurger, ech bestueden eng Lëtzebuurger Fra an ech bleiwen dann hei am Land, léieren d'Sprooch an esou weider. D'Zäiten hu geännert an d'Syndikater si vill méi staark gin. Mat den Italiéiner hate mir keng Problemer, well si sech selwer schnell integréiere wollten.

Deemools, wéi ee fortgaangen as an Italien, huet en nach wa méiglech eng Valise voll matkritt, fir datt en nëmme soll goen. Well dat waren Hongerleider, wéi se heihinner komm sin, mä si hu sech, Gott sei Dank, an ech si frou doriwwer, haut eropgeschafft an, wéi gesot, integréiert.

Par contre, d'Portugiese sin eng ganz aner Zäit komm, an du koum vun de Lëtzebuurger de Rivalitéitshaass, wat onberechtigt as, well d'Lëtzebuurger bräichte sech nëmme drun ze gin, da wäere si genau esou gutt wéi e Portugies an et kënt kee Portugies hinnen eng Aarbechtsplaz ewechhuelen, déi e Lëtzebuurger wüirklech wëllt. Nëmme, si wëlle jo nët op de Bau goen, si wëlle jo nët mat der Pioche am Gruef schaffen.

Dofir muss mer jo awer d'Auslänner hun, dofir muss mer d'Portugiesen hun, well d'Italiéiner maachen déi Aarbecht haut och nët méi. Déi hu sech schon eropgeschafft, si Lëtzebuurger gin a setzen haut am Staatsrot. Dofir huet de Staatsrot jo och esou e gudden Avis ofgin iwver Maastricht, deen der schlechter Regierung esou gutt an de Krom gepasst huet.

D'Portugiesen, dat as eng aner Saach. Déi hate scho Syndikater, déi waren opgekläert, déi wësse wivill Subsid datt ee kritt, wann een en Haus renovéiert, wat e Lëtzebuurger emol guer nët weess, dat niewebái gesot.

Dat as eppes ganz anescht. An déi Leit bleiwe 5 bis 6 Joer an dann hu se eng Valise voll Suen, a wa se dann erëm heemkommen, da kënne se doennen eng Villa bauen. Déi hun och vollkomme Recht, wa se esou laang kënne vum Lëtzebuurger Stat profitéieren.

Wann ech kënt vun engem anere Stat profitéieren, da géing ech et waarscheinlech d'selwecht maachen, awer am Ausland gin déi Trickén nët wéi hei zu Lëtzebuerg.

Dat as deemno nët den Auslänner hire Feler, mä onser gudder Regierung hiren, déi dee Schlamassel produzéiert.

Wat ech awer wollt soen, dat as, dass mir dës Auslänner gebraucht hun, datt mir si geruff hun. A si si komm, mat den Zich, mat dem Sales-Lentz oder wéi och ëmmer. Si si komm an hu fir ons d'Drecksaarbecht gemaach. Si hun nët nëmme fir ons d'Drecksaarbecht gemaach, si hun och gehollef, datt ons Betriber géinge goen, ob dat an der Industrie, an der Wirtschaft oder am Commerce war. Si hun och gehollef ons Krankekesen a Pensiounskesen opzestocken. Déi Leit, déi haut a Pensioun sin, do hun och d'Auslänner gehollef finanzéieren. Dat diirf een nët vergiessen.

Ech wëll mech op alle Fall wäit ewechhale vun denen, déi géint d'Auslänner sin, well ech hun do kee Problem. Ech weess, datt mir

si gebraucht hun, fir onst Land mat op déi Héicht ze bréngen, wou mir haut sin.

Mir befannen ons am Moment nach an enger relativ gudder Position, an dat dank den Auslänner.

Ech wëll awer nach e Wuert verléieren iwver Lëtzebuerg.

Oh, wat war Lëtzebuerg esou houfreg, wéi et 1984 konnt zu denen 250.000 Lëtzebuurger soen: Voilà, mir hun elo eng offiziell Sprooch! Huele mer elo déi Däitsch oder d'Fransousen oder d'Griechen, déi hun hir offiziell Sprooch gehat, mir hun och elo eng, an dat as d'Lëtzebuergesch.

Oh, wat ware mir houfreg! Do si mir 1991 immens houfreg gin, wéi mir konnte soen: Mir hun eng Nationalhymn! Well „Ons Hemecht“ war bis dohi keng Nationalhymn, si war nach nët unerkannt.

A wann ech da bedenken, wéi viru Joren, oder nach viru e puer Deg, a verschiddene Caféen oder Endroitén hei zu Lëtzebuerg gesonge gin as, an zwar lëtzebuergesch Lidder, wéi de „Feierwon“, „Lëtzebuerg de Lëtzebuurger“, „Kättchen, Kättchen, bréng mir nach ee Pättchen“ an esou weider!

Ech weess nët, ob mir sollen drop aus sin, ons Identitéit ze verléieren, well dës Regierung schlecht verhandelt huet. Ech weess nët, wat 1993 geschitt, wann d'Grenzen opgin, well déi Maastrichter Vertrag sin einfach esou, ouni Klausel an ouni politesch Autonomie fir déi eenzel Länner, ugeholl gin, well einfach dës Regierung nët kapabel war, fir ze verhandelen, sou wéi se dat neiendéngs och zu Lissabon bewisen huet, esou traureg wéi et och kléngt!

Lëtzebuerg as dat klengste Land vun denen 12, an dat duerfe mir op kee Fall vergiessen.

A mir wëlle jo kulturell e Virbild sin. Denke mer nëmme un de Pei-Musée! A mir kënnen och bal nëmme um kulturelle Gebitt e Virbild si fir Europa.

(Hilarité)

Wann ech esou zréckdenken an dobäi och an d'Zukunft kucken, da verléiere mer eng europäesch Institutioun no där anerer. 2.700 Leit, dir Häre vun der Regierung, hut Der iwver dat lescht Wochenenn zu Lissabon fir Lëtzebuerg verspillt, op d'allermanst! Also kënne mer ons waarscheinlech nëmme méi op dat Kulturellt beschränken, oder op ons Sportler, ons Sproochen, ons Ingénieuren, ons Architekten an esou weider. A firwat solle mer déi Beruffer nët förderen? Mir mussen, well d'Konkurrenz gët elo ëmmer méi grouss; mir si gefuerdert och als klengt Land. Mir muss verschiddenes astiechen.

Ech wëll awer och e Wuert verléieren iwver ons Souveränitéit. Ech wëll e Wuert verléieren iwver onsen Haff, iwver ons groussherzoglech Familjen. Dat as eppes, dat ware mir gewinnt, sou wéi mir Lëtzebuerg elo gewinnt waren. Eppes Neies mécht ons Angscht. Wat onsen Haff ubelaangt, sou hun ech Angscht, dass do dës oder déi Décisioun scho getraff sin, wat onsen Ierfgroussherzog Henri an onse Grand-Duc ubetrëfft. Ech weess et nët.

Wéi as dat an der EG verankert? Huet do nach all Land séng demokratesch Prozedur, séng konstituéiert Monarchie, wéi mir et hun, oder säi President, wéi d'Fransousen zum Beispill? Wat fir e Modell gët do geholl?

Den Här Gilbert Trausch huet dat och als Chef-Redakter vun RTL 92,5 gesot. Hien as zwar der Meinung, de Grand-Duc géif bleiwen, a séng Nokommen.

(Hilarité)

An do derniewent géif dann, fir déi Zwiefel, e President gewielt gin, deen iwver déi wichtegst Saachen da géing décidéieren. Entre parenthèses, den Här Poos as vläicht dee richtege Mann dofir!

(Interruptions diverses)

Wann dat esou bleift, d'accord, mä wa mir ons Identitéit verléieren als Lëtzebuurger, da verléiere mir och onse Grand-Duc als Représentant vun onsem Land. Da si mir näischt méi, an dann hu mir näischt méi, an da kënne mir näischt méi, an da gi mir och näischt méi!

(Interruptions diverses)

Mme la Présidente.- M. Simon, s'il vous plaît!

M. Josy Simon (DP).- Wat as ons also am wichtigsten? As dat ons Kultur, fir déi mir ons agesat hun?

Mme la Présidente.- M. Simon, un instant s'il vous plaît! J'ai une question à poser à votre groupe.

Le temps de parole pour chaque orateur est de 45 minutes pour les premiers orateurs mandatés, et de 15 minutes pour les autres orateurs, à moins que le groupe ne cède la parole au collègue.

Je demande donc au chef de votre groupe si vos collègues vous cèdent leur temps de parole.

M. Henri Grethen (DP).- Madame le Président. Notre groupe avait convenu que M. Simon pouvait disposer de 45 minutes, sans être orateur mandaté.

(Interruptions diverses)

Mme la Présidente.- Dans ce cas, veuillez continuer, M. Simon!

(Interruptions diverses)

Continuez, M. Simon!

M. Josy Simon (DP).- Wat as ons also am wichtigsten? As dat ons Kultur, fir déi mir ons agesat hun, ob dat elo d'Sprooch as, ob dat ons Hemecht as oder ob dat onse Grand-Duc as, oder onst schaffend Vollek, wat houfreg as, Lëtzebuurger ze sin? Oder as et nach jhust de Mënsch?

De produktive Mënsch, deen eppes bréngt, as nët weider beschützt; a wann en näischt méi bréngt, da kann e goen. A wouhinneer geet en? Op wat fir eng „Strumm“ geet en? Geet en op déi portugiesesch, griechesch oder op déi lëtzebuergesch „Strumm“? Oder läit en tëschent zwee a versicht eventuell a Latäinamerika politeschen Asyl ze kréien?

Bis elo ware mir Lëtzebuurger Kanner vun engem Land, wou d'Herrschaft, oder d'Mamm an de Papp, Monarchie waren. An dat, dat as méng Menung, soll och esou bleiwen!

Mir hun ons keng Skandalen zoukomme gelooss. Mir hun d'Vetrauen an onse Grand-Duc an an de Grand-Duc héritier.

An dat Vertrauen, wat ech hun, hun d'Lëtzebuurger alleguer! Et as keen, dee seet, déi Leit stéiere mech. Well wann een iwuerleert, wat e President a Frankräich oder e Kanzler an Däitschland kascht, weess een, dass all Staatschef, sief dat e Grand-Duc, e Kinnek oder... oder... séng Bürger Geld kascht.

Fir mech as dat iewescht Oberhaupt vu Lëtzebuerg nach ëmmer de Grand-Duc; a fir mech as dat wéi de Papp vun onsem Land. An ech wëll nët de Papp verléieren, an déi meeschte Lëtzebuurger wëllen dat nët. Oder as een heibannen, deen dat wëllt?

Mir mussen ons iwuerleën, wat mir wëllen. Ech sin op no alle Säiten hin, awer ech wëll och Lëtzebuurger bleiwen an engem fraieren Europa, mat onsem Grand-Duc als Représentant vun onsem Land.

Domadder wëll ech hei soen, dass ech nët derfir sin, fir d'Maastrichter Verträge ze ratifizéieren, dees mir hun hei an der Châmber diskutéiert an ons Menung gesot, a mir hun heiriwwer ofgestëmmt, ob mir d'Verfassung änneren. A wa mir soen, mir wëllen d'Verfassung änneren, da wëlle mer och soen, wéi mer se sollen änneren. Dat as e ganz wichtige Punkt, fir mech dee wichtigsten.

Et kann ee jo och nët 3 Deg virun dem Match soen, Schieren huet géint Millebaach 0-1 gespilt, wann nach guer nët gespilt gin as!

(Interruptions diverses)

Dat geet nët, Madame Presidentin. Et kann een ëmmer eréischt vum Resultat schwätzen, wa gespilt as, mä nët virdrun.

Sou sin ech och der Menung, dass mir solle fir d'éischt ons Verfassung hei änneren, an dann d'Maastrichter Verträge ratifizéieren. Woufir nët eent nom anerem? Woufir esou e Gehetz?

Dat as eng ganz wichtig Saach.

An als Konkusioun vu ménger Ried, wëll ech mech richtig verstane wëssen, dass mir houfreg sin, fir an der EG ze sin an eent vun dene Länner ze sin, déi bei der Grënnung derbäi waren.

Mir sin houfreg drop, datt mer nach ëmmer Lëtzebuurger sin, an datt en Ausländer am Ausland haut och weess, wou Lëtzebuerg läit. An ech wär nach méi frou, wa mer irgendeng Institutioun géinge behalen. Am léifsten hätt ech jo nawell gären d'Zentralbank. Awer och déi hu se eis zu Lissabon anscheinend verschass!

Nëmmen, dann hätt mer jo nach ëmmer de Pei-Musée, fir all eis Médaillen ausstellen. Well wat géif et onsem Land dann nach notzen, wa mer eemol d'Joer géifen dekoréiert gin, fir Médaillen ze sammelen, an déi nach perséinlech vum Papp vun Land, dem Grand-Duc iwuerrecht ze kréien? Wat bedeit dat dann nach fir d'Lëtzebuurger Land, fir d'Lëtzebuurger Vollek? Ech géing soen: Guer näischt méi! Well d'Konkurrenz schléift nët. Wann ee gären eng Médail hätt, an deem Fall, wou mer dat alles ënnerzeechent hun, da muss dee sech dru gin an déi Médail verdéngen. Awer da kritt dës Regierung keng, an den Här Poos misst séng erëm alleguer ofgin, fir dee Schued, deen hien dem Land ugerücht huet! Zum Beispill Affär Mme Frieden, Affär de Muysen an esou weider. An och dat allerlescht, wat alles elo zu Lissabon verbrach gin as.

Wa se sech déi Médail nët verdéngen, da kënne se jhust eng Platz am Aarmebüro verdéngen. D'Fro stellt sech: A wat fir engem Aarmebüro? An engem europäeschen oder an engem vun der Welt? An engem vun der Welt, do denken ech ganz besonnesch un eis Umwelt.

(Hilarité)

Wann ech un eis Umwelt denken, dann denken ech awer och un ons Atomwierker, déi a ganz Europa stin, ouni déi et nët méi geet. Dat wëllt awer nët soen, dass se nët därfe kontrolléiert gin, an datt do nët soll verhënnert gin, datt do dëst oder dat geschitt.

Well wat wësse mir schon, wat alles duerch d'Loft gaangen as, ouni datt mir et gemellt kritt hun?

Wat huet Lëtzebuerg dervun, wann zu Fréiséng op dem neie Waassertuerm ee formidabelt Miessungsgeräat steet, fir ons ze soen, wéivill Becquerel vu Cattenom eriwuerkommen? An et kënn ni eppes an d'Zeitung stoen, wivill iwuerhaapt eriwuerkënn. Ech si fest iwuerzeugt, dass scho munches eriwuerkomm as.

Ech sin nët géint Atomreakteren, awer ech sin dergéint, wann dat nët genuch kontrolléiert gët, an datt een eventuell soll aner Energieträger fannen. Dat as och eng Diskussioun wäert, déi Europa ugeet.

An do si mer erëm beim Grondproblem. Wann ënnert deser Regierung nët déi schlecht Gewunnécht agerass wär, de Leit Sand an d'Aen ze streën, andeem se wichtig a ganz wichtig Saachen zréckbehalen, wéi zum Beispill d'Ausländerwalrecht, a wa si méi Vertrauen an de responsable Lëtzebuurger Bürger hätten, da wär dës Situatioun, wéi se haut as, nët entstanen, well d'Leit Zäit gehat hätten, sech mat dem Problem unzefrënd an auserneezenetzen.

Madame Presidentin. Schwéieren Häerzens a mat gemëschte Gefüller, stëmmen ech, nët nëmmen aus parteileche Grënn, fir d'Maastrichter Verdrag...

(Hilarité)

... mä och well ech méng ganz Hoffnung an e fräit a gesond Europa setzen.

Ech soen Iech merci fir Är Opmiirksamkeet.

M. Jeannot Krecké (LSAP).- Madame President. Hu mer nët d'Méiglechkeet, fir esou Saachen ze ënnerbannen? Dat as skandaléis, wat dee Mann hei vu sech gin huet!

Mme la Présidente.- M. Krecké, j'ai la possibilité d'intervenir en ce qui concerne la discipline. En ce qui concerne le contenu des discours, chacun assume ses responsabilités.

M. Gibéryen, vous demandez la parole au sujet de quoi?

M. Gast Gibéryen (Aktionskomitee 5/6).- Madame President. Ech wollt jhust kloerstellen, dass zu Fréising um Waassertuerm kee Gerät steet, fir d'Radioaktivitéit vu Cattenom ze moossen, mä dass dat en einfache Staf as, deen de Kadaster dohinnergestallt huet, fir Landvermëssungen ze maachen.

(Hilarité)

Mme la Présidente.- La parole est à l'honorable M. Kollwelter.

M. René Kollwelter (LSAP).- Madame President, dir Dammen an dir Hären. „L'idée d'une Europe unie est avant tout une idée de paix, de solidarité et d'ouverture. Elle a une source culturelle, humaniste et universaliste.“ Dat huet den Edgar Morin, e bekannte franséische Soziolog, virun e puer Deg an enger franséischer Zeitung geschriwwen.

Hien huet drop higewisen, dass eigentlech déi Iddi vun Europa schon immens wäit zrëckgeet, bis an d'19. Joerhonnert, zu enger Zäit, wou Europa am Fong geholl e Feld war, wou déi verschidden Natiounen eng géint déi aner gekricht hun.

Hien huet och drop higewisen, dass déi Iddi vun den Etats unis vun Europa - an déi Richtung si mer jo och amgaangen am Kader vun de Verdrag vu Maastricht ze diskutéieren - schon am 19. Joerhonnert vun deem berühmte franséische Schrëftsteller Victor Hugo opgegraff gi war, an och op verschiddene Plazen artikuliert gin as.

Madame President, dir Dammen an dir Hären. Ech ziele mech nët zu den Euro-Fanatiker, nët zu den Euro-Optimisten, awer och nët zu den Euro-Pessimisten, wou der hei schon eng ganz Rei opgetruede sin, mä ech ziele mech am Fong geholl zu den Euro-Realisten.

Ech sin allerdings der Meinung, dass et am politesche Liewen, esou wéi den Här Goerens dat och gëschter hei gesot huet, eng ganz Rei Rendez-vousë gët, wou een zwou Méiglechketen huet. Déi eng as, et verpasst een de Rendez-vous mat der Geschicht; déi zweet Méiglechkeet as, et huet ee Rendez-vous mat der Geschicht.

Ech mengen, dass Europa, an och Lëtzebuerg, e Rendez-vous huet, an dass et all eenzelne Politiker natüerlech iwwerlooss as, fir dese Rendez-vous anzehalen a fir sech vis-à-vis vun dësem Rendez-vous ze artikuléieren.

Mir sin allerdéngs an enger Period, wou ee gesäit, dass dat Europa, wat amgaangen as opgeriicht ze gin, wat sech och e bëssche sicht, eigentlech keng politesch Form vun der Vergaangenheet as, mä dass et e Begrëff as, eng „création en devenir“, dat heescht, eppes wat amgaangen as, sech selwer nei ze formuléieren a permanent erëm frësch ze definéieren.

Et as och eng Eenheet, déi nët opgebaut as op irgendwéi militäresch Conquëten oder diplomatesch Annexiounen. Et as also nët eent vun dene ville Keserräicher, déi mer an der Vergaangenheet an Europa kannt hun, mä et as eng Adhesioun no bestëmmte gemeinsame

Regelen, déi demokratesch approvüert gin an dene verschiddene Länner.

Et as also och kee Super-Nationalstat - an ech mengen, do si vläicht d'Euro-Fanatiker nët mat mir d'accord - well d'Natioune bleiwe lieweg bestoen. Et as also eppes komplett Neies. Ech hun och d'Impressioun, dass vill Leit a vill Politiker ganz einfach Schwiregketen hun, fir sech mat deem neie Begrëff, mat deem neien Objet auserenezesetzen, well all déi Rezipienter, déi mer normalerweis am politesche Liewe gebrauchen, sin traditionell Rezipienter, an déi colléieren nët méi 100%eg mat deem, wou mer elo konfrontéiert sin.

Ech hun also gesot, dass et een neit politescht Wiesen as, wat séng Contouren nach sécherlech amgaang as ze sichen. Keen heibannen, souwuel d'Befürworter, wéi och d'Géigner vun den Accore vu Maastricht, kënne mat absoluter genauer Sécherheet soen, wou mir herno landen. A wat fir eng Richtung, dass et geet, dat wësse mir, mä wéi den Détail ausgesäit, dat ka jiddenfalls de Moment kee mat aller Genauegkeet soen. Dofir as et jo och ee politeschen Défi, deem mir ausgesat sin.

Ech hu gesot, dass dës nei Approche, dat neit politescht Wiesen, mat deem mir säit e puer Jorzéngte konfrontéiert sin, dass dat eigentlech och bedeit fir all Politiker eng nei politesch Approche, mat neie Kritären, mat neie Konzepter. Déi Diskussioun vun haut - an ech mengen do, nët nëmme mäi Virriedner, mä och nach anerer - déi beweist, dass et nach nët jidderengem réusséiert as, fir dës nei Approche bei sech selwer ze integréieren.

Mir sin also amgaang, an ech géif do den Direkter vum „Monde“ zitéieren, hinzesteieren an eng „communauté d'Etats co-souverains“, ee Begrëff deen do formuliert gin as, an deen am beschten eigentlech déi ganz Démarche vu Maastricht charakteriséiert.

Firwat eigentlech, zum Schluss vun dësem Jorhonnert, as et noutwendeg a wichtig, datt mir een zousätzleche Schrëtt an der Elaboratioun vun Europa maachen. Et gin eigentlech zwou Äntwerten dorop. Déi éischt, déi as schon e puermol hei ugeschwat gin, an ech erlabe mir trotzdeem nach dorop zrëckzekommen, well op deem Punkt, déi eng oder aner Saach hei gesot gin as, wou ech natüerlech nët kann domat d'accord sin.

Eischt Ursach as déi, an a méngem Ufankszitat vum Edgard Morin as dat ganz klor zum Ausdrock komm, dass mir eigentlech nach ni an der europäescher Geschicht praktesch 50 Jor hatten, wéi déi vergaangen, wou den europäeschen Terrain op deem mir lieue mat eisen Nopeschstaten, vu Kricher verschount gin as. Ech selwer hat déi grouss Chance fir de Krich nët mussen matzeerliewen. Ech sin aus enger Nokrichgeneratioun. Ech kann nëmme versichen nozevollzéien déi schwéier Situatioun vun dene Kollegen, déi d'Krichsjoren an d'Nokrichsjore matgemaach hun. Méng Generatioun, an all déi Generatiounen, déi dono komm sin, déi si sech ménger Meinung no guer nët bewosst, dass dee Fridden, dee mir hei zu Lëtzebuerg an a Westeuropa säit Joren hun, dass mir dee Fridde virun allem der EG ze verdanken hun.

Ech si guer nët domat d'accord, wéi den Här Emile Krieps gëschter hei gesot huet, mir hätten dat der NATO ze verdanken, well mir wëssen alleguer, dass déi gréisst an déi hefegst Kricher an Europa virun allem drop zrëckzeféiere waren, dass et Géigesätz gi sin tëschent Däitschland a Frankräich. Dës Oppositioun zitt sech wéi ee roude Fuedem duerch déi lescht Jorhonnerte vun der europäescher Geschicht, a justement dëst huet et méiglech gemaach, dass mir an eng Situatioun komm sin, wou mir um westeuropäesche Kontinent eng ganz laang Period vu Stabilitéit hun, an dëst as virun allem wichtig, wann ee kuckt, wat ronderëm Europa lass as. Osteuropa, wat amgaang as zesummenzefalen, nët nëmmen ekonomesch, mä och politesch. Ech kucken, wat a Jugoslawien lass as. Ech kucken, wat am Süde vun Europa lass as. Ech kucken, wat an Afrika lass as. Ech kucken, wat a Südamerika lass as, an da stellen ech fest, dass den europäesche Kontinent a virun allem alleguer déi Länner vun der EG, an e puer Stéck déi ronderëm gravitéieren, dass déi

am Fong geholl ee Facteur de stabilité sin, wéi et der ganz weíneg de Moment an Europa an um Planet iwwerhaapt nach gin.

Déi zweet Ursach, wou ech wollt drop ze schwätze kommen, as déi, dass ech der Meinung sin an enger Period, wou am Fong geholl d'Mondialisatioun sämtlech Problemer ëmmer méi affektiert, an doduerch d'Insécuritéit an den europäeschen Nationen ëmmer méi grouss gët, ee gesäit dass se zevill kleng sin, fir nach eleng hir ege Prosperitéit ze garantéieren, a fir och eleng all denen Défiën ze begéignen, déi op se zoukommen.

Et as wichteg, dass déi europäesch State verstärkt hir Kooperatioun an alle liewenswichtigen Domainen organiséieren, an nët nëmme an deem vun dem gemeinsame Bannemaart. Nët nëmme wëlle mir een Europa vum Geld, vun de wirtschaftlechen Aktivitéiten, l'Europe des marchands, mä mir sin der Iwwerzeugung, dass et mam Acte unique ugaangen as, an dass Maastricht am Fong geholl d'Verstärkung schon dovun as, dass Europa nët nëmme méi wëllt bleiwen een Europa vun den Händler, mä dass et sech och nei Dimensioun wëllt gin. Dat as eng historesch Erausfuorderung, mat där jidderee konfrontéiert as, an dofir fannen ech et äusserst wichteg a ganz einfach irresponsabel, wann een sech un deser Démarche nët wëllt bedelegen an de Sall wëllt verloossen.

Ech wëll drop hiweisen, dass ganz vill Leit hei opgetruede sin a behaupt hun, Lëtzebuerg géing nach zousätzlech un nationaler Souveränitéit verléieren. Ech sin der Meinung, dass déi Leit éischts eng falsch Analys vun der geschichtlecher Entwécklung maachen, an dass se sech méi am Fong geholl un der Vergaangenheet accochéieren. Ech verstin dat och, dat as ëmmer méi sécher, an dofir hu mir zu Lëtzebuerg ganz staark konservativ Tendenzen. All Kéiers wann eppes Neits op een duerkënnt, da muss ee selwer séng Konzepter, séng Traditiounen, séng Gewunnéchten, virun allem déi schlecht, a Fro stellen, a wann et drëm geet, sech vis-à-vis vun der Zukunft ze positionéieren.

Maastricht, esou wéi all déi aner Traitée virdrun, as also nët ee Schluss vun engem Processus, mä am Fong geholl d'Ouverture vun engem neie Chantier, wéi de Michel Rocard géing soen. Et as d'Fortsetzung vun engem Processus, deen amgaang as. Ech kommen herno nach dorop zrëck, fir ee Vergläich ze maachen aus engem anere Beräich, deen och mäi Virriedner ugeschwat hat.

Et as allerdings klor, an dat huet och viru kurzem ee bekannte franséische Schrëftsteller gesot: „Sur le plan politique, Maastricht est réaliste, car plein d'incertitudes.“ Mat där Kontradiktioun musse mir liewen. Mir musse déi ganz Affär als Défi ophuelen. Brénge mir dat fäerdeg oder brénge mir et nët fäerdeg? Et as nët wéi bei den Trois Suisses, wou mir ganz genee wëssen, wéi grouss et as, wéi schwéier et as, wéi et ausgesäit, wat fir eng Faarf et huet, bis an den aller leschten Détail. Hei as eng gewëssen Démarche volontariste dermat verbonnen, an ech mengen, dat wëlle mir nët verstopp. Et gin eng ganz Rei Incertituden, wéi soll et och schon anescht sin? Europa as amgaang eppes ze gin. Mir musse kënne lieue mat alleguer den Hasardën, alleguer den Nécessitéiten an de Volontéiten, déi sech ënnertenee verméschen a gegebenenfalls hir egen Dynamik hun.

Et kann de Moment kee genau viraussoen, wat fir een Europa schlussendlech hannenerauskënnt, a wat an 10 Jor as, wa mir eis vläicht nach eng Kéir hei oder anzwousch anescht begéinen, a mir maachen de Bilan vun den Diskussiounen vun haut, iwwregens wär dat een interessante Rendez-vous, vill Leit géing ech schon haut dorop invitéieren, et muss jo nët onbedingt hei sin, et wär also interessant fir dee Moment festzustellen, wat geschitt as, ob Maastricht fir Europa déi Chance, am Fong geholl och fir Lëtzebuerg, war, déi et ménger Meinung no as.

Ech soen lech dat schons a priori. Ech hun absolut keng Bedenken, fir den Traitée vu Maastricht ze stëmmen. Ech kenne séng zahlreich Avantage, an ech kennen och séng zahlreich Problemer, déi e mat sech bréngt. Ech sin allerdings der Meinung, dass justement

d'Konschtstéck dora besteet, d'Problemer éischts eng opzegräifen, fir se ze diskutéieren, fir se ze artikuléieren, a fir se dann och ze léisen. Wa mir dat nët méi wëlle maachen, dann hu mir besser, mir gi fëschen, a mir kënne jiddensfalls engem aneren Hobby eis verschreiwen, wéi der Politik. Déi as justement gefuerdert, wann et drëm geet, fir déi Incertitude méi genee ze preziséieren.

Et as virun allem een Défi pour l'avenir, an een Défi sur l'avenir. An denen zwec Begrëffer kann een déi ganz Approche Maastricht resuméieren. Ech weess, dass et eng ganz Rei Problemer gin, déi nach nët geléist sin, a wou Maastricht sécherlech keng Äntwert drop as, mä wann ech elo éinescht geschwat hu vu Westeuropa, vun der EG, a vun all dene Staten, déi ronderëm gravitéieren, ech denken do haaptsächlech un déi AELE-Staten, EFTA-State genannt, dass wa mir déi Analys e bëssche méi global maachen, dass ee ganz klor gesäit, dass eng ganz grouss Gefor dora besteet, dass Europa ëmmer méi zu enger Wuelstandsfestung gët, oder och eng Festung wat d'Mënscherechter ubelaangt, an dass den Drock vu baussen op dat Europa ëmmer méi grouss gët. Do si mir an enger Situatioun, wou de Moment nach kee mat Sécherheet ka soen, wéi dat soll weidergoen, oder wéi et ka weidergoen, well engersäits an deem Esprit de solidarité, vun deem ech scho geschwat hun an der Ouverture, as ee geneigt, fir ze soen, mir maachen eis Grenze wierklech op, nët nëmme fir d'Ekonomie, mä och fir d'Mënschen, an anerwärts gesäit een awer och, dass dat séng Limiten huet, an dass mir och do nët kënne méi helleg sin, wéi de Poopst.

Een anere Problem as dee vun dem Fonktionnéiere vun deem Europa, wat mir bis elo haten, respektiv vun deem, wat nach soll kommen. Ech sin och ee vun denen, déi der Meinung sin, dass et een echten demokrateschen Defizit an Europa gët. Wann een sech där Saach bewosst as, da gin et zwou Méiglechketen, entweder et leet een sech an d'Fotell zrëck, an et seet een, ech maachen nët mat, oder et seet ee justement, elo maachen ech mat, well ech wëll versichen ee klunge Beitrag ze leeschten, fir deen demokrateschen Defizit auszegläichen. Do si mir alleguer gefuerdert als national Parlamenter. Alleguer, ouni Ausnam.

Et wär wichteg an interessant, wa mir géingen eng Kéier an där nächster Zäit, entweder öffentlech oder op anere Plazen, eis de Kapp zerbréichen, wéi mir als national Parlamenter verstärkt kënnten an deen demokratesche Prozess do agräifen. Ech weess, dass et nët ganz vill Méiglechketen gin, mä déi, déi et gin, déi musse mir voll ausschöpfen. Mir musse se also fir d'éischt emol definéieren, an da wéi gesot voll ausschöpfen.

Ech sin der Meinung, dass d'Äntwert dorop, fir ze soen, jo mir maachen hei am Parlament eng europäesch Kommissioun, esou einfach fäerten ech geet et nët. Ech hun an aachtjäerger Experienz an deem héijen Haus hei, an Tëschenzäit och gemierkt, dass et mat esou enger einfacher Solutioun op esou ee komplizéierte Problem keng Léisung ka sin. Ech sin der Meinung, dass mir nët sollen op de Wee goen, fir eng europäesch Kommissioun hei am Parlament anzeriichten, mä ganz konkret, well et geet nët nëmme drëm fir hei grouss Theorien ze posanen an nët konkret ze sin. Ech sin der Meinung, dass mir an all eenzel Kommissioun esou ee Genre Europabeauftragten oder wéi een dat och ëmmer wëllt nennen, asetzen, deen an engem Domaine particulier, ech huelen zum Beispill déi Kommissioun, wou ech President sin, d'Emweltkommissioun, dass mir an där Kommissioun géingen ee chargéieren, deen déi ganz Evolutioun, an déi ganz Direktiven, déi en préparation sin, well dorëms geet et, dass mir als Parlament an enger spéiderer Phas eréischt mat den europäeschen Direktive befaasst gin, oder emol gewuer gin, wat an Europa fonktionnéiert, dass mir also an all Kommissioun eng Persoun géinge beoptragen, déi an enger fréierer Phas iwwert verschidde Saachen informéiert wär, an sech do kéint aschaffen, an d'Parlament géing um lafenden halen.

Et gin nach eng Rei vun anere Méiglechketen. Dorop wëll ech nët agoen, dofir hun ech d'Zäit nët. Ech mengen, mir sollen och

do nët bei enger allgemenger Formel bleiwen, mä och wierklech ufänke konkret ze gin.

Sécher, Europa huet 346 Milliounen Awunner, a wa mir géinge jiddereen eenzel froen, an em den Text ze liese gin, da géif e bestëmmt op d'manst een, wann nët eng Rei prezis Artikele fannen, wou en eng Objektivitéit hätt, an da géif e soen, ech wëll nët stëmmen. Jiddereen huet op d'manst eng esou eng Objektivitéit ze maachen, wann en den Traité liest. Et kann een natierlech soen, wann ech hei konfrontéiert si mat esouvill Honnerte Propositionen, an et gefällt eng mir nët, da lenen ech se global of. Dat as eng Attitud. Ech respektéieren déi och. Ech delen se awer nët. Ech sin nämlech der Meinung, dass et hei, wéi an enger Partnerschaft as, wou een den ideale Partner gegebenenfalls och nach fond huet, ee sécherlech genau weess, dass de Partner och eng Rei Handicaper oder Désavantagen huet mat denen ee méi grouss Problemer huet, fir zesammen ze liewen. Ech mengen, dese Vergläich, och wann en e bësschen hippt, huet trotzdem deen Avantage, dass jidderee ka bei sech Einkehr huelen, fir ze kucken, wéi en an esou enger Situatioun reagéiert.

Et as esou, dass desen Traité an dat Resultat wat derbäi erauskomm as, d'Akzeptatioun as vun engem Kompromiss, an dass wéi bei allen Traitéen, an dat ännere mir och nët, een sech muss global determinéieren.

Ech sin allerdings der Meinung, dass Maastricht rejetéieren, gläichbedeutend wir mat engem Repli op sech selwer, an dat hätt fir Lëtzebuerg ekonomesch ganz staark a ganz gravéierend Répercussiounen, déi vläicht och nach nët genügend op dëser Tribün artikuliert gi sin.

Wann ech mir kann erlaben an de sportleche Beräich ze goen, fir ee Vergläich ze zéien, da wëll ech soen, dass d'europäesch Konstruktioun vergläichbar as mam Tour de France.

(Interruption)

Maastricht as also eng Etapp am Tour de France. Et kënt een allerdings soen, dass et eng Biergetapp as. Ech wëll nët soen, datt mir elo an den Alpe sin oder an de Pyrenäen, et hänkt dovun of, wou den Tour de France fortgefuehrt as, a wou en ukënt. Mir sin an enger wichtiger Etapp vun engem Tour. Mir hu schon eng ganz Rei Etappen, och Biergetappen, hannerun eis, mä mir hun nach ganz vill Biergetappen, och nach anerer virun eis.

Wa Maastricht déi lescht Etapp as, déi mir kennen, da kommen dono nach eng ganz Rei aner Etappen, déi gegebenenfalls op dëser Tribün mussen diskutéiert gin.

Ech erlabe mir an der Suite vu ménger Interventioun op dräi sprangend Punkte vun de Maastrichter Verträge anzegoen. Deen éischte Punkt as dee vun der UEM, deen zweeten, dee vun der Citoyenneté européenne, an deen drëtten, dee vun der europäescher Umweltpolitik. Dono erlaben ech mir nach e puer politesch Remarquen ze maachen.

Wat elo d'Wirtschafts- an d'Währungsunioun ubelaangt, as et ganz einfach ze behaupten, dass mir duerch d'Verträge vu Maastricht géingen un eiser Souveränitéit verléieren. Ech wëll drop hiweisen, dass ähnlech Remarque scho gemaach gi sin, wéi de CECA-Vertrag diskutéiert gin as, wéi d'Accoren iwwer den Traité vu Roum diskutéiert gi sin, do as scho gesot gin, mir géingen un eiser Souveränitéit verléieren. Or as festgestallt gin, dass déi zwee Traitéen, déi mir bis elo haten, an och den Acte unique, deen dozou gehéiert, am Fong eis Onofhängegkeet konsolidéiert hun. Ech géif soen, d'Aktiounsméiglechkeet vis-à-vis vun eise Partner si méi grouss gin. Och schons deemools hun eng ganz Rei Leit gesot, dass dat gläichbedeutend wär mat engem Abandon vu Souveränitéit. Ech sin där Meinung wéi gesot nët.

Kucke mir e puer Saachen e bëssche méi am Detail. Ech gin op deen Aspekt vum Rapport an, deen de President vun der Finanzkommissioun, den Här Fernand Rau, verfaasst huet, deen

Deel vum Rapport, woufir ech e wëll félicitéieren, iwwregens och déi zwee aner Rapporturen. Déi Aarbecht, déi do gemaach gin as, do brauche mir als Lëtzeburger Chamber eis nët vis-à-vis vu villen anere Chamberen ze schummen. Och dat as eng Revalorisatioun vun der parlamentarescher Aarbecht. Ech kommen herno nach drop ze schwätzen, wéi déi ganz Diskussioun an der Öffentlechkeet gelaf as.

Mir hu bis elo, an dat wäerd nach eng Rei vu Joren undauern, eng Union monétaire mat der Belsch. Ech wëll drun erënneren, dass mir zwou gréisser Devaluatiounen haten. Eng 1935 an eng 1982. Vu dass Lëtzebuerg kee Siège hat an der belscher Zentralbank, si mir, an och d'Regirung, all Kéiers iwwert déi Devaluatiounen an d'Bild gesat gin, deen aneren Dag, wa mir de Radio gelauschtert hun, oder d'Zeitung gelies hun.

Ech wëll dat jhust an Erënnerung bréngen, fir drop hinzeweisen, dass mir op deem spezifesche Gebitt eng ganz Rei vun Avantage kréien, op déi ech wëll kurz agoen.

Ech géif behaupten, dass duerch déi Propositionen, wéi se elo um Dësch leien an dem Traité, dass doduerch um monetäresche Plang d'Influenz vu Lëtzebuerg verstärkt gët, contrairement zu deem, wat mir bis elo haten. Mir kréien do ee Sëtz an där Zentralbank, währenddeem mir virdrun, wéi gesot, nët an deem selwechte Sënn vertraude waren.

Ech wëll drop hiweisen, dass trotz all denen Experienze vun Delegatioun vu Souveränitéit an deem monetäre Beräich, déi mir bis elo kann hun, mir awer konnten eng ganz Rei vun egegen Interventiounsmëttele behalen, fir eng ganz Rei egen national Politicken ze definéieren, souwuel um ekonomeschen, budgetären an soziale Plang, an och déi all Kéiers definéieren en fonction vun den Exigence vun eiser Economie an eiser Konzeptioun vum Consensus national, an déi all Kéiers dozou bäigedroen hun, dass eis wirtschaftlech Entwécklung, an och déi sozial, nët dovu bëeinträchtigt gi sin.

Lëtzebuerg as eng Economie de petit espace, a wéi alleguer déi Ekonomien, déi des Karaktéristicken hun, zeechent et sech aus, nët nëmmen duerch séng Exporter a séng Importer, déi ganz zahlreich sin, déi ganz grouss Deler vun dem Wuerenausgläich duerstellen, virun allem och eng Tendenz fir eis zousätzlech ze spezialiséieren.

Et muss ee wierklech soen, dass bei all Stadium vun zousätzlecher Integratioun vun eiser Economie a méi engem groussen Espace, Lëtzebuerg doduerch, datt et eng ganz Rei vu Parté vu sénger Souveränitéit delegéiert huet, séng ege Souveränitéit doduerch konsolidéiert huet. Dat as vläicht eng Kontradiktioun, wann een dat esou héiert, mä wann een dat genau analyséiert, da mierkt een, dass dat d'historesch richtig Beschreiwung as vun deem, wat an dene leschten 20 Jor mat Lëtzebuerg an Europa geschitt as. Do gët et eng wichtig Explikatioun, déi ënnert anerem an deem Rapport vun der Chambre de Commerce, deen ech exzellent fond hun, enthalen as. Ech hu schon oft op dëser Tribün d'Rappore vun der Chambre de Commerce kritiséiert, mä et war nët ze spët fir déi, déi haut eréischt geschwat hun, fir dese Rapport ze kucken. Si gin dozou eng Explikatioun, déi nët oninteressant as.

Si soen nämlech, dass et eng Differenz gët, ënnert dem Concept juridique, wat een Droit as, an der Réalité économique, wat den Exercice vun dësem Droit as. Do si mir einfach gefuerdert, an et gesäit een, dass de Spillraum dora besteet, dass mir den Exercice vun deem Droit mussen definéieren, a kucken, wéiwäit mir e kënne selwer beaflossen, an deementspreechend eis Politicken definéieren.

Ech behaupten also, dass déi Dispositionen, déi an der UEM dra sin, méi favorabel fir eis national a monetär Souveränitéit sin. Si loosen natierlech d'Fro op iwwer d'Marche de manoeuvre, déi mir wärten hun, fir an eiser legislative Kader, ech denke do virun allem un d'Fiskaliteit, d'Sécurité sociale, fir déi ze definéieren, mä am Fong geholl hu mir keng Alternativ zu dësem Défi, dass mir en also mussen opgräifen.

Ech wëll nach eng Kéier een interessante Vergläich zéien, deen och an deem selwechten Avis vun der Chambre de Commerce skizzéiert as am Zesammenhank mat der Union monétaire, wou se am Fong soen, dass mir vis-à-vis vun zwou verschiddene Konzeptiounen sin. Dat nennen se eng Thèse économique an eng Thèse monétariste.

Bei der Thèse économique soen se, dass am Fong geholl d'UEM misst no der wirtschaftlecher Integratioun, dat heescht no der Thèse monétariste kommen, wou se soen, dass d'UEM ee Facteur de convergence as, doduerch also ee Moteur indispensable vun der Intégration économique.

Ech perséinlech tendéiere fir déi éischt Thees ze éinnersträchen, mä ech mengen, dat as eng Saach vu perséinlechem Gefill, well och do gët et sécherlech keng genau Wëssenschaft.

Op déi verschidden Etappen mat dene mir konfrontéiert wäerte gin, wann d'UEM wäerd realiséiert gin, wëll ech nët méi drop zrëckkommen. Ech wëll nach e puer Wuert soen zur Banque centrale européenne, well ech der Meinung sin, dass mir hei een Organ kréien, wou mir eppes als Lëtzebuerg kréien, wat mir am Dram am Fong eis nët hätte kënnen anescht erwaarden. Och de Kleeschen hätt eis dat bestëmmt nët bruecht, nämlech dass mir an dësem Gremium, zumindest formell, op engem pied d'égalité si mat all denen anere Staten, ee Gremium wou all national Souveränitéite gemeinsam exercéiert gin.

Ech erlabe mir drop hinzewiesen, dass mir endlech fortomme vun deem Lien, deen ech perséinlech an de leschte Joren zevill enk gesinn hun am monetäre Beräich mat der Belsch, a virun allem wann ee gesäit, wat fir eng gréisser Schwireketen déi politesch Evolutioun an der Belsch kënn mat sech bréngen. Do hätte mir als Lëtzebuerg, wa mir géifen eleng op der belscher Schinn fueren, wéi dat an dene leschte Joren de Fall war, nët ganz vill ze gewinnen, an dass wierklech déi Opportunitéit fir Lëtzebuerg eng ganz grous Chance as, fir eis lasskapsle vun där politischer Instabilitéit, déi am Moment - an déi wäerd nach eng länger Zäit unhalen - an der Belsch feststellen as.

Wat de Siège vun där Zentralbank ubelaangt, do sin ech frou, dass de Staatsminister gëschter a sénger Ried nach eng Kéier ganz onmëssverständlech d'Positioun vun der Lëtzebuurger Regierung duergeluegt huet. Alles anescht wat doriwwer geschwat gët, hun ech d'Impressioun, as Wonschdenken. Ech kann nëmme bedauern, dass dee klore politesche Message, deen de Staatsminister gëschter gin huet, esou onklar a verschiddene Pressenorganer duergestallt gët.

Ech wëll dozou soen, dass mir eis keng Illusioun brauchen ze maachen iwwert de Sëtz vun der Zentralbank wa Frankräich an Däitschland, fir déi dëst Organ een äusserst wichtegt, och politesch gesinn, Organ as, wann déi sech eens gin, an een deem aneren dat wëllt zouschousteren. Ech sin der Meinung, dass mir zwar weiderhin ee gudden Dossier hun, an och gutt Argumenter hun, mä dass mir waarscheinlech musse mat der Realpolitik eens gin, esou dass ech éischter der Meinung sin, all Land misst fir unzefänken e puer Prinzipien opstellen, wat fir eng Karaktéristicken de Sëtz vun enger Zentralbank misst hun. Déi kleng Länner kënnen nët zouloossen, dass eent vun de grouse Länner de Sëtz vun der europäescher Zentralbank kënn kréien.

Ech ka mir nët virstellen, dass d'Fransouse kënnent dermat d'accord sin, datt de Sëtz vun der europäescher Zentralbank an Däitschland kënn sin. Jiddere weess, dass et besser wär, dass déi europäescher Zentralbank, esou wéi och aner Zentralbanken, esou wäit wéi méiglech ewech vun dene politesche wichtegen Centres de décision vun Europa ugesiedelt wär. Et as och keen Zoufall, dass déi däitsch Zentralbank zu Frankfurt steet an nët zu Bonn. Ech mengen, och do as de Souci, fir sech vun deem politesche Poids lass ze trennen.

Ech sin allerdings der Meinung, dass et wichteg as, an dat as déi Positioun, déi vum Staatsminister ganz klar affirméiert gin as

gëschter, dass mir ganz klar déi Propositioun, déi de portugiesesche Premier, d'ccmolege President vum Conseil, gemaach huet, nët akzeptéieren.

Ech sin och der Meinung, dass fir esou ee Sëtz, oder fir iwwerhaapt een aneren europäesche Sëtz vun irgendeiner Institutioun op Lëtzebuerg ze kréien, eng pro-europäesch Stëmmung zu Lëtzebuerg wichteg as.

Dat as virun allem wichteg, vläicht nët bei dem President vum Aktiounskomitee 5/6, mä bei all dene Leit, déi hei zu Lëtzebuerg eng Verantwortung hun, an déi europäesch Responsabilitéiten hun. Ech fannen et dofir äusserst wichteg, dass d'Regierung klar demonstréiert, datt se an engem positiven europäesche Geescht ganz klar zu Maastricht steet. Ech sin allerdings och der Meinung, dass aner politesch Verantwortlecher hei am Land, och esou eng Positioun missten anhuelen. Ech denken do e bësschen un de Buurgermeeschter vun der Stad Lëtzebuerg, wou ech der Meinung sin, dass et wichteg as, dass och de Verantwortleche vun enger vun den europäeschen Haaptstied, vun den europäesche Siëgen onmëssverständlech demonstréiert, dass e favorabel as fir Europa a fir Maastricht.

Ech fannen, datt et nët an der Rei as, an ech fannen och nët, datt d'Situatioun vun der Lëtzebuurger Regierung vereinfacht gët, wann de Buurgermeeschter vun der Stad Lëtzebuerg, wat ee vun de Siëge vun der Communautéit as, bei engem wichtege Vote am Europaparlament, wéi de Vote vu Maastricht nët do as, oder nët wëllt drun deelhuele.

Ech kann Iech versécheren, an ech weess dat vun héijere Kreesser aus der Regierung, et ware souguer keng sozialistesche Kreesser, dass zu Bréissel um Niveau vum Conseil européen, um Niveau vun der Kommissioun, et guer nët positiv gekuckt gin as, dass de Buurgermeeschter vun engem vun de Siëgen, deen och am Europaparlament siégéiert, keng Meinung zu Maastricht huet. An da fuerdere mir haart, mir hätten elo gären de Sëtz x vun enger Institutioun oder de Siëge y.

Och dat as wichteg, dass mir hei zu Lëtzebuerg alleguer, och déi politesch Verantwortlech, eng positiv Stëmmung kreéiere fir keng negativ Connotatiounen opkommen ze loossen, well Dir wësst alleguer wéi schnell datt dat geet, an et as och keen Zoufall, dass de Buurgermeeschter vu Stroossbuerg, an dass déi Verantwortlech vu Bréissel ee ganz klore positive Vote am Europaparlament gin hu fir Maastricht. Dofir geet et nët duer, fir d'Lëtzebuurger Parlament ze verloossen, an op Stroossbuerg ze goen, an nët do ze sin, wa justement déi Lëtzebuurger Interessen um Spill stin, wann et wierklech drëm geet, fir ee vun de wichtege Problemer, déi mir de Moment diskutéieren, Interessen déi och de Fraktiounspresident vun der DP zitéiert huet, mä dass mir och do dat noutwendegt Klima schafen, dass och do keng negativ Connotatiounen - ech widderhuele mech bewusst - kommen, a mir eis am Fong geholl selwer schueden.

Iwwert d'Répercussione vu Maastricht op d'Bankeplaz Lëtzebuerg verweisen ech nach eng Kéier op deen ausféierleche Bericht vun der Kommissioun. Ech hat selwer d'Geleënheet fir mat enger ganzer Rei vu Lëtzebuurger an däitsche Banquieren op enger Table ronde ze diskutéieren iwwer justement dës Problematik. Eppes as jiddenfalls klar doraus ervirgaangen, mat oder ouni Maastricht as d'Finanzplaz Lëtzebuerg an denen nächsten zéng Jor nët méi dat, wat se déi lescht zéng Jor war. Ech betoune mat oder ouni Maastricht. Et as ganz klar an onmëssverständlech do zum Ausdrock komm, dass, wann zum Beispill Maastricht nët géif kommen, awer ee ganz grousse Drock op d'Finanzplaz Lëtzebuerg wäerd kommen, sou dass si och sech selwer misst permanent a Fro stellen an neien Défië stellen. Also soll kee mir heihinner kommen a soen, Maastricht, dat wär elo den Doud vun der Finanzplaz Lëtzebuerg, esou bëlle Demagogie géif ech jiddenfalls nët vun deser Tribün aus maachen.

Iwwert alleguer déi wirtschaftlech Virdeler, déi Maastricht bréngt, an déi virun allem och d'Wirtschafts- a Währungsunioun bréngt, fannen ech, dass ganz weëneg heiriwwer geschwat gin as, nët nëmme

wat d'Lëtzebuurger Betriber ubelaangt, mä zum Beispill wat d'Lëtzebuurger Biiirger ubelaangt. Wa mir wëlle konkret schwätzen, da kommt mir explizéieren emol de Leit, dass duerch eng europäesch gemeinsam Währung se kënnen, ouni Schwiregketen a vill méi bëlleg, an Europa resen. Ech fannen, datt alleguer déi Leit, déi hei opgetruede sin, bedauert hun, dass esou wéineg Informatioun géif gemaach gin iwwer Maastricht. D'Accore vu Maastricht, déi sin elo scho bal sechs Méint al. Hir definitiv Fassung as am Februar signéiert gin. Si huet nët vill changéiert vis-à-vis vun der éischer.

Wat hätt irgendeen Deputéierten dru gehënnert, well dat as och eng Missioun vun engem Deputéierten, fir vis-à-vis vu séngem Wieler a vis-à-vis vun der Öffentlechkeet eng Oplärungsarbeit ze maachen. Et hätt keen een dru gehënnert, wéi mäi Kolleg Asselborn dat gemaach huet, fir de Reesbengel an de Grapp ze huelen, an de Leit sur place explizéieren ze goen, wat dann an de Verträge vu Maastricht steet.

Wat hu mir gemaach? Mir hu wochen-a-méintlaang Prozedur diskutéiert. Wéi dann d'Majoritéitsparteien sech där Diskussioun hu missen a richteger Weis stellen, éinnerstellen ech allerdings, dass se mat där Approche am Fong geholl d'Inhalter vu Maastricht selwer wollte verstoppen, well doduerch, dass mir Wochen a Méint iwwer Prozedur diskutéiert hun, hu mir eng grouss Chance verpasst, och als Parlament, de Biiirger d'Inhalter vu Maastricht klor duerzeleën.

Mme la Présidente.- M. Kollwelter, je m'excuse, mais il y a eu un débat de fond au mois de décembre.

M. René Kollwelter (LSAP).- Mme Presidentin. Mir haten hei zwee Débatën. Een am Dezember éiert eis Regierung op Maastricht gaangen as, a mir haten een zweeten, wat och ee Prozedur-Débat war, wou mir driwwer geschwat hun, maache mir elo ee Referendum oder nët, dat war am Abrëll, den 22. Deen Dag war effektiv konzentriert op Prozedur, mä am allgemenge behaupten ech, dass mir am Moment, an all eenzelen Deputéierten, eng Verantwortung hu vis-à-vis vun de Biiirger, se haten an se elo och nach hun, fir d'Leit iwwer d'Inhalter vun de Maastrichter Verträge opzeklären. Et gin, wéi gesot, eng ganz Rei vun Avantagen, och praktescher Natur, an d'Leit déi hätten heiansdo ganz gäre praktesch Recetten, fir ze wëssen, wat elo lass as.

Ech wëll nach eng Kéier widderhuelen, dass et zum Beispill wärd méiglech sin an Zukunft, wa mir déi gemeinsam Währung hun, datt all eenzelen ouni gréisser Problemer kann duerch Europa resen, ouni gréisser Käschten an och Tracasseriën administrativer Natur, déi entstin, wann ee muss Geld wiesselen. Ech bleiwe bewusst op dene ganz konkrete Problemer, mat denen d'Leit konfrontéiert sin. Och fir d'Betriber wärd dese Fait eng ganz grouss Erliichterung gin, well och si, wa se ufänke mat schaffen, an et gin émmen méi auslännesch Betriber, déi am Ausland schaffen, as et och fir si wichtig, dass se alleguer debarrasséiert gi vun denen Tracasseriën, an och vun där Onsécherheet, déi dora bestanen huet, dass een haut nët wosst, wéi géife muer verschidde Wiesselcourën ausgesinn, eng Onsécherheet fir d'Betriber, déi wärd an Zukunft verschwannen.

Als drëtter Punkt vu ménger Interventioun wollt ech schwätzen iwwer een Thema, wou et am Fong geholl zwou Approche gin, nämlech d'Citoyenneté européenne. Entweder hëlt een sech et vir, fir dést als Zentralthema ze huelen, fir domat Demagogie ze maachen, a fir domat d'Maastrichter Accorën ze torpedéieren, oder d'Leit onsécher ze maachen. Dat as eng Attitüd. Déi as vläicht elektoral interessant, mä ech mengen, wa mir Rendez-vous mat der Geschicht hun, solle mir déi am Tirang leie loossen, esou wéi de President vun der DP, nët de Fraktiounspräsident, deen hat eng aner Meinung do, dat och gemaach huet.

Ech kann nëmme laachen, wann hei gesot gët, wann elo géif an Europa d'Citoyenneté agefouert gin, dat wär den Ausverkauf vu Lëtzebuerg. Anerer soen, mir hätten näischt méi bei eis ze soen.

Ech maachen hei keng marxistesche Analys, ech wëll Iech dat haut nët zoomudden, mä ech géif gäre ganz einfach folgend Fro stellen.

(Interruption)

Mme Presidentin, wann den Här Finanzminister Nohëllef couré brauch, ech si ganz gäre bereet, fir him déi ze gin.

Méng Fro: Wien décidéiert zu Lëtzebuerg? As dat de Mario oder de Pedro, deen am Gruef steet, deen interesséiert as eventuell wéi den Trottoir a sénger Gemeng soll ausgesinn, oder dee wëllt matdiskutéieren wou de Centre culturel gebaut gët? Oder sin et e puer déck Banquierën, déi decidéieren wat zu Lëtzebuerg mat der CLT, mat denen Aarbechtsplazen, mat der Arbed, och mat denen Aarbechtsplazen, mat de Banken, och mat denen Aarbechtsplaze geschitt, sou dass ech alleguer déi invitéieren, déi soen, mir géife Lëtzebuerg ausverkafen. Ech fannen, dass déi misste sech viru sech selwer schummen, fir esou eppes ze behaupten, an ech géif se invitéieren emol eng Analys ze maachen, wien hei zu Lëtzebuerg déi ganz grouss Décisiounen hëlt. Ech fäarte souguer, dass och politesch, souguer d'Regierung den zwete Präis kritt, well och do gesäit ee ganz klor, dass verschidden Interessen, déi esou verflecht sin, déi esou staark sin, dass déi am Fong ganz klor decidéieren, wat zu Lëtzebuerg geschitt.

Kommt kee mir heihinner a behaupt, Lëtzebuerg géing ausverkaaft gin. Dat kann en irgendwou an engem Bistro maachen, wou een och nach vläicht applaudéiert kritt, mä hei si mir op enger seriöser Tribün, wou solle Saache gesot gin, déi Kapp a Fouss hun. Do hu mir eng aner Verantwortung, där mir eis musse stellen.

Ech perséinlech hun iwwerhaupt kee Problem mat der kommunaler europäescher Citoyenneté. Ech hat nach ni ee Problem domat, an ech kréien och keen, well ech ganz einfach der Meinung sin, all Mensch, do wou e wunnt, muss kënnen matbestëmmen, dat wat do geschitt. Dat as den ABC vun der Demokratie.

Wa mir zréckkucke gin, wou d'Demokratie entstanen as, a Griechenland, da gesi mir ganz klor, dass et virun allem drëm gaangen as, d'Gestioun vun der Cité ze maachen. Et as virun allem wichtig, dass jiddere kann an deem direkten Emfeld wou e wunnt, matdiskutéieren wat geschitt. Domat as iwwerhaupt kee Milligramm vun der Souveränitéit a vum Pouvoir vun der Lëtzebuurger Regierung entaméiert. Ech sin och der Meinung, dass et wichtig as fir Lëtzebuerg, dass mir op dese Wee gin, well wa mir d'Situatioun vun haut kucken, d'Compositioun vun eiser Bevölkerung. 30% vun der Bevölkerung sin Auslänner, 50% vun de Salarieë sin Auslänner. Wa mir also bei dem Standstill bleiwen, dee mir elo hun, an ech woen eng Projektioun ze maachen, an zéng Jor kënnt mir an eng Situatioun kommen - an ech iwwerspéizen dat elo wierklech bewusst - vu südafrikaneschen Zoustänn, dass mir am Fong geholl op eemol eng Minoritéit hätten, déi géif decidéieren iwwer eng Majoritéit. Um kommunale Plang as dat nët akzeptabel.

Ech sin och Kommunalpolitiker, ech hun iwwerhaupt kee Problem dermat, dass Fransosen, déi zu Lëtzebuerg wunnen, Däitscher, déi zu Lëtzebuerg wunnen, Dänen, Portugiesen, dass déi énnert verschidde Konditiounen, wou mir nach driwwer schwätzen, däärfe sech bedelegen, aktiv a passiv, un de kommunale Walen, an alleguer déi, déi hei op d'héicht Päerd geklomme si vun der Demokratie, an ech kommen nach dorop ze schwätzen, déi géing och wierklech invitéieren, emol do unzefänken, wou d'Demokratie ugeet, nämlech um lokale Plang, fir dass jiddereen, do wou e wunnt, ka matdecidéieren, wat ka geschéien.

Et as vun engem Virriedner gesot gin, an ech weess nët, ob en dat als Witz gesot hat, oder ob dat him entfuer as, en huet am Fong zwou Saache gesot, déi sech widdersprach hun.

Engersäits dass d'Lëtzebuergesch misst d'Nationalsprooch bleiwen, an anerersäits, dass Englesch misst eis Nationalsprooch gin. Do hun ech allerdings Bedenken. Ech weess nët, ob en dat am Numm vu sénger Fraktioun gemaach huet oder a séngem perséinlechen

Numm, mä jiddenfalls sin ech der Meinung, dass justement do eng Erausforderung fir eis an Europa läit, dass mir eis musse bewosst sin, dass mir eng kulturell Identitéit hun, an dass mir déi och kulturell flegen. Een Element dovun as eis Sprooch.

Ech si wierklech ee vun dene leschten, deen der Meinung as, d'Lëtzebuergesch soll verschwannen aus eise Schoulen. Au contraire, ech sin der Meinung, dass et soll verstärkt do enseignéiert gin, fir jiddereen allerdings, och fir déi auslännesch Kanner, déi do sin, well wann och hei Nimm gefall si vu Leit, déi een auslännesch kléngenden Numm hun, déi haut Lëtzebuurger sin, an déi haut eng Plaz an enger Institutioun hun, wéi zum Beispill am Staatsrot oder an der Chämber, wëll ech deemjéinege soen, deen dat hei zitíert huet, an dat war ménger Meinung no, niveaulos, dass wa mir géifen ufänken jidder sougenanntem „waschechte Lëtzebuurger“ säi Stammbam ze analyséieren, da géife mir waarscheinlech zu ganz komesche Konklusioone kommen.

Ech wëll Iech jhust nëmmen drun erënneren, dass am Laf vun dene leschte Jorhonnerte vill Spuenier, Portugiesen, Fransousen, Hollänner zirkuléiert sin an nach anerer, a wa jiddereen säin egene Stammbam géing analyséiere goen, da wär e sécherlech erstaunt ze gesinn, wéivill Auslänner hie selwer as.

Dofir Low-key, keng Demagogie bei dene Saachen, do hu mir vläicht Interessen eis ege Vergaangenheet besser kennen ze léieren. Domat léiert een sech selwer besser kennen a gläichzäiteg déi aner.

Der europäescher Bürgerschaft, mat de Rechter a mat de Flichten, déi se bëinhalt, soen ech ee ganz kloere Jo. Ech géif souguer soen, dass et déi juristesche Reconnaissance as vun deem Sentiment d'appartenance, dee mir musse cultivéieren hei an Europa. Eng Communauté de destins, huet eng Kéier ee Grouse gesot. Ouni déi Communauté de destins komme mir nüt virun, an ouni d'Bewosstsäin, dass mir an esou enger scho laang dra sin.

Ech hun heiansdo d'Impressioun, dass verschidde Leit emol nüt méi wëssen, a wat fir engem Emfeld dass se liewen. Mir liewe scho laang an engem Europa, wat amgaang as virunzegen. Hei huet een heiansdo d'Impressioun gehat an dene leschten Deg, wéi wann Europa muer de Mueren eréischt géing ugoen. Ech mengen, och dat as eng Virgaulung, déi um Comptoir an irgendengem Café vun de Faubourgën vläicht gutt ukénnt, mä op der Chämbertribün as e bëssche méi gefuerdert. Näischt verhënnert ons an Zukunft fir ee gudden Lëtzebuurger ze sin a gläichzäiteg ee gudden Europäer. Och do, an ech wëll nüt méi an d'Detailer goen, wëll ech drop hiweisen, dass iwwerraschenderweis d'Chambre de Commerce drop higewisen huet, dass se ee ganz kloert Jo fir d'Citoyenneté européenne ausschwätzt.

Et däärf awer och hei keen op d'Tribün kommen a soen, et wär ee Problem, deen haut eréischt fir d'éischt géing diskutéiert gin. De Conseil économique et social, deen huet a séngem Avis zum Budget 1978 schons dovu geschwat gehat. 1982 as eng Plate-forme erauskomm, déi ënnerschriwwer war vu sämtleche grouse Parteien, vu sämtleche Syndikater, wou dra stong, se wäeren der Meinung, dass dat kommunaalt Walrecht misst agefouert gin.

Dono as, ech hun dat nüt verkannt, ee gewëssent neit Gefill vun Nationalismus oder e bësschen op d'Distanz goe vun den Auslänner opkomm, wou keng Partei, och nüt méng ege Partei schounungslos dervu komm as. Mir haten déi Plate-forme och 1982 ënnerschriwwen. Mir hun allerdings 1989 eng Rectification de tir gemaach, déi dora bestanen huet, dass mir klor gesot hun, an do ware mir déi eenzeg Partei, an dat as vläicht bedauerlech, mä dofir hu mir kee Problem dermat, d'Legitimitéit op deem Plang hu mir jiddenfalls, well 1989 stong an eisem Walprogramm, dass mir der Meinung wäeren, dass déi europäesche Bürgerschaft, wou mir derfir wäeren, um kommunalen europäesche Plang sollt agefouert gin. Dofir as et wichtig, dass een déi Saachen nach eng Kéier an Erënnerung rífft.

Och all déi aner Parteien hun alleguer do eng Vergaangenheet, an et as vill ze vill einfach, fir einfach de Schwamm ze huelen, fir verschidden Deler ewechzewëschen, well Dir wësst, dass näischt méi schlëmm as an der Politik wéi dat, d'Vergaangenheet as eppes wéi ee Boomerang, déi kënnt ganz gären erëm.

Och musse mir oppassen, wa mir schwätzen iwwer Derogatiouen. Ech explizéiere mech. Ech perséinlech ka mir nüt virstellen, dass et herno méi schwéier wäerd gin un den europäesche Kommunalwalen deelzehuelen, wéi eng Naturalisatioun ze maachen. Ech fannen, do musse mir onbedingtt oppassen, dass mir och nach d'Hierarchie des valeurs am Kapp behalen. Et kann also nüt esou sin, dass d'Konditiouen - et as jo ëmmer eng Stee amgaang, wat d'Modalitéiten ubelaangt fir d'europäesche Citoyenneté - ëmmer méi einfach gi fir Lëtzebuurger ze gin an domat um kommunalen an um nationale Plang kënne stëmmen ze goen, wéi ganz einfach sech ze beschränken op de kommunale Plang.

Kommt mir halen op mat där Spiral, wou mir amgaang sin, eis selwer een deen aneren héich ze rüsten. Kommt mir leën eis d'Lat nüt zevill héich, well soss komme mir nüt driwwer. Weider musse jo och d'Modalitéiten akzeptéiert gi vun den anere Länner vun der EG.

Ech wëll an deem Kontext nach folgendes ganz onmëssverständlech der Regierung mat op de Wee gin. Der Regierung hir Glaubwürdigkeet an deem Punkt wär ménger Meinung no méi grouss, wa se ee wichtige Punkt vun hirem Koalitiounsprogramm, dee schon 1989 dra stong, realiséiert hätt, nämlech d'Méiglechkeet fir d'Auslänner, fir un de Berufskammerwalen hei zu Lëtzebuerg deelzehuelen. Et deet mir leed, dass den Aarbechts- a Finanzminister de Moment nüt méi hei as, well ech wär frou, wann en eis kënnt doríwwer eng Rei vun Informatiounen gin, well et wär wichtig, dass mir, fir d'Lëtzebuurger un dat alles ze gewinnen, alles as eng Saach vu Gewunnéicht, virun allem an der Politik, et géinge fäerdegränge fir den Droit de vote fir d'Berufskammerwale schnellstens anzeféieren. Dat as äusserst wichtig an ech setzen dat an eng ganz Démarche vun der Citoyenneté européenne.

Déi zweet Démarche as déi, fir schnellstens, a mir als LSAP sin der Meinung, dass ee scho kënnt bei den Europawalen déi nei Maastrichter Moosstäf uwenden, dat heescht dass bei den nächsten europäesche Wale fir d'Europaparlament och schon Auslänner kënnten drun deelzehuelen, da kënnte mir d'Lëtzebuurger lues a lues un dat Gantz gewinnen. Et as ganz klor, dass de Lëtzebuurger am Schnëtt ee relativ konservative Mënsch as, deen huet ëmmer ganz grouss Appréhensiouen, wann eppes Neies op en duerkënnt. Dofir as et wichtig, dass mir hei esou wéi an der Pédagogie, jeden Tag ein Esslöffel, nüt direkt dat Gantz mam décken Hummer, wierklech par palier, par étape procedéieren. Esou wär dat Gantz vill einfacher ze verdaue fir verschidde Leit.

Ech wëll vun deser Geleënheet profitéieren, fir ee gewëssenen Aspekt ze belichten. Et as eng politesch Explikatioun, déi ech am Fong hei klor ënnermaeren.

An deem Débat sti Leit op, a fuerderen ee Referendum. Dat as hiert Recht. Dat wëll ech hinnen nüt ofstreiden. Si kréien dozou 3.000 Ennerschrëften. Da kommen se heihinner, a spillen sech op als déi allergréissten Demokraten, déi et hei am Land géif gin. Déi selwecht Leit, an do sin ech nüt méi domat d'accord, dat wëll ech hei denoncéieren, gebrauchten dat jhust als Outil fir justement d'Verbesserung vun der Demokratie hei zu Lëtzebuerg ze empêcheieren. Nämlech - an dat as bekannt - well hire gréisste Problem jo deen as vun der Citoyenneté européenne.

Dat muss ee fäerdegrängen hei zu Lëtzebuerg. Sech opzespillen als de Champion vun der Demokratie, ee Referendum ze froe fir Maastricht, nach groussen Applaus ze kréien, wou jiddereen weess, dass et hinne jhust drëm geet, fir méi Demokratie ze verhënnern, nämlech um kommunale Plang.

Dat as natiirlech ee Meeschterstéck, wat ee muss fäerdegbréngen. Ech applaudéieren nët, mä ech wëll et jhust hei denoncéieren. Dat selwecht as och géltég fir de Fraktiounsresident vun der Demokratescher Partei, deen eng ähnlech Attitüd ageholl huet.

Ee leschte Punkt, wou ech och eng bëssche méi kritischesch Note wëll ustëmmen, dat as dee vun der europäescher Umweltpolitik. Fir d'éischt eng positiv Remarque. Ech hu se schon am Ufank gesot, ech wëll se nach eng Kéier widderhuelen.

Hei as Jore laang vun enger ganzer Rei vu Bänken, ménger Menung no oft zu Recht, kritiséiert gin, Europa wär jhust een Europa vun de Marchandén, vum Kapital, vun der Wirtschaft. Elo, duerch den Acte unique, duerch Maastricht, kréie mir eng ganz Rei nei Dimensiounen an Europa eran, also och dat als Instrument gesinn, wéi mir et kënnen op dene verschiddene Pläng, um soziale Plang oder wéi deen, deen ech elo uschwätzen, um ëmweltpolitesche Plang gebrauchen. Also Maastricht als Instrument, als Méiglechkeet déi Politicken eis zouzeleën, déi eis et erlaben eng besser Umweltpolitik ze maachen.

(Interruption)

Ech glewe waarscheinlech nach éischter un de Kleeschen, wéi un dat wat Dir hei verzielt.

Et as sech et e bësschen zevill einfach gemaach, wann een egal bei wat fir enger Okkasioun hei an der Châmber déi selwecht Ried hält, ob dat bei de Budgetsdebatten as, ob dat bei engem Umweltgesetz as, ob dat bei irgendwéi engem anere Gesetz as. Dat as ménger Menung no méi einfach, wéi all Kéiers déi Prinzipialdiskussioun hei opzeweifen. Et mécht d'Saach méi einfach. Et brauch cen sech nët all Kéiers frësch virzebereden a virun allem, et brauch een nët ëmmer zum Thema ze schwätzen.

Ech wëll jhust drop hiweisen, an do delen ech eng ganz Rei vun denen Appréhensiounen, déi och den Här Huss hei gemaach huet. Ech hun eng ganz Rei vu Bedenken iwwert déi europäesch Umweltpolitik, wa se nët eng gewësse Kéier kritt. Ech wëll awer do nët an dee selwechten Europessimismus, oder wéi ech déi leschte Kéier scho gesot hun, den Ecopessimismus verfallen, wéi dat déi Gréng maachen, systematesch, mä drop hiweisen, esou wéi dat och aner Grénger soen, an ech denken do un den Här Brice Lalonde oder un den Här Antoine Waechter, déi soen, mir kënnen dach nët abseits stoen, wa mir hei een Instrument offréiert kréie fir gegebenenfalls, oder wa mir et wëllen, oder wa mir dru schaffen, eng besser europäesch Umweltpolitik ze maachen. Dofir delen ech zwar d'Analys, déi vu verschiddene Säiten hei gemaach gin as, mä ech wëll drop hiweisen, dass ech zu anere Konklusioone kommen.

Och wat hei gesot gin as iwwert de Rôle vun Europa, do sin ech guer nët domat d'accord, dass dat eng negativ Roll war.

(Interruption)

Europa war nët eleng do, et war keen europäescht Gipfeltreff vum den Umweltministeren, wat do stattfond huet. Et waren nach 137 Chefs d'Etat do.

Ech sin der Menung, dass, wat d'Umweltpolitik ubelaangt, mir eis solle bewosst sin, dass ganz vill Problemer op eis zoukommen, an dass mir opgefuerdert sin, vläicht méi eng radikal Umweltpolitik um europäesche Plang virzuehuelen, allerdings wëll ech drop hiweisen, dass et hautdesdaags och keng lëtzebuergesch Umweltpolitik ka gin, ouni konsequent europäesch Umweltpolitik.

Ech fannen, do as am Fong dem Här Lalonde oder anere Gréngen am Europaparlament hir Positioun vill méi konstruktiv. E wëllt nët an dem Motzeck sëtze bleiwen, wéi dat verschidde Grénger hei am Land maachen, kee Katzenjammer, mä matschaffen un der europäescher Umweltpolitik, esou wéi d'Gewerkschafte sech virgeholl hun, konkret matzeschaffen un enger europäescher Sozialpolitik. Dat as déi Erausforderung virun déi mir gestallt sin, a wann Dir

do wëllt am Motzeck sëtze bleiwen, da bleift Dir do sëtzen, mä mir gin och fäerdeg ouni Är Participatioun.

Fir ofzeschlësse wollt ech nach e puer méi allgemeng Remarquen hei maachen.

(M. Edouard Junckér prend la Présidence)

Et as kritiséiert gin, datt d'Lëtzebuurger Regierung eng Sensibiliséierungsaktioun gemaach huet iwwer Maastricht an de Schoulen. Ech komme wierklech nët méi aus dem Staunen eraus. Wochen- a méintlaang gët kritiséiert, datt keng Informatiounspolitik géng gemaach gin. D'Regierung seet eis näischt. Da gin Initiative geholl, da sin se nët gutt. Ech kann nët iwwert den Detail vun dene Saache schwätzen, ech war nët derbái an dene Couren, déi do gehale gi sin. Ech fannen déi Initiativ gutt, an ech félicitéieren öffentlech den Här Erziehungsminister, datt en déi Initiativ do geholl huet.

Wann aner politesch Verantwortlecher, wou ech och den Här Huss dozou zielen, bigaange wäeren, a si hätten sech manner mat der Prozedur beschäftegt, mä méi mat den Inhalter vun de Verträge, dann hätt en nët nëmmen eng besser Ried gehalten, mä en hätt och de Leit an der öffentlecher Menung een Déngscht erweisen, well e gehollef hätt se opklären iwwert d'Avantagen an Désavantage vu Maastricht. Wann een op engem A blann as, da fannen ech, dann as een nët qualifizéiert fir sech zu allem ze äusseren.

Ech wëll zrëckkommen op dat, wat de Spriecher vun der DP gëschter gesot huet, an der Regierung géinge lauter Feiglinger sëtzen. Ech hun e bëssche versicht nozevollzéien, wat eigentlech dem Här Grethen séng Attitüd an de leschte Joren zu Europa war. Ech hu se nogelies.

En huet jorelaang sech als Champion opgespillt vum europäesche Bannemaart. En huet d'Regierung - déi aacht Jor wou ech hei sin - interpelléiert, wat maacht Dir fir 1992, sid Dir prett fir 1992, weini kënnt 1992, kann een et nët ee Jor virverleën. Dat as de subjektive Résumé vu séngen Interventiounen.

Elo kënnt en, a seet, et geet mir ze schnell, dat as zevill bürokratesch, an der Regierung sëtze lauter Feiglinger. Wann ech esou eng Ried gehalten hätt, wéi den Här Grethen gëschter, ech hätt vun dene 45 Minuten, déi e geschwat huet, 44 Minutte laang Europa zerstéiert, een Torpedo nom aneren op Europa geschoss, dann hätt ech mir allerdings déi lescht Minutt erspuert, wou e schlussendlech gesot huet, dass e géif d'Accore vu Maastricht stëmmen. De Feigling gesinn ech doran, dat as eng Persoun, déi eppes ganz klar deklaréiert, déi jiddereen opfuerdert esou ze denken, an dann herno de Contraire mécht. Dat as ménger Menung no ee ganz kloer Bewäis, wou de Feigling sëtzt. Ech mengen, dass den Här Grethen zevill feig as, fir konsequent dat esou ze stëmmen, wéi en hei séng Ried gehalten huet. Ech weess nët firwat.

Mag sin, dass e vläicht nach e bëssche méi laang wëllt Fraktiounsresident bleiwen, well ech ka mir nët virstellen, dass en nach tragbar gewiescht wir als Fraktiounsresident vun der Demokratescher Partei, wann e géint d'Vertrag vu Maastricht gestëmmt hätt. En huet selwer sécher geduecht, et geet elo duer, stëmm et elo awer, mä schwätz dergéint. Oder as e platt gewalzt gin vum Här Thorn, vum Här Mart oder der Mme Fleisch? Jiddenfalls, an dat wëll ech ganz klar ënnersträchen, fannen ech et gutt a richtig, an och gesond fir d'Lëtzebuurger politesch Zeen, dass déi aner Linn an der Demokratescher Partei sech duerchgesat huet, an dass mir ee gréisstméigleche Konsensus fond hun.

Ech wëll alleguer denen, déi dozou bäigedroen hun, ech wëll keen ernimmen, ech wëll nët ee géint deen aneren ausspülen, mä ech wëll all dene félicitéieren, déi bewisen hun, dass se och kënnen a verschiddene Momenter dat klengt Gefecht, wat mir heiansdo opféieren, an d'Täsch stiechen, an einfach déi national Interesse virun d'Parteiinteresse kënnen setzen. Dat fannen ech as ee Kompliment, dat ech dene Leit wëllt maachen.

Et as sécherlech nèt einfach, well d'Tentatioun fir Maastricht ze gebrauchen als Spillball vun der Lëtzebuerger Politik, där Exemplaren, där hu mir eng ganz Rei hei defiléiere gesinn an héieren. Ech mengen, dass si och déi Chance verpasst hun, fir där historescher Dimensioun, mat där mir hei konfrontéiert sin, och gerecht ze gin, se sech am Fong geholl elo domat begnügt, dass hinne soss näischt anescht iwweg bleift, wéi aus dem Sall ze lafen. Dofir fannen ech dem Här Weber séng Positioun zumindest nach méi konsequent a konstruktiv, deen offen dergéint as.

Ech hu mir dat erlaabt, well ech e bësschen ee komescht Gefill hat, souwuel déi vun där grénger Säit, wéi och déi vum Här Grethen, obschon dat zwou verschidde Saache sin, zesumme mat dem Aktiounskomitee 5/6, wéi as et schons 5/6 fir jiddereen oder haaptsächlech fir si, dass déi jiddenfalls ee ganz komesche Veräin kënnen grënnen. Ech weess nèt wie President vun deem Veräin gët. Ob et den Här Grethen as, deen d'Présidence kritt, oder ob dat een anere gët.

Ech sin allerdings der Meinung, dass zum Beispill eng Interventioun, wéi den Här Mehlen se hei gehalen huet, deen déi eng Hand opgehale huet, fir all Agrareurosubsiden, déi irgendwéi nëmme se rafe sin, a mat där anerer Hand de Revolver aus der Täsche gezun huet, an op alles anescht wat an Europa leeft, geschoss huet, een sech dat esou einfach nèt ka maachen.

Wann déi Leit, vun deem Aktiounskomitee 5/6 fir jiddereen, der Meinung sin, dass d'Lëtzebuerger Politiker keng Legitimitatioun hätten, fir zu Maastricht sech ze äusseren, da géif ech se emol opfuere, fir eis ze weisen, wou an hirem Walprogramm, mat deem si sech de Wieler gestallt hun, irgendeng Remarque zu Europa gemaach as, wou nëmme an engem Saz ugekënnegt as, wat dann zu Europa hir Positioun spéiderhi soll sin. Dat as ee Wielerbedruch, wann een an engem Walprogramm sech zu engem wichtige Thema iwwerhaapt nèt äussert, jhust nëmme sech een Thema erauswilt, 5/6 Pensioun fir jiddereen, ech respektéieren dat, ech hun dat schon eng Kéier gesot, ech weess nèt méi ob et op dëser Tribün war oder an enger Kommissioun, ech widderhuelen et dofir nach eng Kéier, mä dene Leit sprächen ech dann d'Legitimitatioun of, fir sech zu allen anere Projeten, Punkten an Themeberäicher ze artikuléieren, déi nèt an hirem Walprogramm sin, wou se keng Legitimitatioun hun. Si sollen iwwert d'Rente schwätzen an iwwert déi puer aner Saachen, déi se an hirem Programm hun, mä si hu keng Legitimitatioun fir sech zu Europa ze artikuléieren. Si kënnen dat maachen, mä dann hu se hir ege Wieler bedrun.

Fir ofzeschlësse géif ech soen, dass dee Referendum, deen hei gefuerdert gin as, dass all eenzelnen Deputéierte soll séng Verantwortung iwwerhuelen. Et as jo nèt esou, dass mir haut eréischt géingen ufänken, deen éischte Stee fir Europa ze leën. Haut gët nèt de Bändchen duerchgeschnidden. Mir sin schon amgaang de Plafong frësch ze maachen. Eng frësch Tapéit an d'Haus Europa ze maachen, vun deem de Gorbatschow 1988 am Conseil de l'Europe geschwat huet. Mir sin amgaang de Finissage ze maache vun engem Gebai, wat virun enger ganzer Rei vu Joren ugefaange gin as, gebaut ze gin, a wou d'Iddi dovun, an dat hun ech am Ufank vu ménger Interventioun gesot, bis wäit virun de Victor Hugo zrëckgeet, dee geschwat huet vun Etats-Unis d'Europe. Et kann dach nèt esou sin, dass mir bei all zousätzlecher Etapp, well no Maastricht kommen nach vill Biergetappen, all Kéiers ee Referendum brauchen. Ech sin der Meinung, dass all politesche Verantwortlechen eng Verantwortung huet vis-à-vis vu sénge Wieler. Dozou huet en sech bei denen nächste Walen ze stellen. Ech kann Iech jiddenfalls garantéieren, dass ech kee Problem hu vis-à-vis vu ménge Wieler.

Wann een ee Rendez-vous huet mat der Geschicht, da gin et e puer Méiglechketen. Ech hu gesot, et gët déi Méiglechkeet fir am Eck sätzen ze bleiwen oder um Bord vun der Strooss. Et gët och eng Méiglechkeet, fir ze participéieren. Ech verstin d'politesch Aktivitéit an och méng politesch Praxis doran, fir mech un de Saachen aktiv ze bedelegen, fir se ze beaflossen, virun allem wa se esou een historesche Charakter hu wéi d'Vertrag vu Maastricht.

Dofir hun ech absolut nèt dee geréngste Problem fir Maastricht ze stëmmen. Ech sin allerdings der Meinung, dass Maastricht eng Biergetapp as, dono nach wichtig aner schwéier Etappe wäerte kommen, déi mir och musse packen.

Ech soen Iech merci.

M. le Président.- La parole est à l'honorable M. Jup Weber.

M. Jup Weber (GLEI).- Här President, dir Dammen an dir Hären. Wann ee gëschter den Här Santer an den Här Colling gehéiert huet géint déi Leit hetzen, déi den Traité nèt stëmmen, besonnesch géint déi Gréng, déi virgeworf kréien, si wiere schlecht Europäer, si wiren irresponsabel, dann huet een sech erëm an d'Zäit vun den Hexeprozeser zrëckgesat gefillt.

Mir Gréng, Här President, si vläicht déi eenzeg, déi responsabel Politik, laangfristeg responsabel Politik hei am Land an europawäit maachen. Et as ons Flicht a Schëllegkeet an enger Zäit, wou de Planéit amgaang as ze erstécken, dorop opmierksam ze maachen, dass bei deem wat ënnert der Lëtzebuerger Présidence ausgehandelt gin as, de Maastrichter Vertrag, eppes ganz Wesentleches feelt, nämlech een Engagement fir an Europa eng ekologesch Wirtschaftspolitik ze bedreiwen. Den Här Santer muss sech hei de Virwurf gefale loossen, dass hien nach an engem Gescht vun enger Zäit, wou de wëllen Industrialismus d'Soen hat, denkt, wou nach kee sech der Umweltproblematik bewusst war, an esou gesinn dann och d'Maastrichter Vertrag aus.

Den Här Santer huet och nèt d'Entschëllegung, dass keen hien drop opmierksam gemaach hätt, dass onbedéngt umweltpolitesch Kritären an d'Unionsvertrag misste festgeschriwwen gin. De Bureau européen de l'Environnement, an deem och d'Lëtzebuerger Umweltschutzorganisatiounen, wéi de Mouvement écologique, wéi d'NATURA, vertruete sin, déi hate konkret Virschléi gemaach, wéi ee misst d'Artikelen iwwer d'Energie, iwwer den Transport, iwwer d'Agrarpolitik reforméieren, fir dass aus de Maastrichter Vertrag gréng Vertrag solle gin. Et as guer näischt an där Richtung geschitt. Déi Chance, déi gouf zu Maastricht verpasst.

Aus grénger Siicht kann een nëmme soen, dass d'Maastrichter Vertrag ee Fiasko fir d'europäesch Umwelt sin. De Wee vum ongebremste kommerziellen an industrielle Wuesstum, dee schon an de Réimesche Vertrag festgeschriwwen war, dee gët hei konsequent weidergeféiert. Wat brauche mir dann an Europa? Mir brauchen eng ekologesch Wirtschaftspolitik. D'Regierung mussen ëmdenken an der Umweltpolitik, an dat hat souguer d'Kommissioun erausfond. D'Kommissioun an d'europäesch Parlament hate gutt Virschléi gemaach a Richtung Reform vun der Umweltpolitik. Si hate Virschléi gemaach an der Energiepolitik. Den Här di Meana, deen hat ganz akzeptabel Virschléi gemaach, fir an der Energiepolitik esou ze fuere, dass een d'Energieverbëtzung géing besteieren. Domat hätt een och kënnen den CO₂-Problem meeschter gin. Mä dat Denken, dat hun déi Leit, déi d'Maastrichter Vertrag ausgehandelt hun, nach nët. Déi Virschléi fir eng ekologesch Wirtschaftspolitik ze maachen, déi sin ignoréiert gin, an dat as onverzeilech.

Fir dass aus de Maastrichter Vertrag gréng Vertrag solle gin, missten se nei verhandelt gin. D'GLEI stëmmt dofir géint d'ratifizéierung vun dësem Traitéen, a mir stëmme géint d'ratifizéierung vun dem Traité vu Maastricht, esou wéi en elo ausgesäit, well mir eis nämlech fir eng Europäesch Gemeinschaft asetzen, an där d'Bürger d'Recht hun op eng gesond Umwelt, déi awer och Respekt mussen hun virun denen anere Matbewunner vun eise Planéit, virun dene Leit, déi an den Drëttwältlänner liewen, an déi dofir drop verzichten, dass d'Ressource weiderhi weltwäit esou ausgeraibert gi wéi bis elo.

Erlaabt mir, dass ech un e puer Beispiller beweisen, wéi d'Umweltpolitik zu Maastricht vergiess gouf. Et brauch een nach ëmmer Eestëmmegeet am Ministerrot fir steierpolitesch Moossnamen an eng Richtung Ökosteier anzeféieren. Domat si souwuel d'Beméiunge vun der Kommissioun, wéi och déi Beméiunge vun dene Länner, déi an Europa e bëssche méi wäit an hirer Umweltpolitik fortgeschratt sin, zu schanen, fir an Europa eng ekologesch Politik ze maachen.

D'Energiepolitik as bewusst nët zur gemeinsamer Politik erkläert gin, an och hei gët klor, dass iwwerhaupt kee Wëlle besteet, fir eng kohärent Umweltpolitik an der Gemeinschaft ze maachen. D'Nuklearlobby huet hei ee grouse Cadeau gemaach kritt, well d'Maastrichter Verträge, déi taaschten den Euratom-Vertrag guer nët un. Wann een hätt wëllen eppes zu Maastricht fir d'Umwelt maachen, dann hätt een op jidde Fall den Euratom-Vertrag esou missen änneren, dass nach jhust déi Programmer géinge finanziert gin, déi sech ëm d'Recherche këmmen, wéi mir deen Atommüll, dee bis elo entstanden as, kënnen entsuergen, dass de Finanzement vun der Nuklearindustrie definitiv ophält.

D'Energiepolitik as ee grouse Pilier vun enger seriöser Umweltpolitik. Spéitestens no Rio as et jo awer klor, dass een hei muss agräifen. Wa Rio ee Verdéngscht huet, dann as et deen, dass am Virfeld vun den Diskussiounen emol klor gin as, wien d'Haaptmittelen vun CO₂ sin, wien am Fong geholl déi sin, déi d'Umwelt weltwäit belaachten. Et sin dat d'Industrielänner, d'USA, et as Japan, et sin d'Europäer. Grad mir hun do eng onwaarscheinlech grouss Verantwortung, mä wéi d'Maastrichter Verträge beweisen, mir sin nët bereet déi Verantwortung ze iwwerhuelen.

Ech kann den Här di Meana, dee gutt Virschléi gemaach hat, fir eng CO₂-Energiesteier ze maachen, verstoen, wann en dégoûtéiert as, vun deem wat zu Bréissel leeft. Den Här di Meana, dee war am Géigesaz zum Här Kollwelter nët zu Rio, well einfach séng Virschléi nët ugeholl gi sin, well en nët dermat d'accord war, dass d'Bush-Regierung all Beméiunge fir den CO₂-Ausstouss erfrozesetzen, weltwäit boykottéiert huet, an ech hun déife Respekt virun engem Mann, wéi den Här di Meana, deen och elo zu Bréissel d'Kneppele bei d'Tromm gehäit huet, an heem a säi Land geet, an do de Poste vum Umweltminister unhëlt.

Kucke mir elo konkret déi verschidden Artikelen vun de Maastrichter Verträge duerch.

Den Artikel 2, dee beschäftigt sech mat der Entwécklung vun der Europäescher Gemeinschaft. Déi europäesch Umweltorganisatiounen, déi vertruede sin duerch de Bureau européen de l'Environnement, déi hate verlaangt, dass an deem Artikel géing festgeschriwwe gin, dass déi weltwäit Ressourcen op eng nachhaltege a mat enger virséchterger Notzung géinge verschafft gin. Dat Konzept konnt sech leider nët duerchsetzen.

D'europäesch Parlament, dat hat een anert Konzept virgeschloen, dat eis am Fong geholl nach méi sympathesch as, nämlech d'Konzept vun enger ekologescher nachhalteger harmonescher Entwécklung vun der Gemeinschaft.

An dat war eng ganz gutt Formulierung, déi nët zrëckbehale gin as. Et as zrëckbehale gin, dass d'Communautéit fir Missioun hätt, „de promouvoir une croissance durable et non inflationniste respectant l'environnement“.

Wat heescht dat?

An eisen Aën as den Ausdrock „nachhaltiges Wachstum“ oder „croissance durable“ en Nonsens-Ausdrock. De Begrëff „sustainable development“ oder „nachhaltege Entwécklung“ as schon en zweedäitge Wuertgebilde; an de Begrëff „nachhaltiges Wachstum“ gët et nët, dat as en Nonsens. Mir verstin einfach nët, wéi deen Ausdrock konnt an de Verdragstext opgeholl gin.

Ech géing iwwer den Ausdrock „sustainable development“ ganz gären e puer Wuert verléieren an um Beispill vun der Forstwirtschaft erläuteren, wat een eigentlech ënner „nachhaltege“ versteet.

Enner „nachhaltege“ versti mir Fieschteren, dass een am Bësch nët méi notzt, wéi eigentlech nowiisst. Eng nachhaltege Entwécklung garantéiert nach laang nët d'ekologesche Qualitéit vun där Entwécklung. Beispill: Et kann een och an enger Fichtenmonokultur nachhaltege wirtschaften, dat heescht, nët méi eraushuelen, wéi am Duerchschnëtt nowiisst.

De Problem as awer, wann een en autochtone Bësch, méngewegen e Buchen-Eeche-Bësch, duerch eng Fichtenmonokultur ersetzt,

dann huet een d'ekologesche Qualitéit vun deem Ekosystem zerstéiert an en duerch en aneren ersat, deen zwar nachhaltege bewirtschaft ka gin, mä deen awer laang nët méi deen Umweltwäert huet wéi deen Ekosystem, dee virdrun do stong.

Dir gesitt also, wa scho mir Ekologe mat dem Term „nachhaltege Entwécklung“ oder „sustainable development“ Problemer hun, fir kloerzemaachen, wat mer drënner verstin, an dass mer eis och nët zefridde gi mat engem „sustainable development“, mä dass mer gären eng ekologesche nachhaltege Entwécklung hätten, da verstitt Dir, dass mer eis mat dem Term „croissance durable“ absolut nët kënnen averstanen erklären, an dass mer eis éischer mat dem Term, deen d'europäesch Parlament gebraucht, nämlech „ecologically sustainable harmonious development“, en ekologesche nachhaltegen harmoneschen Developpement, identifizéiere kënnen.

Wéi gesot, deen Term as nët opgeholl gin, an dat bedauere mer!

Dir gesitt also, dir Damm an dir Hären, dass mir Gréng eis hei absolut nët am Abseits befannen, wa mir drop hiweisen, dass deesen Traité enorm Nodeler huet. Mir befannen eis a ganz gudder Gesellschaft. D'europäesch Parlament, wou och ganz konservativ Leit dra sëtzen, huet eng Formulatioun virgeschloen, déi deem, wat mir politesch gären hätten, ganz no kënn.

Deen nächsten Artikel, iwwer deen ech schwätzen, as den Artikel 3. Den Artikel 3 zielt d'Aktivitéit vun der Europäescher Gemeinschaft op.

Am Artikel 3 gët festgeluegt, wou et eng gemeinsam Politik gët, a wou nëmme „common policy“ as.

Gemeinsam Politik gët et am Handel, an der Landwirtschaft an an der Fëscherei, och am Transport.

D'Umweltpolitik zielt awer nët zu dene Beräicher, wou gemeinsam Politik as, mä nëmme zu de „common policies“.

Wat as den Ennerscheed?

Den Ennerscheed as, dass do, wou „common policy“ as, wou d'Länner selwer decidéieren, och d'Länner de Finanzement vun de Mesüeren, déi hei virgesi sin, mussen iwwerhuelen. Do sin Derogatiounen virgesinn. Déi Derogatiounen maache wirklech dem Abus d'Dire weidenhaffen op.

Wa bei dene Mesüeren - ech huelen do konkret d'Umweltpolitik - considéiert gët, dass se zevill grouss Käschte géinge verursaachen, da kann et zu Bréissel eng Derogatioun gin. A mat deem Prinzip kënnen mir eis absolut nët averstanen erklären.

D'GLEI bedauert dofir, dass de Stellwäert vun der Umweltpolitik an der Gemeinschaft nëmme esou kleng as. Mir verlaangen erëm eng Kéier - do stëmme mer iwwregens mat dem europäesche Parlament iwwereneen - dass en europäeschen Umweltfong geschafe gët. Och dat as zu Maastricht vergiess gin.

Den Artikel 39 vun de Verträge betrëfft déi gemeinsam Agrarpolitik.

D'Umweltschutzorganisatiounen haten eng Ausrichtung vun deem finanzpolitesch a legislativ wichtigsten Instrument vun der Gemeinschaft a Richtung Umweltverträglechkeet a Verbraucherschutz gefuerdert. Och dat as zu Maastricht iwwerhéiert gin. Och dozou bestong zu Maastricht de Wëllen nët.

Da komme mer zur Transportpolitik vun der Gemeinschaft, déi am Artikel 71 festgehalten as.

Do haten d'Umweltschutzorganisatiounen d'Propositioun gemaach, si hätte gären den Umweltfaktor ageféiert duerch de Konzept vun der Minimiséierung vum Schued, deen duerch d'Transportwiesen entstee.

Et hätt een esou zum Beispill kënnen Moosnamen treffen, fir dass deen irrsënnegen Transport vu Gidder op der Strooss ophéiert. Et hätt een hei kënnen geziilt den Transport vun de Gidder op der Schinn fördern.

Neen, den Här Santer a séng Equipe hu léiwer an d'Richtung vun der Lobby vun de Stroosentransporteur an de Camionsbauer higeschafft!

Den Artikel 100A betrëfft d'Moossnamen zur Schafung vum Bannemaart.

Hei haten d'Emweltschutzorganisatioune verlaangt, dass d'Normen am Emweltschutz esou géingen eropgesat gin, dass nët nëmmen, wéi bis elo dra steet, „en héijen Niveau vu Protektioun“ bestoë sollt, mä dass an Zukunft deen héchste Standard vu Protektioun, deen et an engem vun den europäesche Länner gët, fir d'Länner alleguer gëlle soll. Och dat gouf den Emweltschützer verwiert.

Am Résumé, Här President, kann ee soen, dass ganz vill Iddiën op d'Tapéit komm waren, fir déi Maastrichter Verträge zu grénge Verträge gin ze loossen. Et as awer ze bedauern, dass all déi gutt Iddien, ob se elo vum europäesche Parlament komm sin, ob se vun de grénge Parteië komm sin, ob se vun den Emweltschutzorganisatioune komm sin, nët mat opgeholl gi sin. Et as leider Gottes nach ëmmer am Geescht vun der „Europe des investisseurs“ a vun der „Europe des marchands“ geduecht gin.

Mäi Kolleg Nick Clesen hat scho gëschter am Laf vun dësen Debatten zu anere wesentleche Punkte vun den Accore vu Maastricht geschwat. Hien hat och am Detail d'Positioun vun der GLEI zur Währungsunioun duergeluegt, wou mer bemängelen, dass absolut keng Kriterien um ekologesche Gebitt dra sin an hiren Auswierkungen an zu där praktesch inexistent Sozialpolitik zu der Uniounsbiirgerschaft an zum Demokratiedefizit an der EG.

Erlaabt mer awer, Här President, dass ech zum Schluss nach op mäi Virriedner hei agin, dee behaupt huet, déi Gréng gëfen am Motzeck sëtzen. Ech mengen, ech hun elo un e puer kronkreten inhaltleche Beispiller erkläert, déi Artikelen vun de Maastrichter Verträge betreffen, wéi een et hätt kënne besser maachen. Hien huet sech déi Aarbecht nët gemaach. Ech mengen, wann ee blann as op engem A, dann as et mäi Virriedner selwer, dee sech déi Méi nët gemaach huet.

Mir am gréngen Eck handelen hei verantwortungsvoll; mir hun hei d'Aufgab, fir drop hinzewisen, wat déi Leit, déi am Gouvernement sëtzen, falsch gemaach hun, wou se schlecht verhandelt hun. Ech mengen, där Aufgab si mer an aller Würde gerecht gin.

Den Här Kollwelter huet hei ugefaangen ze polemiséieren, den Här Wächter géing „jo“ zu Maastricht soen. Hien huet awer vergiess ze soen, dass den Här Wächter „oui si“ seet, nämlech sous condition, dass dat an dat an dat - an dat sin déi selwecht Saachen, déi mir och bemängelen - nei verhandelt gin.

Den Här Kollwelter hat och gemengt, hie misst hei besonnesch den Här Lalonde beluewiegend ervirhiewen. Mir op der grénger Säit fannen, dass den Här Lalonde en trojanescht Päerd vun de Sozialisten as a mir géingen eis verwieren, dass dee Mann am Zesummenhank mat dene Gréngen ernimmt géing gin.

D'GLEI as der Meinung, dass d'Verträge iwwer d'europäesch Unioun missten nei verhandelt gin, fir dass se gréng Verträge solle gin.

Mir si fir Europa. Mir hätten dofir gären, well mer fir en Europa sin, wou d'Biirger an enger gesonder Umwelt kënne liewen, well mer fir en Europa sin, wou d'Biirger Respekt virun de Bewunner vun dësem Planéit, virun de Bewunner vun den Drëtt-Welt-Länner hun, dass dës Verträge missten nei verhandelt gin. Besonnesch si mer awer der Meinung, dass d'Euratom-Verträge missten mat an d'Verhandlungen abezu gin.

Mir sin der Meinung, dass déi Mängel, déi um ekologesche Gebitt bestin, esou grouss sin, dass d'Verträge missten nei verhandelt gin an dass se an dëser Form nët kënne gestëmmt gin. Aus där Ursach wäerd och d'GLEI géint d'RAFifizierung vun dësen Verträgen an och géint dësen Projet stëmme.

Ech soen Iech merci.

M. le Président.- La parole est maintenant à l'honorable M. Alphonse Theis.

M. Alphonse Theis (CSV).- Här President, dir Dammen an dir Hären. Am Kader vun der Ofsprooch déi d'CSV-Spriecher ënnert

sech getraff hun, well ech mech haut eenzeg an eleng op d'Konsequenze vun neien Uniounsvertrag op Lëtzebuurger Gemenge beschränken. Sécher, et fënt een nët vill direkt Referenzen op d'Gemengen am Vertrag. An dach gin et indirekt Auswierkungen op eis Gemengen:

1. de Subsidiaritéitsprinzip,
2. d'Citoyenneté européenne, doduerch, dass d'EG-Biirger Usproch zum aktiven a passive Walrecht op Gemengeplang kréien,
3. d'Wirtschafts- a Währungsunioun
4. de Regionalrot, an
5. d'regional Hëllef vun der Gemeinschaft.

Erlaabt mer kuerz, an aller Objektivitéit an an aller Rou, déi verschidde Punkten ze beliichten:

1. De Subsidiaritéitsprinzip:

Deen neien Artikel 3B vum EWG-Vertrag, deen elo EG-Vertrag heescht, seet folgendes:

D'Gemeinschaft gët nëmmen täteg an deem Kader, wéi de Vertrag hir Kompetenze gët an Objektivitéit gesat huet. An dene Beräicher, wou se nët exklusiv kompetent as, betätegt sech d'Gemeinschaft nëmmen an deem Mooss wéi d'Ziler, déi se verfolgegt, nët genügend um Niveau vun de Memberstaten eleng erreecht gin, sief dat weint hiren Enverguren, oder weint hiren Auswierkungen, dat heescht also besser op communautärem Niveau kënne erreecht gin. Ausserdeem solle communautär Moossnamen nët iwwer dat Néidegt erausgoen wéi d'Erreche vum ofgepeilten Zil verlaangt, an anere Wieder, et geet hei em de Prinzip vun der Verhältnismässegkeet.

De Subsidiaritéitsprinzip kënnt jo bekanntlech aus der kathoulescher Sozialléier a gouf fir d'éischt duerch d'Enzyklika Quadregesimo Anno an den 30er Joren formuléiert. De Prinzip geet allerdings zrëck bis op den Thomas vun Aquin. Et as interessant, feststellen, wéi esou e Prinzip aus der kathoulescher Sozialléier sai Wee fënt, zu engem vun denen Haaptordnungsprinzipen vun der neier europäescher Unioun. Allerdings wäert et an der Praxis grad ewéi an der Theorie nach grouss Diskussiounen iwwer konkret Applikatioune vun dësem Prinzip gin.

Ech wëll mech nët weider mat dem Prinzip beschäftegen, stellen awer mat Satisfaktioun fest, dass op Grond vun der Interventioun, virun allem vun den Englänner, zu Maastricht de Subsidiaritéitsprinzip nach méi streng zu Gonschte vun de Memberlänner formuléiert gouf, wéi dat am ursprüngelechen Text de Fall war.

Direkt betrëfft dëse Subsidiaritéitsprinzip d'Gemenge nët, well den Artikel 3B schwätzt nëmme vun de Memberlänner, an nët vun denen hei ennergeuerdneten Instanzen. An engem Sënn vun der Logik muss awer de Subsidiaritéitsprinzip bis zum Schluss duergeduecht gin. De Subsidiaritéitsprinzip diirft nët derzou féieren, Memberlänner géint iwwer der Gemeinschaft ze stäerken, an d'Gemenge géint iwwer de Memberlänner ze schwächen. Ech wëll dofir ganz däitlech un d'Charte vun der Autonomie communale vun 1985 erënneren, an där de Subsidiaritéitsprinzip och ganz kloer zum Virschäin kënnt. Wéi den Artikel 4 Alinea 3 seet: „l'exercice des responsabilités publiques doit, de façon générale, incomber, de préférence, aux autorités les plus proches des citoyens. L'attribution d'une responsabilité à une autre autorité doit tenir compte de l'ampleur et de la nature de la tâche et des exigences d'efficacité et d'économie.“

Här President, dir Dammen an dir Hären.

Nodeem dëse Subsidiaritéitsprinzip an dem Vertrag vun der politescher Unioun verankert gouf, wat souzesoen den héchsten europäesche Vertrag as, dee mer bis elo hun, kënnt ech mer virstellen, dass mer de Subsidiaritéitsprinzip bei enger nächster Verfassungsrevisioun och an eis Lëtzebuurger Verfassung gëfen aschreiwien, fir esou d'Logik vu Maastricht bis op den ënnëschten Niveau duergedenken an der „Charte de l'autonomie locale“ Rechnung ze droen.

2. D'Citoyenneté européenne

D'europäesch Bürgerschaft, as een Zil, wat sech d'Communautéit schon zënter Métt de 70er Jore gestallt huet. Nämlech spéitstens an de 70er Jore gouf kloer, dass den europäeschen Bierger nët méi vill mat Europa unzefänke wosst, an Europa éischter als eng Saach fir d'Wirtschaft ugesinn huet, déi him wuel indirekt zegutt komm as, mä nët als eppes wat hien direkt beréiert. Dëst Gefill, dass Europa wäit ewech as vum eenzelnen huet och dozou gefouert, dass an alle Länner eng gewëssen Angscht virun Europa de Moment as, well d'Bürger eréischt iwwer d'Diskussioun vum Maastrichter Vertrag entdeckt hun, wat schon zënter 40 Joer fir si Wierklechkeet as. An deem Sënn kann ech natierlech dat neit Subsidiaritätsprinzip wéi och den Absatz 2 vum Artikel 8 um Vertrag nëmme begrëissen, dee seet, dass de Vertrag eng nei Stuf bei der Verwierklechung vum enger ëmmer méi enker Unioun vum den europäesche Völker duerstellt an där Décisiounen méiglechst no un d'Bürger getraff gin.

An deem Sënn wëllt de Vertrag och eng Citoyenneté européenne aféieren, déi aus 6 Artikele besteet. Virun allem soll d'europäesch Bürgerschaft ët all Bürger erlaben, sech fräi an deem groussen Europa ze bewegen an sech do niddierzeloossen wou e wëllt. Fir eis Lëtzebuerger as dat schon eng wichteg Saach, allerdings gët et nach ëmmer gewëssen Aschränkungen zu dëser fräier Zirkulatioun vum de Persounen trotz der Jurisprudence vum europäesche Gerichtshaff. Eréischt am Joer 1990 goufen 3 wichteg Direktiven ugeholl: déi iwwert d„libre circulation“ am allgemengen, an déi vun de Studenten am besonneschen. Ech gif dovur vum der Geleënheet profitéieren, fir ze froen, wéi wäit et mat der Emsetzung vum dësen Direktiven an denen eenzelne Memberlänner as. Ech denke besonnesch un den Interesse vum de Lëtzebuerger Studenten. Aner Bestëmmunge vum den Uniounsbiürger schaaft betreffend den diplomateschen an och konsulareche Schutz vum den Uniounsbiürger duerch d'Ambassaden a Konsulate vum aneren EG-Länner, do wou dat egent Land nët vertrueden as. Och dat as fir Lëtzebuerg schon eng wichteg Saach, wou mer bis elo eng gutt Zesummenaarbecht hate mat Belgien an Holland, an déi Zesummenaarbecht déi och hir Friichte bruecht huet. Doriwwer eraus, huet all Uniounsbiürger Petitiounsrecht beim Europäesche Parlament, a kann sech och un den neien Ombudsmann wenden.

Am meeschten Diskussionsstoff bréngt ower d'Walrecht fir EG-Biürger an d'Gemengen an d'Europaparlament mat sech. Sécher kann een eng gewësse Logik nët verleegnen, déi do dranner besteet, dass d'Uniounsbiürger sollen un allen europäeschen an lokalen Décisiounen matwierken, wa se schon e Recht op fräi Zirkulatioun an Nidderloosung hun. Allerdings duerf een nët vergiessen, dass d'Kommunalkompetenzen nët an allen Länner gläich grouss sin, besonnesch an denen Länner wou et tëschent dem Stat an de Gemengen nach tëschegeürdnet Instanzen gët, wéi zum Beispill Länner oder Regionnen. Do hun d'Gemengen natierlech nët esou vill ze soen. Bei eis zu Lëtzebuerg muss mer awer feststellen, dass d'Gemengen nach eng Rei hoheitsrechtlech Befugnisser hun. Dat as z.B. de Fall beim Buergermeeschter. Doriwwer eraus stellen mer zu Lëtzebuerg op nationalem Plang eng gewëssen Politmiddegkeet, wann ech mech kënn esou ausdrécken, vum de Bürger fest. Op lokalem Plang as déi politesch Middegkeet nach nët esou grouss ewéi eben do wou de Bürger den direkten Drot zu sénge Politiker huet. Dofir muss een d'Angscht vu ville Lëtzebuerger verstoen, dass déi enk Relatioun tëschent de Wieler an Politiker kënn mat deem neien Uniounsbiürgerrecht a Fro gestallt gin.

Dat neit europäescht Bürgerrecht soll d'Méiglechkeet gin, d'Integratioun vum den EG-Biürger an engem Memberstat ze erliichteren. Als CSV ware mer ëmmer der Meinung, esou e Walrecht kënn nëmmer een Zil an nët den Ufank vum engem Integratiounsprozess duerstellen. Et as awer kloer, dass Lëtzebuerg nët aleng kann abseits stoen. Allerdings betrëfft dësen Wandel de Lëtzebuerger Bürger total onvirebereet an dat erkläert zum Deel déi grouss Retizienz géint Maastricht, déi doduerch souguer verständlech as.

D'Regierung huet et fäerdegbruecht, eis spezifesch Situatioun kloer ze maachen. Sou gesäit den Text Dérogatiounsméiglechkeet vir, fir e Land, dat spezifesch Problemer huet. Dësen Saz weist ganz däitlech drop hin, dass d'Dérogatiounsméiglechkeeten extra fir Lëtzebuerg agefouert goufen, och wann nach aner Länner sech wäerten hannendrun hänken. Et as nach kee Land vum denen 12 wou de Prozentsaz vum den Auslänner am allgemengen an den EG-Biürger am besonnesche sou grouss as, ewéi grad hei zu Lëtzebuerg. De Problem as, dass d'Direktiv - obwuel de Vertrag selwer nët seet, iwwert wat fir e Wee déi Modalitéiten an Ausféierungsbestëmmungen sollen duerchgefouert gin, - eréischt méi spéit geholl gët. Dorun zweifelen vläicht munnech Lëtzebuerger un der Méiglechkeet, déi Dérogatiounen esou duerchzesetzen wéi mer déi zur Zäit hei am Land staark diskutéieren.

Dës Modalitéiten an Dérogatiounen sollen d'Auslännerwalrecht sou koordinéieren a virun allem sécherstellen, dass mer keng Onuerdnung an eist politesch Liewe kréien: Dass déi Auslänner, déi mat wielen gin, virun allem déi sin, di schon eng etlech Zäit hei am Land wunnen, a sech och fir dëst Land, séng sozial, séng wirtschaftlech, gesellschaftlech a politesch Zukunft Suergen a Gedanken man.

Vu dass d'Kommissioun schon an de Joren 88/89 eng Proposition ausgeschaft hat, wéi d'Auslännerwalrecht géing vir sech goen, wou och schons verschidden Bedingungen erfüllt hu missten gin, as kaum unzuhulen, dass déi meescht vum eisen Fuerderungen sech nët dierfen duerchsetzen. Ech denken virun allem un de Prinzip, dass den EG-Biürger sech misst duerch e kloeren Akt selwer an de Gemengelëschten aschreiwen loossen, andeem ee beweist, dass ee laang genuch am Land wunnt, hei wéi doheem séng Zivilrechter och huet. Dat as keng Dérogatioun vu Lëtzebuerg, mä et soll eng allgemein Uwendungsbestëmmung fir all Land gin. Déi eigentlech Dérogatiounen, déi mer zur Zäit diskutéieren, sin déi hei:

- méi eng heich Residenzzäit fir gewielt ze gin a fir sech der Wal ze stellen wéi dat an anere Länner de Fall as, ech denken do un 10 bis 12 Joer
- nët dierfen Schaffen oder Buergermeeschter ze gin,
- op d'manst an enger Iwwergangszäit, eng Bestëmmung, dass d'Auslänner nët méi ewéi 25% vum de Sëtz an engem Gemengerot dierften besetzen,
- d'Festschreiwen vum Lëtzebuergeschen als Emgangssprooch vum de Conseilssitzungen,
- en d'äerf selbstverständlech nët gläichzäiteg an séngem Heemechtsland wielen, an och hei zu Lëtzebuerg.

Et sin dat déi Conditionen, déi och iwwregens leschten Méinden bei Geleënheet vum der Réunioun, déi organiséiert gi war vum Syvicol, vum eiser Regierung opgezielt gi sin a wou souguer gesot gin as, wa se sech nët do kéinten duerchsetzen wiren si souguer bereet vum hirem Vetorecht Gebrauch ze maachen. Ech sin iwwerzeegt, dass mer mat denen Dérogatiounen kënnen duerchkommen, an dass do d'Lëtzebuerger och berouegt dierften sin. Well et wir jo schons paradoxal wann grad an deem Land wou déi meeschten EG-Biürger am Verhältnis zur Bevölkerung wunnen, d'Kommunalwalrecht méi géif zerstéieren wéi gutt maachen.

Zum Ofschloss vum dësem Deel vu ménger Ried awer nach e puer Froën:

1. Fir d'Wal an d'Europaparlament mussen mer do ähnlech Bestëmmungen huelen. Déi mussen iwwregens jo schon virum 31. Dezember 91 an nët virum 31. Dezember 94 wéi bei de Gemengewalen a Kraaft trieden, ower bossecherweis brauche mer d'Verfassung nët ze änneren, obwuel et sech och am eigentleche Sënn vum Wuert ëm politesch Rechter handelt. Mir schwätzen dauerend vum de Bestëmmungen fir d'Gemengewalen, ower nët vum denen fir d'Europawalen. Wier et nët wichteg, dass mer eis emol fir d'éischt géingen Gedanke maachen iwwer d'Europawalen, well mer mat dësem Dossier éischter befaasst sin, a well mer bei dësem Dossier fir d'éischt

gefuert dierfte sin, Dérogatiounen erauszeschloen. Wa mer et nämlech fäerdeg bréngen, déi Problemer propper iwwert d'Bün ze zéien, da wäre vill Ängschten vun de Lëtzebuurger hinsichtlech de Kommunalwalen ofgebaut.

2. Den Traité, a virun allem eng Déclaratioun déi annexéiert as, ënnersträicht ganz däitlech, dass d'Nationalitéit näischt mat der Biirgerschaft ze din huet. Et schéngt mer dofir jo juristesesch sécher ze sin, dass een nët kann iwwert d'Bestëmmung vum Artikel 8 e) d'Rechter vun der Uniounsbiirgerschaft op d'Legislativwalen ausbauen. Den Artikel 8 e) gesäit nämlech vir, dass virum 31. Dezember 93 e Bericht ausgeschafft gët, deen dann all 3 Joer widderholl gët. Op Grond vun dësem Bericht kënn de Ministeschrot d'Rechter vun der Uniounsbiirgerschaft eestëmmeg op Virschlag vun der Kommissioun an nom Avis vum Europaparlament ergänzen. Et misst da Bestëmmungen erloossen, déi denen eenzelne Memberlänner géif recommandéieren, fir se gemäss hire verfassungsrechtlechen Dispositiounen ëmzesetzen. As méng juristesesch Ausleung vun dësem Text richte, dass iwwert den Artikel 8 e) d'Europabiirgerschaft op d'Walrecht ze de Chamberléschten nët kann ausgeweit gin? Wat as iwwerhaapt gemengt gewiescht mam Artikel 8 e) wéi dee rédigiéiert gouf? As et kloer, dass souwiso de Ministeschrot nëmme géif Recommandatiounen a keng Décisiounen huelen?

3. Dat ganzt Kapitel vun der Citoyenneté européenne schwätzt vu Rechter a Flichten vun den Uniounsbiirger. Am eenzelnen gin awer nëmme Rechter opgeléicht, awer keng Flichten. Dofir méng Fro. Wéi kann ee Flichten vun den Uniounsbiirger emräissen? Fir mech schéngt den Ausdrock Rechter a Flichten vun den Uniounsbiirger z.B. zu Lëtzebuerg sech op alle Fall doranner ausdrécken ze mussen, dass en EG-Biirger, deen sech an eng Walléischtsch aschreiwe léisst, nët nëmme déi selwecht Rechter, mä och déi selwecht Flichten wéi en nationale Biirger huet. Konkret gesinn heescht dat, datt hien sech och dee Moment der Wallicht ënnerwerfe muss. An ech wëll erënneren un dat wat den honorablen Georges Margue och gëscher hei gesot huet iwwert déi zousätzlech Problemer, déi hien am Détail geschildert huet, wou hie ganz besonnesch iwwert d'Flichten vun denen Leit geschwat huet.

Här President, dir Dammen an dir Hären.

Ech sin op alle Fall der Meinung, dass d'Chancen zu Lëtzebuerg gutt stin, fir Modalitéiten an Dérogatiounen erauszeschloen, déi den Prinzip vum Walrecht fir déi EG-Biirger nët a Fro ze stellen, a gläichzäiteg awer eisem Land erlaben, dëst Walrecht progressiv ëmzesetzen an esou e politeschen Äerdrutsch ze vermeiden. Esou e politeschen Äerdrutsch esouguer, wann e sech nëmme géif a verschiddenen Gemengen produzéieren, kënn grouss Konsequenzen op dat bisheregt harmonescht Zesummeliwwen vun alle Biirger zu Lëtzebuerg erweisen. Mir si gefuert, eis Integratiounspolitik, wéi mer se an der Vergaangenheet ëmmer erëm praktikéiert hun, konsequent duerchzezéien. Dobäi muss selbstverständlech dem Léieren vun der Lëtzebuurger Sprooch eng ganz grouss Importenz zoukommen. Mä ech bleiwen bei ménger Meinung, dass am Endeffekt nëmme déi Auslänner wëllen un de Walen matparticipéieren, déi schons länger Zäit bei eis wunnen, a wierklech politesch interesséiert sin. An deem Moment hätt esou e Walrecht keng katastrophal Konsequenze fir Lëtzebuerg, an Géigendeel. Ech hoffen z.B., dass d'Debatt iwwert d'Walrecht fir d'EG-Biirger dozou féiere wäerd, dass den Trend vun den Nëtwieler hei zu Lëtzebuerg erëm ëmgedréit gët, an dass d'Lëtzebuurger dat Recht, dat se den Auslänner lo nëmme ongär zougestoen, wierklech selwer erëm an Eieren halen a regelmäseg a voll ausüben.

3. D'Wirtschafts- a Währungsunioun

An der drëtter Phas vun der europäescher Wirtschafts- a Währungsunioun, iwwert déi gëscher den honorablen Här Rau am Detail geschwat huet, soll et zu enger europäescher Zentralbank an zu enger eenheetlecher Währung, vun där den Numm nach nët definitiv festläit, kommen. Dës drëtt Etapp soll fréiestens 1997 an spéitestens 1999 ufänken. Fir an dës Phas anzetrieden, mussen

d'Memberlänner verschidden Parameteren erfëllen, ënner anerem, an dat sin déi wichtegst, wat d'Lag vun de Staatsfinanzen ubelaangt, dat heescht den Déficit annuel dierf nët méi wéi 3% vum PIB ausmaachen, an d'öffentlech Verschëldung, global gesinn, nëmme 60% vum PIB. Lëtzebuerg huet do keng Problemer op d'manst zur Zäit, dës Kritären ze erfëllen. Wann een vun den öffentleche Finanzen schwätzt, muss ee sech ower bewosst sin, dass dat am Sënn vum Maastrichter Vertrag nët nëmme heescht, de Staatsbudget, mä déi sämtlech Investitiounsfongen: d'sozial Sécherheet an d'Gemengen, ofgesinn, vun allen Dëngschtleeschungsservicer wéi Gas, Elektresch an esou virun. Ennert „Budgetsdefizit“ gët méi wéi waarscheinlech de „Besoin de financement“ verstan, an nët de rengen Defizit wéi en aus dem Budget ervirgeet.

All dës Notiounen si fir mech de Moment nach nët ganz kloer.

Eppes schéngt mër awer sécher ze sin. D'Finanzlag vun de Gemenge gët mat berücksichtigte bei de Kritären, déi e Stat erfëlle muss, fir an der Wirtschafts- a Währungsunioun mat ze maachen. Falls e Land dës Kritären nët méi erfëllt, da kënnen esouguer Sanktiounen verhaange gin. No dem STATEC huet sech d'Gemengeverschëldung Enn 90 op bal 9 Milliarde belaf.

Esou oder esou bréngt dat 2 Konsequenze mat sech:

1. Gët den Drock vum Zentralstat op d'Gemenge méi grouss, wat d'Gemengenautonomie an der Verschëldungspolitik ubelaangt. An dat as deen negativen Aspekt an der Saach. Positiv kann een natüerlech soen, dass duerch dës méi grouss Amëschung de Konkurrenzkampf tëschen deen eenzelne Gemenge méi propper gët, well da keng Gemeng méi sech kann einfach an eng Verschëldung stierzen, ouni datt se fir d'ëischt eng propper Finanzgestioun mécht.

Ier dass mër an dat neit Spill erakommen, mussen allerdings eng ganz Parti vu Froë gekläert sin. Mir wëssen dass d'Veschëldungspolitik vun de Gemenge schon an der jéngster Vergaangenheet Problemer opgeworf huet, virun allem wat d'Gemengesyndikater ubelaangt. Ech erënneren un dee rezente Mëssel teschent dem Innenministär a verschiddene Waassersyndikater.

Esou oder esou wir et gutt, dass mir äis un een Dësch gife setzen an d'Problematik vun der Gemengeverschëldung duerchdiskutéieren. No méngen Informatiounen wiren den Innenminister an de Finanzminister zur Zäit amgang, eng Circulaire auszeschaffen, fir d'Gemengen opzufuere, méi gewëssenhaft an hirer Verschëldungspolitik virzegoen. Musse mir op Grond vun dem Maastrichter Vertrag nët definitiv e Kadergesetz iwwer d'Gemengefinanzen an d'Gemengemissiounen stëmme, fir eis eens ze setzen iwwer dat wat obligatorësch a fakultativ Missiounen sin?

Et as eng Fro, mä d'Äntwert, déi wäert méi schwéier sin. Ofgesinn dovunner huet d'Definitioun, esou wéi se zur Zäit am Innenministär verteidegt gët, keng gesetzlech Basis. D'Kadergesetz vun de Gemengefinanzen a Gemengenobligatiounen as also ménger Meinung no ubrecht. Eng weider Fro stellt sech an dësem Kontext: wat fir eng Moyennë muss mer dem Innenministär an Zukunft iwwerdroen, fir dass en och sécher ka stellen, dass déi Finanzdisziplin, déi e vun de Gemenge verlaangt, och wierklech duerchgefuert gët?

Ech bleiwen op alle Fall bei der Meinung, dass d'Wirtschafts- a Währungsunioun, a virun allem vun d'Kritären, déi bei dem öffentlechen Defizit an der öffentlecher Verschëldung ze erfëlle sin, an der Zukunft direkt a ganz konkret Konsequenzen op eis Gemengepolitik mat sech bréngen dierft.

3. De Comité des Régions.

De Maastrichter Vertrag gesäit een neit konsultatiivt Organ vir, wat do heescht, de Conseil des Régions. Dëse Conseil ëmfaasst, grad wéi de Wirtschafts- a Sozialrot, 189 Leit, dovunner och 6 Lëtzebuurger. Dat wäerd de Lëtzebuurger Gemengen et erlaben, op europäeschem Niveau och ee Wuert matzeschwätzen. Dat emsou méi, wou an anere Länner virun allem emol d'Regiounen vertruete sin, an dann eréischt d'Gemengen. Lëtzebuerg kann sech awer erlaben, nëmme regelrecht Gemengeverrieder dohinner ze schécken, wat ech ganz positiv fannen.

Zu dem Regionalrot muss ech awer e puer Bemierkunge maachen:

1. Wann ech den Text gutt verstanen hun, gesäit dee selwer nët vir, dass d'Vertrieder gewielte Politiker si mussen. Ech sin awer der Meinung, dass de Poids vun dësem Organ nëmme da grouss as, wann och do gewielte Politiker vertraude sin. An eise Land misste mer op d'manst den Ustouss gin, nëmme gewielte Gemengepolitiker an de Gremium ze schécken, ob se an der Majoritéit oder an der Opposition setzen.

2. Souwisou soll eis Delegatioun, déi sech aus 6 Haaptvertrieder a 6 Ersatzvertrieder zesummesetzt, esou équilibréiert sin, dass sämtlech Regiounen vertraude sin, grad wéi d'Proporz- an d'Majorzgemengen, Majoritéits- a Minoritéitspolitiker. Selbstverständlech muss och eise politéische Parteesystem Rechnung gedroë gin. An deem Sënn muss mer eis natierlech Gedanke maachen, wéi mer zu esou enger Delegatioun kommen. Ech sin nët der Meinung, dass mer do sollen ufänken, op deem engen oder deem aneren Niveau, Walen ze maachen. Et geet nët drëm, dass déi eng oder déi aner Gemeng do sollt bevurdelegt gin, well engezel Gemeng huet relativ wéineg vun dem Regionalrot, mä mir sollen eng équilibréiert Equipe dohinner schécken, déi d'Interesse vun alle Lëtzebuurger Gemenge verteidegen, déi jo plus ou moins op europäeschem Niveau identesch sin. D'Regierung wär gutt beroden, sech mat Zäite Gedanken ze maachen, ous awer de Syvicol bei der quoqueleger Aufgab, déi ët nu wierklech as vun deem néidegen Dosage vun der Delegatioun, ze iwwergoen.

3. Wann ech d'Kompetenze vun deem Regionalrot huelen, esou gesäit den Traité der relativ wéineg vir:

Art. 128: Encouragementsrelationen an der Kulturpolitik.

Art. 129: idem wat Gesondheetspolitik ubetrëfft.

Art. 129D: D'Orientatiounen an d'Aktiounen bei de Réseaux transeuropéens.

Art. 130A: Spezifesch Aktiounen an der wirtschaftlecher a sozialer Kohesioun.

Art. 130D: Definitioun vun de Missiounen, de Prioritéiten an der Organisatioun vun de Strukturfonnen.

Art. 130E: Décisiounen beim Regionalfong.

Allerdings, an dat muss een erviersträchen, gesäit de Vertrag vir, dass dëse Regionalrot sech ka mat Problemer befaassen, a sech och selbstverständlech dozou kann äusseren, mä alles kënn dofir op déi zukünfteg Dynamik vun dësem Regionalrot un.

4. De Regionalrot huet laut dem Maastrichter Vertrag kee Klorecht beim Europaparlament.

Wann ee gesäit, wéi Europa, trotz dem Subsidiaritéitsprinzip, och d'Kompetenze vun de Gemengen op d'manst indirekt betrëfft, kann ech d'Asetze vun esou engem Regionalrot nëmme begrëissen. Dëse Rot wäerd e wichteg Organ gin, fir dofir ze suergen, dass de Subsidiaritéitsprinzip nët nëmme zu Gonschte vun de Memberstaten, mä och zu Gonschte vun den ënnergëuerdneten Instanze spillt.

5. D'Regionalhëllef vum Europa

Am Europäesche Bannemaart, dee jo duerch den Acte unique vun 1986 ugepält gouf, an deem och am Maastrichter Vertrag selbstverständlech säin Nidderschlag fënt, wäerten och d'Gemengen iwwer d'Grenzen eraus vill méi a Konkurrenz stoen, fir zukunftschrähteg Wirtschaftszweiger unzesidelen. An deem Sënn spillt natierlech d'Gemeinschaft mat hire Beihëllefeng eng wichteg Roll.

Ech hun schons virdrunn erwäent gehat, dass de Comité des Régions gefrot gët am Kader vum Artikel 130D) an 130E) wat d'Missiounen, d'Prioritéiten an d'Organisatioun vun de Struktur-

fonnen, esou wéi déi konkret Décisiounen vum Regionalfong ubelaangt.

Ech hu wuel keng Zäit an d'Fonctionnéieren vun dëse Fongen anzegoen. Och sti jo d'Verhandlungen iwwer d'Restrukturatioun vun dene Fongen nach aus. Ech wëll awer hei an aller Däitlechkeet soen, dass Lëtzebuerg vun de Mëttelen, déi fir d'Objektiven 2 (industriell Rekonversioun) a 5 b (Landwirtschaft) bereet wäerte stoen, profitéiere wäerd. Dem Développement rural wäerd also an Zukunft eng wuessend Roll zoukommen.

A wa Lëtzebuerg, besonnesch de Süden, bis elo vun de Mëttelen fir d'industriell Rekonversioun Gebrauch gemaacht huet, esou dierf een d'Mesüeren, déi am Kader vum Pôle européen de Développement musse geholl gin, nët vergiessen. Spezifesch Programmer wéi de Resider an den Interreg - wéi een se och ëmmer nennt - solle spezifesch Äntwerten zu besonnesche Problemer vun eise Regiounen erméiglechen. An ëch gin doranner bestätegt duerch de Premier, an dat mat folgende Wieder: „Le Gouvernement a évidemment, non sans succès, poursuivi sa politique visant à favoriser l'implantation de nouvelles activités économiques dans les régions du sud, du nord et de l'est du pays. Ces régions sont en train d'être dotées d'infrastructures et de voies de communications améliorées. Mais il ne faut pas oublier que chaque région doit pouvoir garder ses caractéristiques et ses vocations propres. Ainsi l'accent primordial est mis sur l'industrie dans le sud, tandis que les activités de type rural ou touristique gardent une importance particulière dans le nord et à l'est”.

De Regionalrot gët nom Traité an Zukunft konsultéiert, wat d'Regionalhëllefeng ugeet. Fir Lëtzebuerg as dat eng gutt an och eng wichteg Saach. D'Besetze vum Regionalrot as dofir schons eng ganz seriö Affär.

Als Konkusioun erlaaben ech mer ee Saz: D'Konsequenz vu Maastricht fir d'Gemengen as menger Meinung no vill méi grouss wéi d'Walrecht. Maastricht as och fir d'Gemengen eng Erausfuorderung. Un eis as ët, d'Chancen ze notzen an d'Aerausfuorderung ze meescheren.

E Schlusswuert: Zum Schluss wëll ech dat hei bemierken:

Wann ech desen Traité och nët mat iwwerschwenglechtem Optimismus stëmme wäerd, esou wëll ech dach denen ze bedenke gin, déi ganz negativ gëschter an och haut dem Traité géintiwwer stongen, dass mer hei an Europa säit méi wéi 40 Joer Fridden a Sécherheet hun, an den honorabelen Här Kollwelter huet dat éineschter och betount, an dat as och e Resultat vun der Zesummenaarbecht vun der Europäescher Gemeinschaft. A wien nët verstet oder ze apprécieiere weess, wat dat heescht, 40 Joer Fridden a Sécherheet, dee ka jo all owes de Fernseh kucken an da stellt en dat fest.

Den Traité de Maastricht as fir mech d'Fortschreiwen och vun där Politik, vun där Lëtzebuerg ënnert anerem bis elo profitéiert huet, mä wou de Spillraum fir eis Lëtzebuurger an Zukunft ëmmer méi enk gët. Mä, dir Dammen an dir Hären, eng Fro: Wou wier d'Alternativ zu Maastricht?

Déi Fro muss leider den Owend jidferree vun eis Deputéierte fir sech selwer mat séngem Vote beäntwerten.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- La séance est levée. Nous continuons nos travaux à 14.30 heures.

(Fin de la séance publique à 12.14 heures)